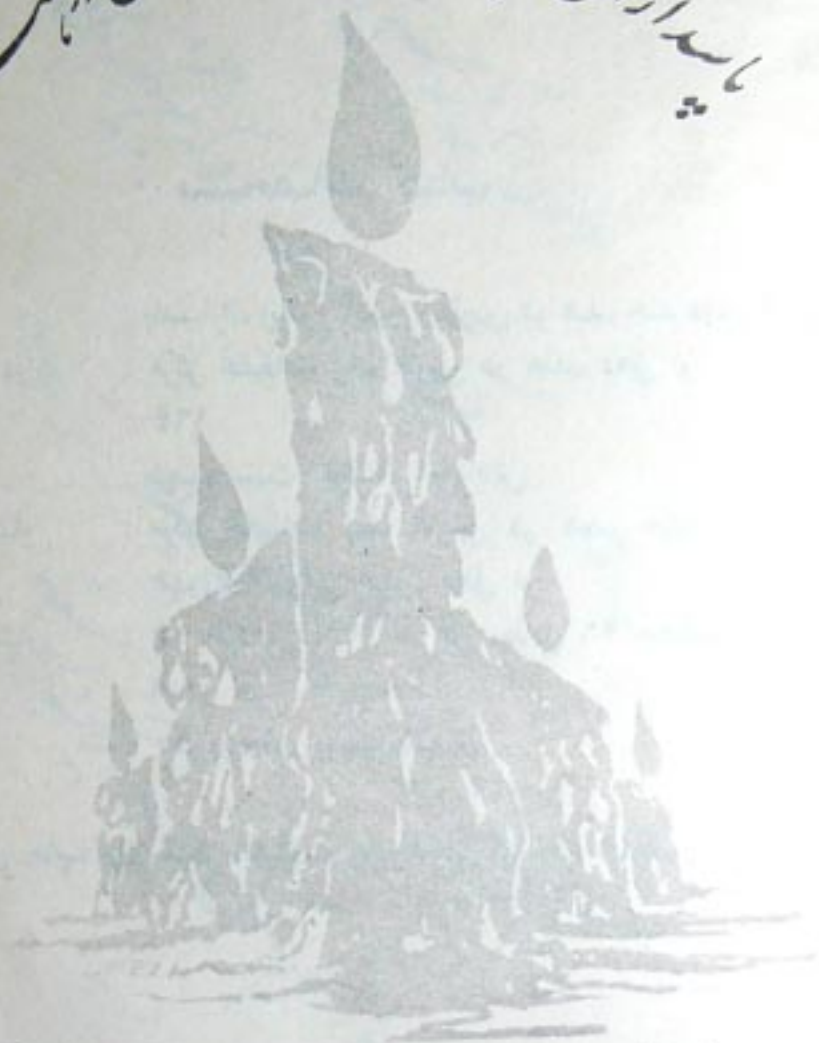

گرچه بندی دُخ و بخت شکر است
طرز گفتار دمی شیرین است

بایداران زبان و ادبیات فارسی دهمین

مرکز تحقیقات زبان و ادبیات فارسی دهمین

• مشخصات کتاب

نام	پاسداران زبان و ادبیات فارسی در هند، جلد دوم (۲)
تیمه شده در	مرکز تحقیقات زبان فارسی در هند، دهلی نو
صفحات	: ۱۶۴
چاپخانه	: پرینت سیت، نوئیدا، اترپرادش
محل انتشار	: مرکز تحقیقات زبان فارسی در هند، خانه فرهنگ
	جمهوری اسلامی ایران، دهلی نو
تاریخ انتشار	: ۱۵ خرداد ۱۳۶۵ هـ ش مطابق ۲۶ رمضان المبارک ۱۴۰۶ هـ
بهاء	: ۵۰ (پنجاه) روپیه هندی

© حق چاپ برای مرکز تحقیقات زبان فارسی در هند محفوظ است.

موجب
فارسی بینایی غشای رنگین
گنبد از مجسمه دارد و بر کتب

مجموعه

مجموعه
فارسی بینایی کاغذی و نیم خیال
مانی و زخم و آن رخسار بین
غالب مدوی

بسم الله الرحمن الرحيم

بود غالب غیبی از گلستان عجم،
من غفلت طوطی هندوستان نایش

گفتم: زحمات اساتید و محققان زبان ادب فارسی در هند قابل
تسایش است چگونه آنان را ارج نهم و زحماتشان
را پاس گوئیم؟

یا تقی ندائرداد: پرده از رخسارشان برکسید تا گوهر
آنان را بشناسد چه چرخ پاداشی برای معلم به از آن
نیت که خود و آثارش به محراب علم شناساند
شود.

پذیرفتیم و حاصل آن کتابی است که ملاحظه می فرمائید.
تا چه قبول افتد و چه نپذیرد.

مذیبر هر که تحقیقات زبان ادبیات فارسی در

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشگفتار

جای بسی خوشوقتی است که مرکز تحقیقات زبان فارسی در هند توانسته است در طبعه هشتمین بهار آزادی جلد دوم کتاب پاسداران زبان و ادبیات فارسی در هند را چاپ و منتشر سازد و در اختیار علاقمندان بزبان و ادبیات فارسی قرار دهد.

جلد اول این کتاب که حاوی شرح احوال و آثار یکصد و سی و دو نفر از استادان و محققان زبان فارسی در هند می باشد در شهریور ماه ۱۳۶۴ — هـ ش / سپتامبر ۱۹۸۵ م توسط همین مرکز چاپ و منتشر گردید. بعلت تراکم کار تصمیم گرفته بودیم که چاپ مجلد دوم این کتاب را برای مدتی بتعویق بیندازیم ولی تلفتها و تشویق نامه های استادان زبان فارسی در هند ما را چنان برسر شوق آورد که تصمیم خود را عوض نموده و با امکانات محدودی که در اختیار داشتیم میبادرت به چاپ دومین جلد این کتاب نمودیم. این مجلد نیز حاوی شرح احوال و آثار یکصد و سی (۱۳۰) استاد، معلم و محقق زبان فارسی در هند میباشد. گرچه تعداد استادان و محققان زبان فارسی در هند بیش از این حد است ولی متأسفانه تا هنگام چاپ این کتاب شرح احوال عده ای از اساتید را دریافت ننمودیم، امید است که در آینده نزدیک بتوانیم بگونه ای دیگر بقیه استادان را به مجامع علمی معرفی نمائیم.

در پیشگفتار جلد اول کتاب پاسداران، مطالبی درباره سیر تطور زبان و ادبیات فارسی در شبه قاره هند و همچنین خدمات ارزنده ای که دانشمندان ایرانی و هندی نسبت به زبان فارسی انجام داده اند نگاشته شد اینک برای روشن شدن اذهان کسانی که تصور می کنند زبان فارسی در هند پایگاه خود را از دست داده و چندان طرفداری ندارد لازم می دانیم در این پیشگفتار به بخش کوچکی از نامه های معتد و مفصل استادان و دانشمندان هندی و ایرانی که پس از انتشار اولین جلد کتاب پاسداران زبان و ادبیات فارسی در هند خطاب به کارکنان مرکز تحقیقات زبان فارسی نوشته اند، اشاره کنیم تا خود حقیقت مفصل را از این مجمل بخوانند و بجای یاس و ناامیدی، دامن همت بکمر بندند و فرهنگ زنده و پویای فارسی را در هند همچنان که هست زنده و پاینده نگهدارند:

"مهمترین ارمغان یعنی نسخه پُراج کتاب عزیز پاسداران زبان و ادبیات فارسی در هند را که بمساعی دانشمندان مرکز تحقیقات زبان فارسی در هند، بخاطر توسعه و ترویج زبان فارسی در شبه قاره هند چاپ و منتشر شده است، دریافت نمودم. این کتاب موجب ستایش و تقدیر است. بنده صمیمانه ترین تبریکات خود را عرض نموده، موفقیت شما را از خداوند متعال خواستارم."

دکتر نورالحسن انصاری

استاد فارسی، دانشگاه دهلی

"پاسداران زبان و ادبیات فارسی در هند کتاب خوش خط و خوش منظر که دارای اطلاعات مهم راجع به شرح حال تعدادی از خادمان زبان و ادبیات شیوای فارسی که در دانشگاههای هند، در نقاط دور دست از ایران با سکوت و صمیمیت خدمتی انجام میدهند، موصول گردید. بابت این کار مهم ادبی به کلیه کارکنان مرکز تحقیقات تبریک عرض می کنم."

دکتر شمس الدین احمد جان

استاد فارسی دانشگاه کشمیر

"یک نسخه از کتاب پاسداران زبان و ادبیات فارسی در هند دریافت داشتم. این اثر که مشتمل بر شرح احوال نویسندگان هندی می باشد در خورستایش و گویایی علاقه جمهوری اسلامی ایران نسبت به هند است. مقدمه کتاب در واقع وزن و با ارزش است. این مقدمه بقدری جامع و فشرده است که تمام تاریخ زبان و ادبیات فارسی در هند را اجمالاً بیان می کند. تاکید شما بر نقش دین و فرهنگ اسلامی در تشکیل و تکامل زبان و ادبیات فارسی در هند را بسیار پسندیدم. شما تاریخ را درست تفسیر کرده اید. موفقیت شما را از قادر متعال آرزو مندم."

دکتر محمد وارث کرمانی

استاد فارسی، دانشگاه اسلامی علیگره

"یک جلد کتاب پاسداران زبان و ادبیات فارسی در هند بدستم رسید. از آن بابت کراراً تشکر می کنم. مرکز تحقیقات شما در خورستایش است که بیوگرافی دانشمندان معاصر فارسی دان هند را ترتیب و چاپ و به ایشان اهداء نموده است. خوشحالم که کارهای علمی و ادبی را باسلیقه و شایستگی مخصوص ایرانیان انجام میدهید. موفقیت شما را در این کوششها از خداوند متعال مسئلت دارم و امید واثق دارم که مرکز تحقیقات زبان و ادب فارسی که در خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران دایر شده است، بتواند باهمکاری دانشمندان با استعداد هندی کارهای شایسته و ستودنی را در زمینه ادب و فرهنگ ایرانی و علوم و معارف اسلامی انجام بدهد."

دکتر کاشی نات پاندیت

استاد دانشگاه کشمیر

“کتاب پاسداران زبان و ادبیات فارسی در هند را که در مرکز تحقیقات شما به چاپ رسیده است، دریافت نمودم. خیل خوشحال شدم. شما در این باب کار بزرگ انجام داده اید. هدیه تپیک تقدیم می‌کنم و امیدوارم بتوانید همیشه چنین کارهای بزرگ برحمت ایزد متعال انجام بدهید. احوال و آثار استادان فارسی در دانشگاه های هند بطریق جالبی جمع نموده اید و کتاب سودمندی منتشر ساخته اید.”

دکتر سید اطهر شیر

مدیر مرکز تحقیقات عربی و فارسی، پتنا

“چند روز پیش تصنیف شما که مشتمل بر احوال و آثار استادان زبان فارسی در هند میباشد، دریافت نمودم. این کتاب مفید و پر اهمیت‌ترین بار است که از استادان زبان فارسی در هند ذکری بجا آورده است. برای این اقدام شما همه عالمان هند و ایران شما را شهنیت خواهند گفت.”

دیانند منشارمائی

استاد بازنشسته دانشگاه بمبئی

“باکمال افتخار و امتنان وصول کتب پاسداران زبان و ادبیات فارسی در هند را اعلام میدارد. این کتاب در کتابخانه بخش فارسی دانشگاه شیراز نگهداری خواهد شد و همواره خاطره خوش مرکز تحقیقات زبان فارسی در هند و دانشمندان فارسی شناس و فارسی دوست کشور دوست هند را در ذهن کلیه استادان و دانشجویان بخش فارسی زنده نگه خواهد داشت.”

محمد غفرانی جهرمی

رئیس بخش زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه شیراز

“درد فراوان بر شما باد. هم اکنون هدیه بسیار گرانبهای شما را دریافت کردم (پاسداران زبان و ادبیات فارسی در هند). بقدری شادمان شدم که در بزم آمد پاسخ نامه را بفردا بیفگم. آفرین بر همت والای شما در حد توانایی محدود از این عزیزان دلجویی کرده اید. حقوق آنان بر ادب ما (با بهتر بگویم بر ادب خودشان) فراوان است و من بعنوان کوچکترین خدمتگزار زبان و ادب فارسی از دور صمیمانه به یک یک آنان درود میفرستم. گرچه دورم بیاد آن عزیزان سخن میگویم که در سفر روحانی بعد منزل مسئله ای نیست.”

دکتر سید جعفر شهیدی

استاد دانشگاه تهران و مدیر موسسه لغتنامه دهخدا

در عالمه لازم به یادآوری است که نظام جمهوری اسلامی ایران نسبت به کلیه دانشمندان علوم اسلامی و فرهنگ فارسی در شبه قاره هند علاقه شدید دارد. خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران و مرکز تحقیقات زبان فارسی متعلق به همه دانشمندان و خانه دوم آنان است. انتظار داریم که در نشر علوم اسلامی و فرهنگ فارسی ما را حمایت فرمایند.

دکتر سید احمد حسینی

مدیر مرکز تحقیقات زبان و ادبیات فارسی در هند

خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران

(دهلی نو)

آزمیدخت صفوی

خاتم دکتر آزمیدخت صفوی در یکی از شهرهای ابالت اترپادش هند متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه به دانشگاه اسلامی علیگروه راه یافت و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی موفق شد در سال ۱۹۶۶م لیسانس و در سال ۱۹۶۸م فوق لیسانس و در سال ۱۹۷۸م دکترای زبان و ادبیات فارسی را از همان دانشگاه دریافت نماید. خاتم آزمیدخت پس از پایان تحصیلات خود در استخدام دانشگاه اسلامی علیگروه در آمد و هم اکنون مدت چهارده سال است در بخش زبان و ادبیات فارسی آن دانشگاه مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی می باشد. ایشان به کشور های ایران، امریکا و انگلستان مسافرت نموده است و بزبانهای اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

خاتم آزمیدخت هنگام مسافرت خود به امریکا در مدرسه الزهرا سخنرانی مفصل درباره اسلام و تصوف ایراد کرده است.

وی دارای مقالاتی و تالیفی در زمینه زبان و ادبیات فارسی بشرح زیر میباشد:

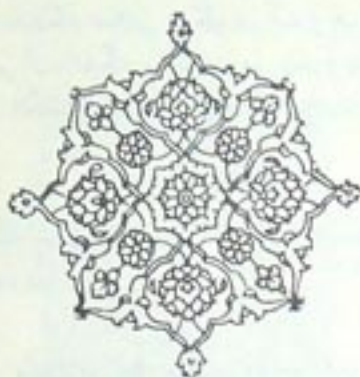
تالیف:

ترتیب انتقادی انس الطیبین شیخ احمد جام و ترجمه آن بزبان انگلیسی، زیر چاپ از انتشارات زهرا، امریکا

مقالات:

- ۱ — سعدی: مرد بشر دوست، مجله یغما، تیر ماه، ۱۳۲۹هـ ش، تهران
- ۲ — معراج نامه غالب، مجله غالب نامه، جلد چهارم، شماره یک، دهلی نو

- ۳ - مفتی ملت ارباب نظر، مجلہ بیاض، دہلی
- ۴ - مقایسہ غزلیات سعدی و خسرو، بیاض، دہلی
- ۵ - اخلاق نظری و عمل سعدی، بیاض، دہلی

ابراهیم غلام نسی شیخ

آقای ابراهیم غلام نسی شیخ، فرزند غلام نسی محمد شیخ در یکم مارس سال ۱۹۴۷م در شهر احمد آباد در ایالت گجرات بدینا آمد. پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطه وارد دانشگاه گجرات شد و در سال ۱۹۸۱ م به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی نائل آمد. سپس از سال ۱۹۷۲ م در دانشکده گجرات وابسته به دانشگاه گجرات احمد آباد با سمت استادیاری مشغول تدریس زبان فارسی گردید و هم اکنون در آن دانشکده انعام وظیفه می کند. وی زبانهای اردو، انگلیسی، هندی و گجراتی نیز آشنایی دارد.

سید احمد حسین جعفری

آقای سید احمد حسین جعفری فرزند مولانا سید اصغر حمصی در چهار دهم اکتبر سال ۱۹۴۰م در دهکده چندن پتی، بخش درسنگه واقع در ایالت بهار هند دیده به جهان گشود. پس از پایان دوره تحصیلات ابتدایی و متوسطه در زادگاه خود، به دانشگاه لکهنؤ راه یافت و به تحصیل زبان فارسی پرداخت و در سال ۱۹۵۲م موفق شد مدرک فاضل ادب را از این دانشگاه دریافت نماید، سپس به دانشگاه پتنا، بهار منتقل شد و در سال ۱۹۷۲م به اخذ فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه نایل گردید.

آقای جعفری در سال ۱۹۶۰م به استخدام دبیرستان راجا پرتوی چند در شهر پورنیا واقع در بهار در آمد. وی مدت بیست و پنج سال است که در همان دبیرستان به تدریس زبان فارسی اشتغال دارد. در ضمن، ایشان دوره دکترای خود را در دانشگاه پتنا می گذرانند. عنوان مقاله دکترای وی "بررسی انتقادی احوال و آثار میر محمد افضل متخلص به ثابت" می باشد. ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی، عربی و هندی نیز آشنایی دارد.

آئینه فارسی کتاب درسی برای دبیرستانهای بهار از جمله تالیفات آقای جعفری می باشد.

احمد سجاد

دکتر احمد سجاد فرزند محمد نذیر الدین در دوازدهم اکتبر سال ۱۹۳۹ م در یکی از شهرهای تاریخی و قدیمی هند بنام نالنده در ایالت بهار چشم بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه پتنا شد و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۵۶ م موفق به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه شد. سپس به ادامه تحصیل پرداخت و سرانجام در سال ۱۹۷۲ م دکترای زبان و ادبیات اردو را نیز از دانشگاه بهار دریافت نمود. ایشان در سال ۱۹۶۵ م به استخدام دانشکده رانچی در آمد و هم اکنون در آن دانشکده با سمت استادیاری تدریس زبان فارسی اشتغال دارد. وی به کشورهای عربستان، بحرین، دوحی، کویت، پاکستان و ایران مسافرت نموده است. مسافرت ایشان به ایران بنا به دعوت جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۹۸۳ م بوده است. وی بر زبانهای انگلیسی، هندی و عربی نیز آشنایی دارد.

دکتر سجاد دارای تالیفات در زمینه زبان و ادبیات فارسی و اردو بشرح زیر میباشد:

- ۱ — مسایل اساسی مسلمانان هند و حل و فصل آنها
- ۲ — احوال عشرت بریلوی
- ۳ — انتقاد و نهضت
- ۴ — ادبیات انقلابی اسلام در قرنهای گذشته
- ۵ — قرن پانزدهم هجری: تقاضاها و خواسته ها
- ۶ — سرگذشت نهضت کنفرانس مومن
- ۷ — تاریخچه غزل اردو در پاکستان

ادیس حسین

آقای ادیس حسین فرزند الیاس حسین در دسامبر سال ۱۹۲۷ میلادی در دهل پانجخت هند متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطه وارد دانشگاه لاهور، پنجاب پاکستان شد و در سال ۱۹۴۲م موفق به دریافت مدرک دیپلم در زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه گردید. آنگاه به ادامه تحصیل پرداخت و از مؤسسه زبانهای خارجی وزارت هند مدرک تخصصی در زمینه ترجمه زبان فارسی مدرن دریافت نمود. وی پس از پایان تحصیلات در سال ۱۹۵۸م در بخش فارسی رادیو سراسر هند به عنوان مترجم و گوینده فارسی مشغول بکار گردید و مدتی ریاست بخش فارسی رادیو هند را نیز به عهده داشته است. ایشان هم اکنون دوران باز نشستگی خود را میگذرانند و در عین حال با مرکز تحقیقات زبان فارسی در هند همکاری مینمایند.

آقای ادیس حسین علاوه بر زبان فارسی به زبانهای انگلیسی، اردو و هندی نیز آشنایی دارد.

نظر ایشان در باره ادبیات بعد از انقلاب اسلامی ایران چنین است:

''به انقلاب نمایان و آشکار چه در طرز زندگی اجتماعی و چه در جهت ادبیات فارسی در میان مردم ایران بچشم میخورد. من معتقدم که اگر انقلاب اسلامی ایران بدین منوال یعنی با اصولهای اولیه خود باقی بماند نه تنها برای ملت ایران بلکه برای دیگر کشورهای اسلامی جهان سودمند و مؤثر خواهد بود. ''

مقالات و نوشته های آقای ادیس حسین حدود یکصد مقاله است که کلیه آنها توسط بخش فارسی رادیو دهل بخش گردیده است.

سید ارتضیٰ حسین رضوی

دکتر سید ارتضیٰ حسین رضوی فرزند سید مجتبیٰ حسین رضوی در بیستم سپتامبر سال ۱۹۴۰م در بیگ پور، بخش سیوان از ایالت بهار بدینا آمد. پس از پایان دوره ابتدائی و متوسطه وارد دانشگاه بهار گردید و موفق به دریافت لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از دانشکده ال — اس — ، مظفر پور گردید. سپس به دانشگاه پتنا راه یافت و در سال ۱۹۶۲ م فوق لیسانس و در سال ۱۹۶۹ م دکترای زبان و ادبیات فارسی را از همین دانشگاه دریافت نمود. ایشان از سال ۱۹۶۵م با سمت دانشیاری در دانشکده سهرمه وابسته به دانشگاه میتیلا مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی میباشند و هم اکنون ریاست بخش فارسی این دانشکده را نیز عهده دار است. وی بزبانهای اردو، عربی، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

دکتر رضوی دارای چند مقاله درباره زبان و ادبیات فارسی بزبان اردو می باشد. یکی از مقاله های ایشان احوال و آثار نورالحق متخلص به تپان، چاپ ۱۹۶۹م می باشد.

سید اسد رضا حسینی

آقای سید اسد رضا حسینی فرزند سید محمد امیر در سال ۱۹۵۵م در قصبه گنگو در ایالت اترپردیش متولد شد پس از تحصیلات مقدماتی به نجف اشرف مسافرت کرد و در آنجا به تحصیل علوم دینی پرداخت. وی مدتی نیز در شهر مذهبی قم بتکمیل دروس علوم قدیمه اشتغال ورزید. ایشان پس از بازگشت از ایران و عراق بنامیسی حوزه علمیه مظفر نگر همت گماشت و هم اکنون خود مدیر و مدرس آن حوزه علمیه میباشد و بترویج زبان و ادبیات فارسی علاقه شدیدی دارد. ایشان علاوه بر اداره حوزه علمیه و ترویج علوم اسلامی با خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران در دهل نو نیز همکاری صمیمانه دارد. وی به کشورهای ایران، عراق، پاکستان، بنگلادش و عربستان مسافرت کرده است و بزبانهای عربی، اردو و هندی نیز آشنایی دارد.

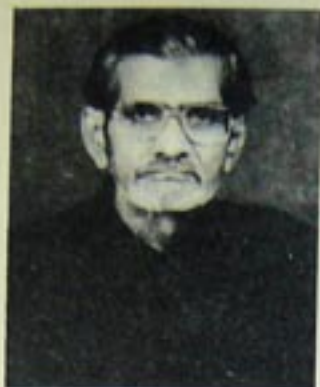

افشار احمد "فخر"

دکتر افشار احمد متخلص به فخر فرزند عبد الجبار در دهم مه سال ۱۹۲۴م در دلیا واقع در ایالت مهاراشترا دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه پونا گردید و به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی موفق شد. آنگاه به ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۹۷۳ م به اخذ دکترای زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه پونا نائل آمد. وی از سال ۱۹۵۳م در دانشکده ام — ج —، جلگائین وابسته به دانشگاه پونا، با سمت استادیاری مشغول تدریس زبان فارسی گردید. ایشان بزبانهای انگلیسی، اردو، مراتی و هندی نیز آشنایی دارد.

دکتر افشار احمد دارای مقالات زیادی در زمینه ادب اردو میباشد که بیشتر آنها در مجله های هند و پاکستان بچاپ رسیده است.

افسر الدوله فیاض الدین حیدر

آقای افسر الدوله فیاض الدین حیدر فرزند خان بهادر شمس الدوله نصیر الدین حیدر در می و یکم دسامبر سال ۱۹۲۴م در یک خانواده علم و دانش در پتنا متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه پتنا شد و در سال ۱۹۴۵ م به دریافت مدرک لیسانس اختصاصی در زبان فارسی و در سال ۱۹۴۸ م فوق لیسانس در زبان و ادبیات فارسی از همین دانشگاه با دریافت مدال طلائی موفق گردید. سپس در استخدام دانشکده پتنا وابسته به دانشگاه پتنا در آمد و به تدریس زبان فارسی پرداخت. آقای فیاض الدین حیدر در سال ۱۹۵۴م برای ادامه تحصیل به ایران مسافرت کرد و در دانشگاه تهران بمدت یک سال به تحصیل پرداخت. مسافرت دیگر ایشان به کشور عراق بوده است. پس از بازگشت از ایران، همراه با تدریس زبان فارسی، ریاست مرکز تحقیقات عربی و فارسی، پتنا را عهده دار شد. ایشان هم اکنون دوره پر افتخار باز نشستگی خود را می گذرانند. باوجود این استاد هنوز از پنا نشسته و در شهر پتنا چندین کلاس فارسی تاسیس نموده و خود سرپرستی آنها را بهعهده گرفته است. وی بزبانهای اردو، انگلیسی و عربی نیز آشنایی دارد.

آقای حیدر از تاثیر انقلاب اسلامی ایران در ادبیات فارسی حسن استقبال می کند و درباره انقلاب اسلامی ایران چنین نظر می دهد:

''این انقلاب حاکی از احساسات پر شور و نهضت پرور ملت ایران است که روی شالوده ایمان و ایقان محکم و عزم راسخ ریخته شده است.''

آقای حیدر مقالاتی درباره ادبیات فارسی دارد که به بعضی از آنها اشاره می شود:

- زبان و ادبیات فارسی در دوره قبل از اسلام، مجله معاصر، پتنا، ۱۹۵۱ م بزبان اردو
- تاریخ مختصری از زبان و ادبیات فارسی در احوال بهار در دوران حکومت تیموریان هند (بزبان انگلیسی) چاپ ۱۹۵۸ م

- ۳ — احوال و افکار فاجر مکین در پرتوی نامه های او، مجله مطالعات اسلامی، دانشگاه اسلامی علیگوه، ۱۹۶۰ م (انگلیسی)
- ۴ — اطلاعات تازه ای درباره معارضه سودا و فاجر مکین، معاصر، پتنا، ۱۹۶۱ م (اردو)
- ۵ — معرفی نقش بدیع: یک مثنوی ناشناخته غزالی مشهدی، مجله کتابخانه خدا بخش، ۱۹۷۷ م (فارسی)
- ۶ — ساختمان اداری سلطنت صفویه، زیر چاپ (انگلیسی)

سید اقبال حسین

آقای سید اقبال حسین فرزند مرتضی میان در دهم اوت سال ۱۹۳۸ م در کمبات در اهالت گجرات چشم بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه گجرات شد و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. سرانجام در سال ۱۹۸۲ م موفق به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی گردید. ایشان از سال ۱۹۶۱ م در دبیرستان دخترانه اس — دی — کاپا دها واقع در کمبات، گجرات مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. وی بزبانهای اردو، هندی، گجراتی، انگلیسی و عربی نیز آشنایی دارد.

آقای سید اقبال حسین در مجله‌های مختلف زبان فارسی شرکت نموده و مقالاتی در زمینه زبان و ادبیات فارسی قرائت نموده است.

اکبر رحمانی

آقای اکبر رحمانی فرزند عبدالرحمان در هفدهم اکتبر سال ۱۹۴۱ م در جلگائین واقع در اہالت مہاراشترا متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطہ وارد دانشگاه پونا گردید و بہ تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی موفق شد در سال ۱۹۶۷ م فوق لیسانس در رشتہ زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه پونا دریافت نماید. آنگاہ بہ تدریس زبان فارسی در دیویستانہای مختلف پرداخت. سپس در استخدام دانشگاه پونا در آمد و ہم اکنون با سمت استادیاری در دانشکدہ ادبیات و علوم ام-ج- وابستہ بہ دانشگاه پونا در جلگائین مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. ایشان متبق سہ ہستی روز نامہ جلگائین تایمز را عہدہ دار بودہ است. وی بزبانہای اردو، انگلیسی، ہندی و مراٹھی نیز آشنایی دارد.

آقای رحمانی دارای مقالات زیادی دربارہ ادبیات و آموزش و پرورش میباشد کہ در مجلہ ہای ہند و پاکستان بچاپ رسیدہ است.

سید اکبر علی ترمذی

آقای سید اکبر علی ترمذی فرزند سید ابراهیم علی ترمذی در هشتم ژوئن سال ۱۹۲۴ م در برودا واقع در ایالت گجرات دیده به جهان گشود. پس از تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه بمبئی گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۵۰ م موفق شد فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی و اردو از آن دانشگاه دریافت نماید. سپس به دانشگاه اسلامی علیگروه راه یافت و در سال ۱۹۶۲ م پذیرفت فوق لیسانس در رشته تاریخ نایل آمد. ایشان پس از پایان تحصیلات خود به استخدام دانشکده دولتی، احمد در آمد و از سال ۱۹۵۱ م تا ۱۹۵۷ م در آن دانشکده مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی و اردو گردید. سپس به آرشیو ملی هند منتقل شد و از سال ۱۹۵۷ م در آرشیو ملی هند مشغول انجام وظیفه گردید. وی در سال ۱۹۶۹ م مأموریت یافت که مدارک و اسناد دولت کشمیر را جمع آوری نماید. پس از بازگشت از کشمیر از سال ۱۹۷۹ م تا ۱۹۸۴ م مدیریت آرشیو ملی هند را در دهل نو عهده دار بوده است. ایشان پس از یک دوره خدمت به فرهنگ فارسی سرانجام در سال ۱۹۸۴ م به افتخار باز نشستگی نایل آمد و هم اکنون باوجود باز نشسته بودن هنوز از با نشسته و در دانشگاههای دهل و جامعه ملیه اسلامی بعنوان استاد راهنما در رشته تاریخ و همچنین در موسسه مطالعات علوم و تکنولوژی و عمران بعنوان علوم دان مشغول انجام وظیفه می باشد. وی بزبانهای انگلیسی، هندی، گجراتی و عربی نیز آشنایی دارد و به کشورهای زیادی مانند آمریکا، انگلستان، فرانسه، عراق عربستان، افغانستان، مالیزی، سری لانکا و سینگاپور مسافرت کرده است.

آقای ترمذی دارای تالیفات و مقالات تحقیقی در زمینه زبان و ادبیات فارسی می باشد که به برخی از تالیفات ایشان اشاره میشود:

تالیفات:

- ۱ — مدارک و اسناد فارسی، جلد دهم، جلد یازدهم، چاپ آرشیو ملی هند، ۱۹۵۹ م و ۱۹۶۹ م
- ۲ — مدارک و اسناد فارسی (از سال ۱۴۰۲ تا ۱۷۱۹ م)، چاپ آرشیو ملی هند، ۱۹۸۲ م
- ۳ — تاریخ سلاطین گجرات از محمود بخاری، چاپ دانشگاه اسلامی علیگروه، ۱۹۶۴ م

- ۴ — کتبه های اجمیر، چاپ مرکز مطالعات اسلامی، دهل نو، ۱۹۶۸م
- ۵ — نامه های فارسی غالب، چاپ کتابفروشی آسیا، ۱۹۶۹م
- ۶ — بعضی جنبه های گجرات قرون وسطی، چاپ منشی رام منوهر لعل، ۱۹۶۸م
- ۷ — فهرست القاب و خطابات، چاپ آرشیو ملی هند، ۱۹۸۱م

السبحش شیخ

آقای الله بخش شیخ فرزند عبدالعزیز در پنجم فوریه سال ۱۹۳۲ م در شهر تاریخی احمدآباد واقع در ایالت گجرات با بعرضه حیات گذاشت. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه گجرات شد و به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان فارسی نائل آمد. سپس در دانشکده پرکاش و بعد از آن در دانشگاه گجرات به تدریس زبان و ادبیات فارسی پرداخت. ایشان بزبانهای عربی، اردو، هندی، گجراتی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

از جمله تالیفات آقای الله بخش در زمینه زبان و ادبیات فارسی که بچاپ رسیده عبارتند از:

- ۱ — گلدسته فارسی برای تدریس در دبیرستانها
- ۲ — دستور زبان فارسی بزبان گجراتی
- ۳ — دیوان غالب بزبان گجراتی

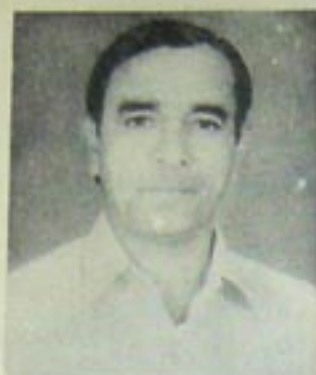

سید امام الدین

دکتر سید امام الدین فرزند سید نظام الدین در بیست و نهم سپتامبر سال ۱۹۵۵ م در بهار شریف، نالنده، اہالت بہار دہدہ بچہان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطہ وارد دانشگاه مگد گردید و بہ تحصیل پرداخت و بہ دریافت فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه موفق گردید. آنگاہ بہ ادامہ تحصیل پرداخت و سرانجام در سال ۱۹۷۹ م دکترای زبان و ادبیات فارسی را از همان دانشگاه دریافت نمود. پس از پایان تحصیلات عالی، دکتر سید امام الدین بہ استخدام دانشکدہ دخترانہ نالندہ وابستہ بہ دانشگاه مگد دہ آمد و ہم اکنون در همان دانشکدہ مشغول انجام وظیفہ میباشد.

مسافرت دکتر امام الدین بہ کشورہای پاکستان و نپال بدہ است. ایشان علاوہ بر زبان فارسی بہ زبانہای اردو، انگلیسی و ہندی نیز آشنایی دارد.

امداد حسین بخاری

آقای امداد حسین بخاری فرزند غلام محمد بخاری در بیست و چهارم مارس سال ۱۹۳۹ م در شهر احمد آباد در ایالت گجرات متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه گجرات شد و در سال ۱۹۶۰ م فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه دریافت نمود. ایشان پس از پایان تحصیلات عالی خود در سال ۱۹۶۵ م در استخدام دانشکده ادبیات و علوم در بهاروچ واقع در گجرات در آمد و هم اکنون در آن دانشکده تدریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال دارد. وی بزبانهای انگلیسی، اردو، هندی و گجراتی نیز آشنایی دارد.

اوده بیاری سرن چوبی

دکتر اوده بیاری سرن چوبی فرزند رام رتن چوبی در سال ۱۹۲۱م در بنارس واقع در ایالت اترپردیش در بنگ خانوادۀ برهمن هندو متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطه وارد دانشگاه هندوی بنارس گردید و در سال ۱۹۴۶ م به دریافت لیسانس حقوق و در سال ۱۹۵۱ م فوق لیسانس زبان هندی و بعد از آن فوق لیسانس انگلیسی و زبان شناسی و در سال ۱۹۷۱ م به دریافت فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی موفق گردید. وی سرانجام در سال ۱۹۸۱ م از دانشگاه لکهنؤ به دریافت درجه دکتراى زبان فارسی نائل آمد. عنوان رسالۀ دکتراى زبان فارسی ایشان "آثار فلسفۀ هندو در شعر فارسی" می باشد که بزبان انگلیسی نوشته شده است. وی در سال ۱۹۵۱م به استخدام دانشکده شیعه وابسته به دانشگاه لکهنؤ در آمد و به تدریس زبان هندی پرداخت. در سال ۱۹۷۰ م برای مدت چهار سال رئیس دانشکده گوبند پنت گردید و در سال ۱۹۷۵ م بار دیگر به دانشکده شیعه منتقل شد و به تدریس زبان و ادبیات فارسی پرداخت. ایشان هم اکنون دوران باز نشستگی خود را می گذرانند. وی بزبانهای انگلیسی، اردو و سانسکریت نیز آشنایی دارد.

رسالۀ دکتراى آقای چوبی در سال ۱۹۸۵م در اداره ادبیات دهلی به چاپ رسیده است. ایشان هم اکنون مشغول ترجمۀ نهج البلاغه بزبان هندی میباشد.

سید اوصاف علی

یکی از چهره های برجسته علمی در زمینه زبان فارسی، عربی و انگلیسی آقای سید اوصاف علی فرزند سید فصاحت علی می باشد. وی در سال ۱۹۳۳م در شهر اله آباد واقع در ایالت اترپرادش پا بر عرصه وجود نهاد. پس از اتمام تحصیلات ابتدائی، متوسطه و عالی از سال ۱۹۵۷م در موسسه مطالعات اسلامی هند واقع در دهلی نو، مشغول بکار شد و هم اکنون ریاست این موسسه را عهده دار است. ایشان به بیشتر کشور های آمریکا، اروپا، استرالیا، آفریقا و آسیا مسافرت کرده است.

آقای اوصاف علی درباره تاثیر انقلاب اسلامی ایران در ادبیات فارسی چنین نظر می دهد:

”من تحت تاثیر شدید انقلاب اسلامی ایران قرار گرفته ام. معظمم که این انقلاب در حقیقت یکی از بزرگترین انقلاب های جهان میباشد. انقلاب اسلامی ایران نه تنها در ایران بلکه در سراسر جهان اسلامی در تمام شئون اجتماعی مردم اثرات خوب و شایسته ای گذاشته است.“

آقای اوصاف علی دارای تالیفات و مقالاتی در زمینه علوم اسلامی و فرهنگ فارسی می باشد که به بعضی از آنها اشاره میشود:

تالیفات:

- ۱ — ترجمه کتاب القانون ابن سینا از عربی به انگلیسی، چاپ دهلی، ۱۹۸۳م
- ۲ — ترجمه الادویه القلبیه ابن سینا از عربی به انگلیسی، چاپ کراچی، ۱۹۸۳م
- ۳ — ترجمه بخشی از رباعیات عمر خیّام به انگلیسی منظوم، چاپ دهلی، ۱۹۵۳م
- ۴ — ترجمه رساله وحدة الوجود و وحدة الشهود شاه ولی الله دهلوی از عربی به انگلیسی، چاپ بلژیک، ۱۹۷۵م
- ۵ — فهرست کتب خطی در علوم طب بزبان انگلیسی، چاپ دهلی

- ۱ — اشکالاتی در ترجمه کتاب القانون به انگلیسی، چاپ دهل، ۱۹۸۳ م
- ۲ — تصور مرشد در مثنوی مولانا روم، چاپ امرتسر، پنجاب، ۱۹۸۳ م

باوا صاحب ترمذی

دکتر باوا صاحب ترمذی فرزند اصغر علی در بیستم ژوئن سال ۱۹۲۷م در نادیاد در اہلبٹ گجرات ہند متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطہ وارد دانشگاه گجرات شد و بہ دریافتِ لیسانس و فوق لیسانس در رشتہ زبان و ادبیات فارسی موفق گردید. سپس بہ تحصیلات خود ادامہ داد و سرانجام بہ دریافتِ دکترای زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه گجرات، احمد آباد، نائل آمد. ایشان ہم اکنون با سمت دانشیاری در دانشگاه گجرات، ریاستِ گروہ فارسی آن دانشگاه را عہدہ دار است. وی علاوہ بر زبان فارسی، ہزبانہای اردو، ہندی، انگلیسی و عربی نیز آشنایی دارد.

دکتر ترمذی دارای تالیفات و مقالاتی در زمینہ زبان و ادبیات فارسی می باشد کہ بہ نمونہ ای از آنہا اشارہ می شود:

تالیفات:

- ۱ — جامِ چشت
- ۲ — دیوان جلالی

مقالات:

- ۱ — شعرای فارسی گوی گجرات
- ۲ — شعرای صوفی گجرات
- ۳ — شاہ عالم، صوفی بزرگ گجرات
- ۴ — مشائخ چشت در گجرات
- ۵ — بعضی نسخہ های خطی فارسی در گجرات
- ۶ — سہم گجرات در پشرفت زبان و ادبیات عربی و فارسی.

بلیقش آفاق

حاجم دکتر بلیقش آفاق فرزند سید غلام عباس در دوم فوریه سال ۱۹۳۰ م در لکهنؤ بدینا امد. پس از پاهان تحصیلات مقدماتی و متوسطه در زادگاه خود به ادامه تحصیل پرداخت و بدیافت لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی موفق شد. سرانجام در سال ۱۹۸۰ م دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی را پاهان رسانید.

عنوان رساله دکترای ایشان "اجوال و آثار واقف لاهوری" می باشد. دکتر بلیقش از سال ۱۹۶۱ م در استخدام دانشکده دخترانه مکده وابسته به دانشگاه پتنا در آمد و به تدریس زبان و ادبیات فارسی پرداخت و هم اکنون در همان دانشکده مشغول انجام وظیفه می باشد. ایشان ریاست بخش فارسی این دانشکده را نیز عهده دار است. وی مسافرتی به کشورهای عراق، عربستان و کویت نموده و بزبانهای اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

دکتر بلیقش درباره تأثیر انقلاب اسلامی ایران بر ادبیات فارسی چنین نظر می دهد:

"انقلاب اسلامی ایران برکتی است که نه تنها در تمام شتهن زندگانی مردم ایران بلکه در روحیه دیگر مسلمانان جهان اثر جالی گذاشته است. از همین راه می توان گفت در فرهنگ زبان و ادبیات فارسی اثر خوبی داشته و خواهد داشت."

تنویر احمد

آقای تنویر احمد فرزند محمد نذیر الدین در یازدهم دسامبر سال ۱۹۵۵ م در شهر کلکته، بنگال غربی متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه به دانشگاه کلکته راه یافت و در سال ۱۹۷۹ م فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از این دانشگاه گردید. وی از سال ۱۹۸۱ م در دانشکده مولانا آزاد، کلکته به تدریس زبان فارسی پرداخت و هم اکنون همراه با کار و تدریس، مشغول گذراندن دوره دکترای خود در زمینه زبان و ادبیات فارسی می باشد. عنوان رساله دکترای ایشان "ادبیات فارسی در بنگاله در زمان نوآبان مرشد آباد" است. وی علاوه بر زبان فارسی، زبانهای انگلیسی، اردو، هندی و بنگالی نیز آشنایی دارد.

تالیفات و مقالات آقای تنویر احمد در زمینه ادبیات فارسی عبارتند از:

تالیفات:

- ۱ - شرح فارسی، کتابفروشی ناز، ۱۹۸۴ م
- ۲ - مکمل شرح فارسی، کتابفروشی ناز، ۱۹۸۵ م

مقالات:

- ۱ - احوال و آثار پرفسور احتشام حسین، مجله آبهشار، کلکته، ۱۹۷۴ م
- ۲ - مسایل مربوط به چاپ و نشر آثار فارسی در بنگال غربی، زیر چاپ

جاوید احمد

آقای جاوید احمد فرزند محمد اظهار الحق در شانزدهم آوریل سال ۱۹۵۱ م در مظفر پور، ایالت بیهار متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه، وارد دانشگاه بیهار شد و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۸۲ م به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه نائل آمد و سپس در سال ۱۹۸۴ م به استخدام دانشکده دکتر جگن نات میسرا، در مظفر پور در آمد و هم اکنون در همان دانشکده بتدریس زبان فارسی اشتغال دارد.

آقای جاوید همراه با کار و تدریس دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی را در دانشگاه بیهار می گذراند. عنوان رساله دکترای ایشان "احوال و آثار ابن یمن" میباشد. ایشان بزبانهای انگلیسی، اردو و هندی نیز آشنایی دارد.

جیلانی میان قادری

آقای جیلانی میان قادری فرزند میر صاحب میان در بیست و پنجم فوریه سال ۱۹۳۸ م در شهر احمدآباد در ایالت گجرات متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه گجرات گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. سرانجام در سال ۱۹۶۵ م به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه موفق شد. سپس از سال ۱۹۶۶ م در گروه فارسی، اردو و مطالعات اسلامی دانشکده گجرات وابسته به دانشگاه گجرات به تدریس زبان فارسی پرداخت. وی بزبانهای اردو، انگلیسی، گجراتی و هندی نیز آشنایی دارد.

آقای جیلانی دربارهٔ تأثیر انقلاب اسلامی ایران بر روی زبان و ادبیات فارسی چنین نظر می

دهد:

''انقلاب اسلامی ایران ادبیات فارسی را پُر مغز تر و پُر بار تر کرده است. ازین روی قابل ستایش و تحجید می باشد.''

حسن امام

دکتر حسن امام فرزند چیدی خان در اوّل دسامبر سال ۱۹۳۸ م در پتیا، چهارن در اہالت بہار متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطہ وارد دانشگاه پتیا شد و بہ تحصیل پرداخت. وی در سال ۱۹۶۹ م بہ دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی ناگل آمد و سرانجام در سال ۱۹۷۰ م موفق شد از دانشگاه پتیا دکترای زبان و ادبیات فارسی را دریافت نماید. عنوان رسالہ دکترای ایشان 'احوال و آثار حضرت احمد لنگر درہا بلخی' است کہ در زمان سلطنت لودی ها در ہند می زیستہ است.

دکتر حسن امام ہم اکنون در قسمت کتب خطی کتابخانہ دانشگاه پتیا مشغول انجام وظیفہ می باشد. وی بزبانہای اردو، ہندی، انگلیسی و عربی نیز آشنایی دارد.

دکتر امام دارای مقالاتی در زمینہ زبان و ادبیات فارسی و اردو می باشد. از آن جملہ مقالات فارسی ایشان عبارتند از:

- ۱ — شعرای دربار محمود غزنوی، مجلہ صبح نو، ۱۹۶۷م
- ۲ — بررسی مثنوی موش و گربہ عید زاکانی، صبح نو، ۱۹۷۱م

سید حسن عباس رضوی فطرت

آقای سید حسن عباس رضوی متخلص به فطرت فرزند مولوی سید اطہار حسین رضوی در سی ام ژوئن سال ۱۹۳۵ م در شهر ہلوار در ایالت اترپردیش پا عرصہٴ گیتی نهاد. پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطہ بہ جامعہٴ سلطانیہ لکھنؤ راہ یافت و بہ دریافت سند منشی فاضل در زبان و ادبیات فارسی ناگل آمد. سپس وارد جامعہٴ ناظمیہ لکھنؤ گردید و بہ اخذ سند ممتاز الافاضل در زمینہٴ اصول و فقہ موفق شد. وی در ضمن مدرک ادیب کامل را از دانشگاه اسلامی علیگڑھ و دیپ کمالی را از دانشگاه لکھنؤ دریافت نموده است. وی ہم اکنون بہ تصنیف و تالیف و تلخیص اشتغال دارد. ایشان از کشورهای آفریقائی شرق و جنوب، ایران، حجاز و لبنان دیدن کرده و زبانہای اردو، ہندی، عربی، انگلیسی و گجراتی بہر آشنائی دارد.

آقای عباس رضوی دارای تألیفات و مقالاتی در زمینہٴ زبان و ادبیات فارسی می باشد کہ بہ بعضی از آنها اشارہ می شود:

تألیفات:

- ۱ — ترجمہ کتاب بنت الرجال بنام حسن آدم، چاپ لکھنؤ، ۱۹۵۹م
- ۲ — انتخاب مشاہیر و غزلیات امیر خسرو دہلوی همراه ترجمہ اردو، چاپ ۱۹۷۵م
- ۳ — ترجمہ زندگانی نامہ حضرت آیت اللہ منتظری بہ زبان اردو

مقالات:

- ۱ — قدما و تقلید فارسی، چاپ محلہٴ آجکل، ۱۹۵۲ م
- ۲ — دکن و امیر خسرو دہلوی، چاپ محلہٴ قومی راج، ۱۹۷۶م
- ۳ — مکاتیب غالب، چاپ محلہٴ قومی راج، ۱۹۵۶م

مولوی سید حمزه حسین

آقای سید حمزه حسین فرزند سید سلیمان حسینی در بیست و یکم ژانویه سال ۱۹۲۴م در شهر پنکونور، بخش جنور واقع در ایالت آندراپرادش چشم به جهان گشود. وی دوران تحصیلات خود را با دریافت سند های مولوی فاضل (عربی) منشی فاضل (فارسی) ادیب فاضل (اردو) و لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی گذرانید. سپس در دانشکده دولتی ادبیات، در نندیم، مدراس، به تدریس زبان فارسی پرداخت و هم اکنون بیست و پنج سال است که در همان دانشکده مشغول انجام وظیفه می باشد. وی زبانهای اردو، عربی، انگلیسی و تلگو نیز آشنایی دارد.

ایشان انقلاب اسلامی ایران را بیدار کننده ملت مسلمان ایران و سایر کشورهای جهان می دانند.

آقای حمزه دارای تالیفات زیادی در زمینه زبان و ادبیات فارسی می باشد که به تعدادی از آنها اشاره می شود:

- ۱ — مسودات حسونت زای (فرامین و عرایض)، ۱۹۴۹ م
- ۲ — رساله فرامین و عرایض، ۱۹۵۰ م
- ۳ — قوم نوائط (نسب نامه اهل نائط)، ۱۹۵۱ م
- ۴ — تذکرة الانساب (شجره خانواده نواب والا جاه اتورالدین خان بهادر کرناتک)، ۱۹۵۴ م
- ۵ — نسخه شاهجهانی (در پختن غذاها)، ۱۹۵۶ م
- ۶ — سلطان التواریخ (تاریخ تیبو سلطان میسور)، ۱۹۶۵ م
- ۷ — تورتک والا جاهی (تاریخ نوایان کرناتک)، ۱۹۵۷ م
- ۸ — رفعات والا جاهی (فرامین و عرایض که در دوره والا جاه نوشته شد)، ۱۹۵۸ م
- ۹ — فهرست نسخه های خطی فارسی (به انگلیسی)، ۱۹۶۱ م
- ۱۰ — رفعات افترقی (سفر نامه یک شهزاده دهل)، ۱۹۵۷ م

- ۱۱ — وقایع حیدری (تاریخ جنگ حیدر علی با انگلیسی ها)، ۱۹۶۸م
- ۱۲ — خلاصه الانساب (شجره نوایان آرکات)، ۱۹۷۲ •
- ۱۳ — مثنوی جوهر (در مدح نواب والا جاه)، ۱۹۷۶م
- ۱۴ — مثنوی شه شهبان (در بیان عروسی نواب غلام لغوث خان والا جاه)، ۱۹۷۶ •
- ۱۵ — بهارستان سخن (تذکره شعری فارسی)، ۱۹۵۸م

حیات احمد

آقای حیات احمد فرزند غلام محمد مصطفی در یستم ژانویه سال ۱۹۳۸م در روستای شکور، بهادر گنج، بخش پورنیا واقع در ایالت بیهار دیده بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه پتنا گردید و به تحصیل زبان و ادبیات فارسی پرداخت. آنگاه در سال ۱۹۶۰م موفق شد فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از این دانشگاه دریافت نماید. سپس به دانشگاه میتیلا واقع در دربنگه منتقل شد و به تحصیلات خود ادامه داد. سرانجام در سال ۱۹۸۲م به اخذ فوق لیسانس در زبان و ادبیات اردو نایل آمد. ایشان پس از پایان تحصیلات خود در سال ۱۹۶۵م به استقام دانشگاه نهر و وابسته به دانشگاه میتیلا در آمد و هم اکنون در همان دانشگاه مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی می باشد. وی در ضمن ریاست بخش فارسی آن دانشکده را نیز عهده دار است.

آقای حیات احمد بزبانهای اردو، هندی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

خان محمد عاطف

دکتر خان محمد عاطف فرزند عبد القدیر خان در هشتم زوئیه سال ۱۹۴۲م در شهر ملیح آباد واقع در ایالت اترپردش متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه در زادگاه خود به دانشگاه لکهنؤ راه یافت و به ادامه تحصیل پرداخت. وی در سال ۱۹۶۴م موفق شد فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی را از این دانشگاه دریافت نماید. سرانجام در سال ۱۹۷۲م به اخذ دکترای زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه لکهنؤ نائل آمد. ایشان بعد از پایان تحصیلات عالی خود، در سال ۱۹۷۴م به استخدام دانشگاه لکهنؤ در آمد و هم اکنون به سمت استاد یاری در قسمت زبان و ادبیات فارسی همین دانشگاه به تدریس زبان فارسی اشتغال دارد. دکتر خان محمد عاطف در سال ۱۹۷۰م برای تحصیلات عالی عازم ایران گردید و برای یک سال و نیم در دانشگاه تهران به تحصیل زبان فارسی پرداخت. ایشان علاوه بر ایران، به کشور های پاکستان و افغانستان هم مسافرت کرده است و بزبانهای اردو، هندی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

دکتر عاطف دارای تالیفات و مقالاتی در زمینه ادبیات فارسی میباشد که به برخی از آنها اشاره میشود:

تالیفات:

- ۱ — معرفی زبان فارسی تازه، چاپ لکهنؤ
- ۲ — ترجمه تاریخ مختصر ادبیات فارسی لیبی، چاپ لکهنؤ
- ۳ — طنز و مزاح در شعر فارسی، چاپ لکهنؤ
- ۴ — تذکره شاعرات پنهان، چاپ لکهنؤ
- ۵ — تاریخ ادبیات فارسی، زیر چاپ

- ۱ — قصیده نگاری فارسی غالب، مجله فروغ اردو، لکهنؤ
- ۲ — سراج الدین علّی خان آرزو از نظر تذکره نگاران، روزنامه قومی آواز، لکهنؤ
- ۳ — مسعود بک، شاعر فارسی، زیر چاپ
- ۴ — نیما یوشیج، مجله فروغ اردو، لکهنؤ
- ۵ — داستان گل‌های ابرائی، قومی آواز، لکهنؤ
- ۶ — مشایخ و فرهنگ هند

سید ذاکر حسین نقوی

دکتر سید ذاکر حسین نقوی فرزند مولوی سید شاکر حسین نقوی در سی و یکم مارس سال ۱۹۳۶م در سیرسی در بخش مرادآباد، اترپردش پابعرضه گیتی نهاد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه لکهنؤ شد و موفق به دریافت سند فاضل ادب از آن دانشگاه گردید. آنگاه در دانشگاههای آگره، اله آباد و پنجابی به ادامه تحصیل پرداخت و سرانجام فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه پنجابی، پشیاله واقع در پنجاب و دکترای زبان و ادبیات فارسی را نیز از همین دانشگاه دریافت نمود. رساله دکترای ایشان "بررسی انتقادی مثنوی نل و دمن فیضی" می باشد. ایشان هم اکنون با سمت دانشیاری و ریاست گروه فارسی و اردوی دانشگاه پنجابی مشغول انعام وظیفه میباشد. وی بزبانهای عربی، اردو، هندی و انگلیسی نیزآشنایی دارد.

رئیس احمد نعمانی

آقای رئیس احمد نعمانی فرزند خمس الدین در پانزدهم مارس سال ۱۹۵۸ م در کانت، مراد آباد واقع در ایالت اترپردیش با برعصه گیتی نهاد. تحصیلات مقدماتی خود را از مدرسه فیض العلوم، مراد آباد شروع کرد. سپس به دارالعلوم ندوۃ العلماء لکهنؤ راه یافت و معارف اسلامی را در آنجا فرا گرفت. آنگاه وارد دانشگاه لکهنؤ شد و در سال ۱۹۸۳ م موفق به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی گردید. ایشان هم اکنون در دبیرستان اس-تی-واسته به دانشگاه اسلامی علیگر مشغول تدریس زبان فارسی می باشد و در ضمن دوره دکترای خود در رشته زبان و ادبیات فارسی را در دانشگاه لکهنؤ می گذرانند. ایشان زبانهای اردو، عربی، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد. وی سرپرستی چند مجله از آنجمله مجله فارسی زبان 'عبارت' را به عهده دارد.

آقای نعمانی دارای تالیفات و مقالاتی در زمینه زبان و ادبیات فارسی بشرح زیر میباشد:

تالیفات:

- ۱ — برأت معنی، انتخابی از اشعار نعمانی
- ۲ — حدیث حیات، معرفی شعرای معاصر فارسی

مقالات:

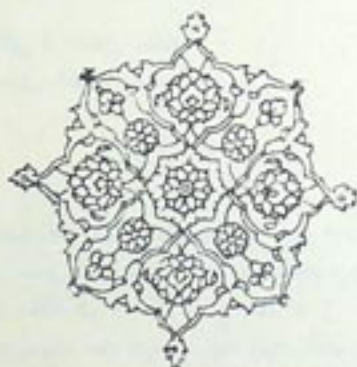
- ۱ — معرفی نسخه منحصر بفرد مهر جهانتاب (فارسی)، مجله عبارت، لکهنؤ
- ۲ — صنایع و بدایع در شعر امیر خسرو (اردو)، مجله زبان و ادب، پتنا
- ۳ — ترجمه سبک اقبال، مقاله ای از دکتر سید عبد الله از اردو به زبان فارسی، مجله عبارت
- ۴ — ادیس پیغمبر و ادسیان هند (اردو)، مجله ولوله، لکهنؤ
- ۵ — ترجمه مقاله 'چند ساعت خواب کنیم' از فارسی به اردو
- ۶ — ترجمه مقاله 'اسلام را هم بیازمائید' تالیف سید قطب شهید مصری، از عربی به اردو

سید رضا امام

آقای سید رضا امام فرزند سید عطا امام در دوازدهم ژوئن سال ۱۹۳۸ م در چابرا واقع در ایالت بیهار متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه پتنا گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی دوره لیسانس و فوق لیسانس را در رشته زبان و ادبیات فارسی در همین دانشگاه پایان رساند. پس از پایان تحصیلات خود در دبیرستانهای مختلف بیهار به تدریس زبان و ادب فارسی پرداخت و هم اکنون در استخدام شرکت بیمه عمر هند می باشد. ایشان بزبانهای اردو، هندی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

آقای سید رضا امام دارای مقالاتی دربارهٔ فردوسی، عرف و طالب آملی می باشد که بعضی از آنها بچاپ رسیده اند.

رفیع الدین احمد کاظمی

دکتر رفیع الدین احمد کاظمی فرزند سید وصی الدین احمد در سی و یکم ژانویه سال ۱۹۳۱ م متولد شد. پس از تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه لکهنو گردید و به دریافت فوق لیسانس در زبان و ادبیات فارسی نائل آمد. سپس با ادامه تحصیل پرداخت و دکترای زبان و ادبیات فارسی را از همین دانشگاه دریافت نمود. عنوان رساله دکترای ایشان "شهر ملتان بعنوان یک مرکز ادبی" می باشد. وی از سال ۱۹۷۹ م تا ۱۹۸۱ م به مدت دو سال در دانشکده ملی شیل، اعظم گره، انراپرادش، مشغول تدریس زبان فارسی شد و هم اکنون در کارهای دیگر دولتی انعام وظیفه می نماید. ایشان بزبانهای انگلیسی، اردو و هندی نیز آشنایی دارد.

از جمله تالیفات دکتر کاظمی کتابی بنام "تاریخ مشایخ ملتان" است که بزبان اردو تألیف شده است.

ریاض باری

آقای ریاض باری فرزند عبد القدوس در بیستم ژوئیه سال ۱۹۴۸ م در روستای بوری، بخش نواده در ایالت بهار متولد شد. پس از پایان دوره مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه مگد شد و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. سپس موفق شد فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی را از همان دانشگاه دریافت نماید. ایشان از سال ۱۹۸۰ م در دانشکده اس — ام — اس — جی — در شهر گیارا وابسته به دانشگاه مگد بتدریس زبان فارسی پرداخت و هم اکنون با سمت دانشیاری در آن دانشکده مشغول انجام وظیفه می باشد. وی بزبانهای اردو، انگلیسی، هندی و عربی نیز آشنایی دارد.

آقای باری دارای مقالاتی در زمینه ادب فارسی بزبان اردو می باشد که بیشتر آنها از رادیو پتنا بخش گردیده است.

ریحانه خاتون

دکتر خاتم ریحانه خاتون فرزند پرفسور نذیر احمد در سی ام سپتامبر سال ۱۹۴۸م در علیگڑه واقع در ایالت اترپردیش دیده بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه به دانشگاه کشمیر راه یافت و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۶۹م موفق شد لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه دریافت نماید. سپس به دانشگاه اسلامی علیگڑه منتقل گردید و به ادامه تحصیل پرداخت. ایشان در سال ۱۹۷۳م بدیافت فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی از این دانشگاه موفق شد و همچنین در سال ۱۹۷۹م دوره دکترای خود را در همین دانشگاه گذراند. عنوان مقاله دکترای ایشان "نریب و تقیح انتقادی مشر خان آرزو" میباشد.

دکتر ریحانه پس از پایان تحصیلات عالی خود در استخدام دانشگاه دهلی در آمد و هم اکنون معاون تحقیقات زبان و ادبیات فارسی در این دانشگاه میباشد. ایشان بزبانهای اردو، هندی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

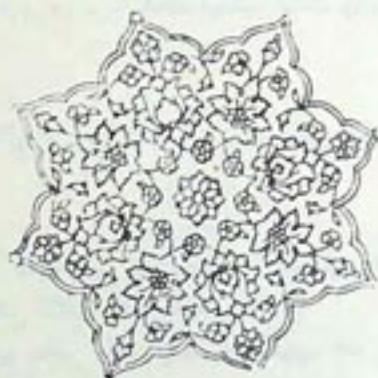
دکتر ریحانه دارای مقالاتی در زمینه زبان و ادبیات فارسی میباشد که به برخی از آنها اشاره میشود:

- ۱ - نظر خان آرزو درباره توافق زبانها، مجله معارف، اعظم گره، ۱۹۷۵م
- ۲ - نفائس الکلام و عرائس الاقلام، مجله معارف، ۱۹۷۷م
- ۳ - اظهاراتی چند در مورد چاپ جدید فرهنگ جهانگیری، مجله معارف، ۱۹۷۷م
- ۴ - زین الاخبار گردیزی، مجله معارف، ۱۹۸۰م
- ۵ - نسخه خطی قدیمی کلام شمس طیبی، مجله معارف، ۱۹۸۲م
- ۶ - خان آرزو و انتقاد او از برهان قاطع، معارف

سیده زهره قادری "دیدنی"

خانم سیده زهره قادری ملقب به دی دی (خواهر بزرگ) فرزند احمد میان قادری در بیست و پنجم دسامبر سال ۱۹۳۸ م در شهر راج کوت در گجرات چشم جهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه گجرات گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. سرانجام موفق شد در سال ۱۹۶۰ م دوره لیسانس زبان و ادبیات فارسی را در این دانشگاه پایان ببرد. آنگاه در رشته تربیت معلم مشغول تحصیل شد و در سال ۱۹۷۸ م لیسانس تعلیم و تربیت دریافت نمود. ایشان از سال ۱۹۶۰م در یکی از مدارس دخترانه بهاونگر بنام ماجی راج، مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. وی برابهای اردو، انگلیسی و گجراتی نیز آشنایی دارد.

سعيدہ خان

حاجم دکتر سعیده خان فرزند رضی احمد خان در بیستم فوریه سال ۱۹۵۴م در شهر علیگره واقع در ایالت اترپردش متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در زادگاه خود گذرانید. سپس وارد دانشگاه اسلامی علیگره شد و در سال ۱۹۷۲م مدرک لیسانس و در سال ۱۹۷۴م فوق لیسانس زبان فارسی را از همین دانشگاه دریافت نمود. سپس به تحصیلات خود ادامه داد و سرانجام موفق به دریافت دکترای زبان و ادبیات فارسی از همین دانشگاه گردید.

حاجم سعیده علامه بر تحصیل در رشته زبان فارسی، در رشته آموزش و پرورش نیز لیسانس از دانشگاه علیگره دریافت کرده است. عنوان پایان نامه دکترای ایشان "ترتیب و تنقیح تذکره خزانه عامره" میباشد. ایشان مدتی در دیوستان اس - تی - وابسته به دانشگاه اسلامی علیگره بتدریس اشتغال ورزید و هم اکنون در بخش فارسی دانشگاه اسلامی علیگره مشغول تدریس زبان فارسی می باشد.

وی زبانهای اردو، انگلیسی، عربی، وهندی نیز آشنائی دارد.

مولانا سلمان احمد چشتی

آقای سلمان احمد چشتی فرزند مولانا شاه نور محمد در سال ۱۹۴۷م در مبارکپور، بخش اعظم گره، واقع در ایالت اترپردیش دهنه بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی به تحصیل علوم قدیمه پرداخت و سرانجام موفق شد تا سال ۱۹۷۲م مدرکهای مولوی، عالم، سندالافاضل، فاضل فقه و صدرالافاضل را از مدرسه باب العلم در مبارکپور و سلطان المدارس در لکهنؤ دریافت نماید. پس از کتیراندن دوره تحصیلات به تبلیغ و ارشاد مسلمان پرداخت و هم اکنون امام جمعه جعفرآباد نیز میباشد. وی علاوه بر تبلیغ و ارشاد به تدریس زبان فارسی اشتغال دارد و در فهرست برداری نسخه های خطی فارسی در هند با مرکز تحقیقات زبان فارسی، خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران همکاری میکند. تنها مسافرت آقای سلمان احمد به کشور پاکستان است. وی بزبانهای هندی، اردو، عربی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

نظر آقای سلمان در مورد تأثیر انقلاب اسلامی ایران در ادبیات فارسی بقرار زیر می باشد:

''انقلاب اسلامی ایران اثر مثبتی بر روی ادبیات فارسی گذاشته است، زیرا ادبیات فارسی از شتون اسلامی نشئت گرفته بنابراین شاخ و برگگی از انقلاب اسلامی میباشد.''

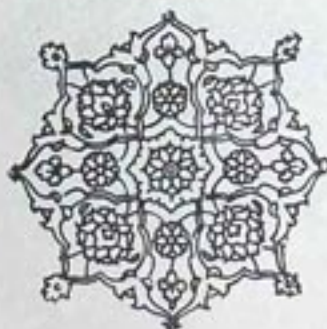
آقای چشتی دارای تالیفات بشرح زیر میباشد:

- ۱ — ترجمه کتاب دعا و تعقیبات از عربی به زبان اردو
- ۲ — حسین و اسلام بزبان اردو

سلمی شهنشاز

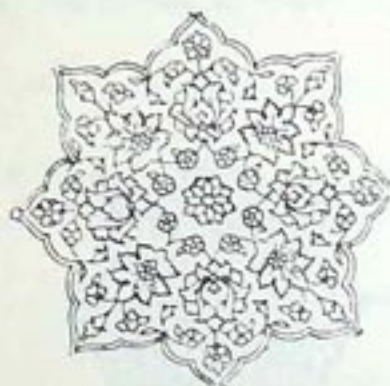
خانم سلمی شهنشاز فرزند عبدالحق در دوازدهم دسامبر سال ۱۹۴۸م در دهلی بدلیا آمد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه ورد دانشگاه دهلی گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۷۱م موفق شد لیسانس زبان فارسی را از این دانشگاه دریافت نماید. سپس به دانشگاه جامعه ملیه اسلامیة واقع در دهلی نو راه یافت و در سال ۱۹۷۳م به اخذ فوق لیسانس در رشته تاریخ نائل آمد. آنگاه در سال ۱۹۷۴م مدرک تربیت معلم از دانشگاه جامعه ملیه اسلامیة دریافت نمود. خانم سلمی پس از پایان تحصیلات خود در سال ۱۹۷۵م در دبیرستان دخترانه دولتی دهلی مشغول بکار شد و هم اکنون در همان دبیرستان به تدریس زبان فارسی اشتغال دارد.

ایشان بزبانهای اردو، هندی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

سمیع الدین حیدر

آقای سمیع الدین حیدر فرزند محمد عبد الغنی در پانزدهم فوریه سال ۱۹۳۴ م در بخش نالنده در ایالت بهار متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه بهار شد. و به دریافت لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی نائل آمد. وی مدّت بیست و یک سال است که به تدریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال دارد. ایشان هم اکنون در مرکز تحقیقات عربی و فارسی، پتلا مشغول انجام وظیفه میباشند. وی از کشورهای بنگلادش و نپال دیدن کرده است و بر زبانهای عربی، انگلیسی و اردو نیز آشنایی دارد.

شاکر خلیق

دکتر شاکر خلیق فرزند عبد الخالق در هشتم ماه مه سال ۱۹۴۵ م در نظرا محمد آباد، دربنگه واقع در ایالت بهار دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه پتنا شد و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی پس از گذراندن دوره لیسانس و فوق لیسانس سرانجام در سال ۱۹۷۳ م موفق به دریافت دکترای زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه گردید. عنوان رساله دکترای ایشان "احوال و آثار حضرت حسین نوشه توحید بلخی" می باشد. ایشان پس از اتمام تحصیلات عالی به استخدام دانشکده می - ام - ، دربنگه در آمد و هم اکنون با سمت دانشیاری در همان دانشکده مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. وی بزبانهای اردو، هندی، انگلیسی، عربی و میتلی نیز آشنایی دارد.

دکتر خلیق دارای تالیفات و مقالاتی در زمینه زبان و ادبیات فارسی و اردو میباشد که به بعضی از آنها اشاره میشود:

تالیفات:

- ۱ - کتاب درسی اردو بنام جواهرات ادب
- ۲ - کتاب درسی اردو بنام روح ادب

مقالات:

- ۱ - جمیل و احساس جمال
- ۲ - آموزش و پرورش دختران

شاهد اقبال

دکتر شاهد اقبال فرزند حاجی احمد میان یکی از معلمان جوان زبان و ادبیات فارسی در کشور هندوستان است. وی در بیست و سوم مارس سال ۱۹۴۵م در دهلی، پایتخت هند، متولد شد. پس از تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه دهلی گردید و لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی را از آن دانشگاه دریافت نمود. سپس به ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۹۸۱م به اخذ دکترای زبان و ادبیات فارسی از همین دانشگاه نائل آمد. هم اکنون وی در دانشگاه جامعه ملیه اسلامی در دهلی نو، در بخش فرهنگ اسلامی و زبانهای عربی و فارسی به تدریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال دارد. ایشان به کشورهای پاکستان، تایلند و سنگاپور مسافرت کرده و زبانهای انگلیسی، هندی و اردو نیز آشنایی دارد.

شبهانه خاتون

خانم شبهانه خاتون فرزند مبین صغیر احمد در هفدهم اوت سال ۱۹۴۴م در بیسال پور واقع در استلا اترپرادش بدنیا آمد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه در زادگاه خود، به دانشگاه اسلامی علیگڑه راه یافت و به ادامه تحصیل زبان فارسی پرداخت. ایشان در سال ۱۹۶۵م موفق به دریافت فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه گردید. سپس دوره تربیت معلم را در همان دانشگاه پایان رسانید. خانم شبهانه پس از پایان تحصیلات خود به استخدام آموزش و پرورش دهلی در آمد و هم اکنون در یکی از دبیرستان های دولتی دخترانه دهلی به تدریس زبان فارسی اشتغال دارد.

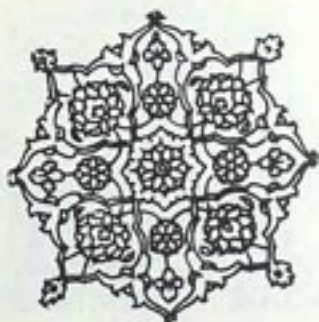
وی بزبانهای ارود، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

شیر احمد حیدری

دکتر شیر احمد حیدری فرزند محمد مهدی حسن در سال ۱۹۴۶ م در استان بهار متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه بهار، مظفر پور گردید و موفق شد دوره لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی را در این دانشگاه به پایان برساند. آنگاه به ادامه تحصیل پرداخت و سرانجام به دریافت دکترای زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه بهار، نائل آمد. ایشان مدت پانزده سال است که در دانشکده لائیت سینک وابسته به دانشگاه بهار، مظفر پور، مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی می باشد و بزبانهای اردو، عربی، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

شمس الدین صدیقی

دکتر شمس الدین صدیقی فرزند بشیر الدین صدیقی در دوازدهم فوریه سال ۱۹۴۳ م در میریت در اترپرادش متولد شد. دوره تحصیلات مقدماتی و متوسطه را در زادگاه خود سپاهان رسانید، سپس به دانشگاه دهل راه یافت و به تحصیل زبان و ادبیات فارسی پرداخت. وی لیسانس و فوق لیسانس را در رشته زبان و ادبیات فارسی از همین دانشگاه دریافت نمود. ایشان هم اکنون در دانشگاه مهاراجا سیاجی راول، بروده، گجرات مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی میباشند. ایشان در سال ۱۹۸۶م دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی را در دانشگاه دهل گذرانده، عنوان رساله دکترای ایشان "زبان و ادبیات فارسی طی دوره اکبر شاه تیموری هند" می باشد. ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

دکتر شمس الدین از تاثیر انقلاب اسلامی ایران بر روی زبان و ادبیات فارسی تقدیر می نماید.

شماره مصطفی حسین عریضی

خانم شمشاد مصطفی حسین عریضی فرزند سید کرامت حسین در پانزدهم دسامبر سال ۱۹۳۲م در ماهم واقع در شهر معروف بمبئی دیده بهمان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه بمبئی شد و به ادامه تحصیل پرداخت. در سال ۱۹۵۳ م موفق به دریافت لیسانس و در سال ۱۹۵۵ م فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از همین دانشگاه گردید. وی از سال ۱۹۵۵ م در دانشکده الفنس در بمبئی به تدریس زبان فارسی پرداخت. سپس در سال ۱۹۶۰ م به احمد آباد، گجرات منتقل شد و هم اکنون در دانشکده گجرات واقع در شهر احمد آباد مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. ایشان بر زبانهای اردو، انگلیسی و گجراتی نیز آشنایی دارد. تنها مسافرت ایشان به کشور پاکستان است.

خانم عریضی دارای چند کتابچه دربارۀ ادب فارسی میباشد. چند مقاله ایشان در زمینه زبان و ادبیات فارسی بوسیله رادیو احمد آباد پخش گردیده است.

شیم حسرت

خانم شهیم اختر فرزند محمد حبیب الله در سال ۱۹۵۱ م در شهر بنارس واقع در ایالت اترپردیش متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه به دانشگاه هندوی بنارس راه یافت و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. سرانجام موفق شد مدرک لیسانس و فوق لیسانس را در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه دریافت نماید. ایشان از سال ۱۹۷۴ م با استخدام دانشگاه هندوی بنارس در آمد و هم اکنون با سمت استادیاری در این دانشگاه مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی میباشد. وی بزبانهای اردو، انگلیسی و عربی نیز آشنایی دارد. تنها مسافرت ایشان به کشور بنگلادش میباشد.

ششم الحق صدیقی

دکتر حسین الحق صدیقی فرزند احتشام الحق صدیقی در بیست و پنجم دسامبر سال ۱۹۲۴ م در دهل، پایتخت هند، دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه مدرک لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی را از دانشگاه دهل دریافت نمود. آنگاه به ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۹۷۴ م بدیافت دکترای در همین رشته از دانشگاه دهل موفق گردید. ایشان پس از پایان تحصیلات عالی خود، از سال ۱۹۶۸ م تا سال ۱۹۷۴ م در بخش فارسی رادیو سراسری هند بعنوان مترجم و گوینده زبان فارسی خدماتی انجام داد. سپس از سال ۱۹۷۴ م در دانشکده ذاکر حسین (دانشکده دهل) در دهل با سمت دانشیاری مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی گردید. ایشان در سال ۱۹۷۷ م مسافرت کوتاهی به ایران داشته است. وی علاوه بر زبان فارسی زبانهای اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

به عقیده دکتر صدیقی انقلاب اسلامی ایران اثرات شایسته بر زبان و ادبیات فارسی گذاشته است.

دکتر حسین الحق دارای مقالاتی در زمینه زبان و ادبیات فارسی بشرح زیر میباشد:

- ۱ — عشق و محبت در غزل فارسی، مجله انگلیسی زبان دانشکده ذاکر حسین، ۱۹۶۸ م
- ۲ — روابط دوستانه مابین هند و ایران، مجله فکر نو، دهل، ۱۹۶۸ م
- ۳ — ملک الشعرا بهار، مجله فکر نو، ۱۹۶۸ م
- ۴ — شعر فارسی طی دوره های تیموریان هندی متأخر
- ۵ — زنان شاعر شاهجهان آباد، مجله فکر نو، دهل، ۱۹۸۰ م

شوکت علی خان

صاحبزاده شوکت علی خان در سال ۱۹۳۶م در شهر تونک واقع در ایالت راجستان پنجم بجهان گشود. وی یکی از چهره برجسته علمی در زمینه علوم اسلامی و فرهنگ فارسی می باشد. پس از فراگرفتن علوم مقدماتی به تحقیق و بررسی زبانهای خاوری پرداخت. و آثار زیادی از بزرگان علم و ادب را مطالعه کرد. سرانجام برای احیای فرهنگ اسلامی و زبان فارسی به تاسیس مرکز تحقیقات عربی و فارسی راجستان، تونک همت گماشت و هم اکنون خود ریاست آن موسسه را عهده دار است.

آقای شوکت علی تاکنون موفق شده است آثار ارزنده ای از کتب اسلامی و فرهنگ فارسی را در آن موسسه که یکی از مهم ترین مراکز علمی و فرهنگی و علوم اسلامی و فرهنگ فارسی در هند می باشد، چاپ و منتشر کند. اینک به نمونه هایی از انتشارات مرکز تحقیقات عربی و فارسی راجستان، تونک که زیر نظر ایشان اداره میشود، اشاره می گردد:

- ۱ — ارث تاریخی هند، زبان انگلیسی
- ۲ — امیر خسرو و تونک، زبان اردو
- ۳ — تاریخ تونک، زبان اردو
- ۴ — مقاصد العارفین، زبان فارسی
- ۵ — خزینة المخطوطات، زبان اردو در سه جلد
- ۶ — تذکره علمای تونک زبان اردو، زیر چاپ
- ۷ — کلیات فارسی صائب اصفهانی
- ۸ — تاریخ زبان عربی و فارسی در تونک

شهناز هسر کرمانی

خانم دکتر شهناز رهرا کرمانی فرزند سید انصار حسین عابدی در سال ۱۹۵۲ م در شهر مرزا پور واقع در ایالت اترپردیش دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه هندوی بنارس گردید و از سال ۱۹۷۵ م تا ۱۹۸۲ م دوره لیسانس و دکترای زبان و ادبیات فارسی را در همین دانشگاه به پایان رسانید. عنوان رساله دکترای ایشان "چهار شاعر زن معروف فارسی" است. ایشان هم اکنون در گروه فارسی دانشگاه هندوی بنارس بعنوان معاون تحقیقاتی مشغول انجام وظیفه می باشد. وی در سال ۱۹۷۸ م برای مدت دو ماه و نیم به ایران مسافرت کرده است و بزبانهای اردو، هندی، انگلیسی و عربی نیز آشنایی دارد.

مقاله های تحقیقی خانم کرمانی در زمینه زبان و ادبیات فارسی عبارتند از:

- ۱ — وضع اجتماعی زنان در ایران، مجله اوکاش، ۱۹۷۸ م بزبان هندی
- ۲ — لعبت والا: شاعره و روز نامه نگار معروف فارسی

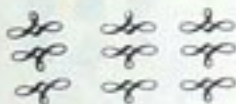

شیخ زینت الله

دکتر شیخ زینت الله فرزند شیخ رحمت الله در یازدهم سپتامبر سال ۱۹۴۹ م در شهر هترون، بخش آکولا واقع در ایالت مهاراشترا دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه پونا گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۷۱ م فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی و در سال ۱۹۷۲ م فوق لیسانس در زبان و ادب اردو را با موفقیت به پایان رسانید. ایشان در سال ۱۹۷۷ م به پتاله، پنجاب منتقل شد و به تدریس زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه پنجابی واقع در پتاله پرداخت. ایشان در ضمن تدریس موفق شد دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی و همچنین دکتری زبان و ادبیات اردو را در دانشگاه پنجابی بگذراند. عنوان رساله دکتری زبان و ادبیات فارسی ایشان "مطالعه و بررسی غزلیات نظیری نیشاپوری" میباشد. وی بزبانهای انگلیسی، پنجابی، هندی و مراقی نیز آشنایی دارد.

مقالات تحقیقی دکتر زینت الله بیشتر در زمینه ادبیات اردو و بزبان اردو میباشد.

شیخ نیاز محمد

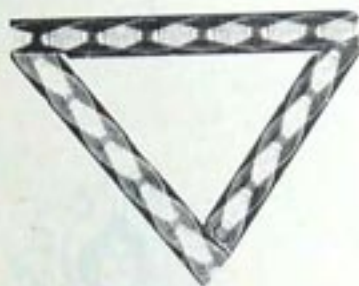
آقای شیخ نیاز محمد فرزند شیخ نور محمد عظیم بخش در چهارم ماه مه سال ۱۹۳۰ م در شهر احمدآباد، کجرات متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه به دانشگاه کجرات راه یافت و به ادامه تحصیل پرداخت. وی در سال ۱۹۵۴ م به دریافت لیسانس و در سال ۱۹۵۷ م فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی موفق شد. ایشان ابتداء در یکی از مدارس عالی احمدآباد بتدریس زبان فارسی پرداخت و از سال ۱۹۶۳ م در استخدام دانشگاه در آمد و هم اکنون در دانشکده ادبیات سردار ولب بانق در احمدآباد بتدریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال دارد. ایشان بزبانهای انگلیسی، اردو و هندی نیز آشنایی دارد.

آقای شیخ نیاز محمد نسبت به تحولات ادبیات فارسی در پرتوی انقلاب اسلامی ایران بسیار خوش بین است.

طالعه زیدی

باتو طالعه زیدی فرزند محمد مجتبی زیدی در روز پانزدهم فوریه سال ۱۹۴۳م در شهر دهل متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه دهل گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۶۶م موفق شد مدرک لیسانس از این دانشگاه دریافت نماید. سپس به دانشگاه اسلامی علیگره منتقل گردید و به تحصیل زبان و ادبیات فارسی ادامه داد و سرانجام در سال ۱۹۶۸م به اخذ فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه نائل آمد. باتو طالعه زیدی پس از پایان تحصیلات خود در سال ۱۹۶۹م به استخدام دبیرستانی در دهل در آمد و هم اکنون در دبیرستان دخترانه دولتی در دهل به تدریس زبان فارسی اشتغال دارد. ایشان بزبانهای انگلیسی، اردو و هندی نیز آشنایی دارد.

سید طفیل احمد مدنی

دکتر طفیل احمد مدنی فرزند سید احمد در هشتم ژوئن سال ۱۹۳۵ م در دهکده کوه سادات در بخش فتحپور، ایالت اترپردیش متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه اله آباد شد و دوره لیسانس و فوق لیسانس را در رشته زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه اله آباد گذراند. سپس به ادامه تحصیل پرداخت و سرانجام موفق شد در سال ۱۹۵۶ م دکترای زبان و ادبیات فارسی را از همین دانشگاه دریافت نماید. وی از سال ۱۹۷۲ م در گروه فارسی و عربی دانشگاه اله آباد مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی، هندی و عربی نیز آشنایی دارد و تنها مسافرتشان به کشور عربستان میباشد.

دکتر طفیل احمد مدنی دارای تألیفات در زمینه ادبیات اردو و عربی میباشد که از آنجمله تألیفات زیر است:

- ۱ — گلستان حرم، ۱۹۷۶ م، اله آباد
- ۲ — تاریخ ادبیات عربی، ۱۹۷۹ م، اله آباد
- ۳ — پیشرفت و تحول ادبیات عربی در آمریکا، ۱۹۸۳ م، اله آباد

سید عادل حسین جعفری

دکتر سید عادل حسین جعفری فرزند سید علی باقر جعفری در سال ۱۹۳۶م در شهر مرزپور، ایالت اترپرادش دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطه وارد دانشگاه هندوی بنارس شد و در سال ۱۹۶۲م موفق به دریافت فوق لیسانس در زبان و ادبیات فارسی گردید. آنگاه به ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۹۸۴م از همان دانشگاه مدرک دکترای زبان و ادبیات فارسی را دریافت نمود. عنوان رساله دکترای ایشان "احوال و آثار صادق هدایت، می باشد. دکتر جعفری از سال ۱۹۶۵م در دانشگاه هندوی بنارس به تدریس زبان فارسی پرداخت و هم اکنون با سمت استادیاری، ریاست گروه فارسی دانشگاه نامیده را نیز عهده دار است. وی بزبانهای اردو، انگلیسی، هندی و عربی نیز آشنائی دارد.

نظر دکتر جعفری درباره ادبیات فارسی بعد از انقلاب اسلامی ایران بدینقرار است:

"ادبیات فارسی قبلاً وسیله تفریح، چاپلوسی و هوسرانی بود ولی حالا بر معنی و مفید است. چرا اینطور نباشد، بجای ظالم شقی، نشسته عادل تقی." "

تالیفات دکتر جعفری در زمینه زبان و ادبیات فارسی بشرح زیر است:

- ۱ — کتاب درسی برای دانشجویان دوره لیسانس
- ۲ — بر شاهراه اظهار (انتخاب مقالاتی چند از ایشان)
- ۳ — شعر فارسی غالب
- ۴ — نظر صادق هدایت در مورد ترانه های خیام
- ۵ — ترجمه حاجی بابا اصفهانی بزبان اردو

عبدالحقان سبحانی

دکتر عبدالحقان سبحانی فرزند رحمن بخش در اول ژانویه سال ۱۹۵۰م در کبیر پور واقع در بهاگلپور، ایالت بهار متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطه وارد دانشگاه بهاگلپور گردید. وی در سال ۱۹۶۸ م لیسانس اختصاصی در فارسی و در سال ۱۹۷۱ م فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه پتنا گردید. سپس ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۹۷۸ م دکترای زبان و ادبیات فارسی را از دانشگاه بهاگلپور دریافت نمود. ایشان هم اکنون با سمت دانشیاری در بخش فارسی دانشکده سهرسه وابسته به دانشگاه میتیلا، بهار به تدریس زبان فارسی اشتغال دارد. وی بزبانهای اردو، هندی، انگلیسی و میتیل نیز آشنایی دارد.

دکتر سبحانی دارای مقالاتی در زمینه ادب فارسی بشرح زیر می باشد:

- ۱ — بررسی احوال و آثار ملا ناظم هروی
- ۲ — ارزیابی مثنوی یوسف و زلیخای ملا ناظم هروی

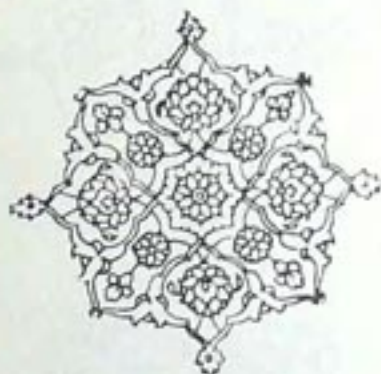

سید عبدالستار آسی

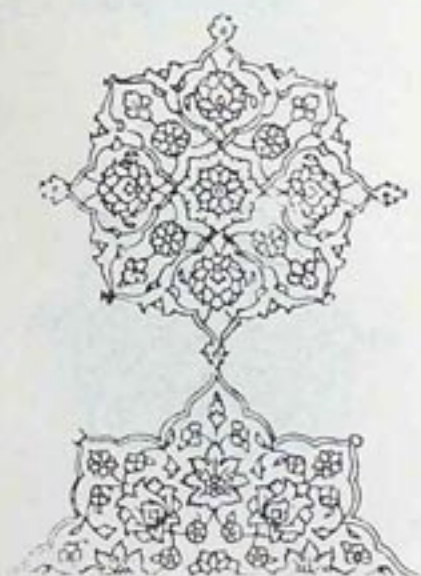
آقای سید عبد الستار فرزند محمد ادریس در نوزدهم ژانویه سال ۱۹۵۶ م در آسی واقع در ایالت بهار متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه در زادگاه خود وارد دانشگاه بهار شد و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۷۸ م موفق شد فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از همان دانشگاه دریافت نماید. پس از پایان تحصیلات خود، از سال ۱۹۸۰ م در دانشکده نیشور در مظفر پور، بهار بتدریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال ورزید.

آقای عبد الستار همراه با کار و تدریس هم اکنون دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی را در دانشگاه بهار می گذرانند. عنوان رساله دکتری ایشان 'احوال و آثار عاقل خان رازی' می باشد. ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

عبد السلام

آقای عبد السلام فرزند مولانا جمیع الله در یکم دسامبر سال ۱۹۳۹ م در شهر تاریخی دهلی متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه دهلی گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی موفق شد در سال ۱۹۶۱ م لیسانس و در سال ۱۹۶۳ م فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه دریافت نماید. ایشان در سال ۱۹۶۵ م نیز بدریافت مدرک تربیت دبیر از دانشگاه جامعه ملیه اسلامیہ نائل آمد. ایشان پس از پایان تحصیلات خود، در سال ۱۹۶۵ م به استخدام دبیرستان اینگلو عربک در دهلی در آمد و هم اکنون در همان دبیرستان معلم ارشد زبان فارسی میباشد. وی به کشورهای پاکستان و عربستان مسافرت کرده است و بزبانهای اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

عبد الغفور شمس راعین

آقای عبد الغفور شمس متخلص به راعین فرزند محمد قاسم علی در ششم آوریل سال ۱۹۴۹ م در بیاتوله بنگرا در محسّتی پور واقع در اہالت بہار بہ دنیا آمد. پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطہ وارد دانشگاه بہار گردید و بہ تحصیل پرداخت. سر انجام لیسانس و فوق لیسانس در رشتہ زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه دریافت نمود. آنگاہ از سال ۱۹۸۰ م در دانشکدہ ال — اس — (لانگت سینگ) واقع در مظفرپور بتدریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال ورزید و ہم اکنون در آن دانشکدہ با سمت استاد یاری مشغول انجام وظیفہ می باشد. ایشان بزبانہای اردو، انگلیسی، عربی و ہندی نیز آشنائی دارد و بفارسی و اردو شعر می سراید.

آقای عبد الغفور در بارہ تحولاتی کہ بعد از انقلاب اسلامی ایران در زبان و ادبیات فارسی پیدا شدہ است چنین مینویسد:

“من بوسیلہ نشریات فارسی بعد از انقلاب دریافتہ ام کہ این انقلاب عظیم در فرهنگ و ادبیات ایران اثر جالی گذاشتہ است.”

عبد الغنی فاروقی

آقای عبد الغنی فاروق فرزند نور احمد فاروق در پنجم مارس سال ۱۹۲۶ م در رای درگ واقع در اہالت آنڈرپرادش متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطہ وارد دانشگاه اسلامی علیگرہ شد و موفق بہ دریافت لیسانس و فوق لیسانس در رشتہ زبان و ادبیات اردو گردید. سپس بہ دانشگاه مدراس راہ یافت و مدرک منشی فاضل در زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه دریافت نمود. ایشان ہم اکنون با سمت دانشیاری و ریاست گروہ فارسی، اردو و عربی دانشگاه سری ونکیشورا در تیروپاتی مشغول انجام وظیفہ می باشد. وی بزبانہای عربی، انگلیسی، تلگو و کنادا نیز آشنایی دارد

بیشتر مقالات آقای عبد الغنی در زمینہ ادب اردو میباشد.

عبدالقادر جعفری

دکتر عبد القادر جعفری فرزند صلاح الدین جعفری در سال ۱۹۵۱ م در پمپلی شهر، جومپور، ایالت اتراپردیش متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه اله آباد گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. سرانجام موفق شد لیسانس و فوق لیسانس و دکترای زبان و ادبیات فارسی از این دانشگاه دریافت نماید. سپس از سال ۱۹۷۶م به استخدام دانشگاه گوهاتی، ایالت آسام در آمد و هم اکنون در همان دانشگاه به تدریس زبان فارسی اشتغال دارد. دکتر جعفری مسافرتی به ایران داشته است. وی بزبانهای اردو، انگلیسی، فرانسوی و عربی نیز آشنایی دارد. ایشان در بارهٔ تأثیر انقلاب اسلامی ایران در ادبیات فارسی چنین نظر میدهد:

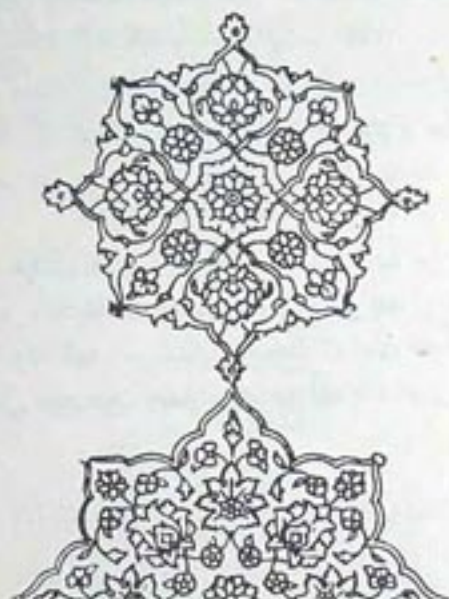
«در رژیم گذشته فرهنگ فارسی تحت تأثیر فرهنگ غرب قرار گرفته بود. از این روی بسیاری از کلمات نامأ نوس وارد فرهنگ فارسی شده بود، ولی بعد از انقلاب سعی می شود این کلمات از فرهنگ فارسی زدوده شود. من بسیار خوشحالم که بجای فرهنگ غرب هم اکنون فرهنگ اسلامی در تمام شئون زندگی مردم ایران مخصوص در فرهنگ زبان فارسی اثر مثبت خود را گذاشته است.»

دکتر جعفری دارای تالیفات و مقالاتی در زمینهٔ زبان و ادبیات فارسی بشرح زیر می باشد:

تالیفات:

- ۱ - نفوذ فرانسه بر زبان فارسی
- ۲ - بررسی انتقادی شعر اقبال لاهوری
- ۳ - گوهر های ادب فارسی
- ۴ - دکتر اقبال لاهوری و کمونیسم

- ۱ — نظری در باره شعر های عربی شیخ سعدی شیرازی
- ۲ — آمدن اقوام اروپایی به ایران و نفوذ آنان در فارسی
- ۳ — جنبه های نفوذ فارسی به زبانهای هندی
- ۴ — سهم هند به فرهنگ نویسی فارسی
- ۵ — بررسی فلسفه خودی اقبال لاهوری

عبدالقاسم

دکتر عبد القیوم فرزند محمد سلیمان در اول ژانویه سال ۱۹۳۹م در ماه بگ پور، بخش مظفر پور، ایالت بیهار بدینا آمد. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه پتنا شد. پس از گذراندن دوره لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی به تحصیلات خود ادامه داد و سرانجام در سال ۱۹۸۳م مدرک دکترای زبان و ادبیات فارسی را از آن دانشگاه دریافت نمود. ایشان از سال ۱۹۶۱م در مدرسه اسلامیہ شمس اهدی در پتنا به تدریس زبان فارسی پرداخت و هم اکنون در همانجا مشغول انجام وظیفه می باشد. وی بزبانهای عربی، اردو و هندی نیز آشنایی دارد.

تالیفات دکتر عبد القیوم در زمینه زبان و ادبیات فارسی که از پتنا بحباب رسیده، عبارتند از:

- ۱ — دبستان فارسی (در دو جلد)
- ۲ — راهنمای ترجمه و قواعد فارسی (در سه جلد)

عبد اللطیف الصدیقی الهندی

دکتر عید اللطیف الصدیقی الهندی فرزند عید المجید در سیزدهم اوت سال ۱۹۲۶م در شهر اله آباد در ایالت اترپردش دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه اله آباد گردید و به دریافت لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات عربی نایل آمد. وی از سال ۱۹۵۰م به تدریس زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه اله آباد پرداخت و هم اکنون ریاست گروه فارسی و عربی دانشگاه اله آباد را عهده دار است. ایشان به کشورهای پاکستان، ایران و امارات خلیج فارس مسافرت کرده است. مسافرت ایشان به ایران در سال ۱۹۷۷م میباشد. وی بزبانهای عربی، اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

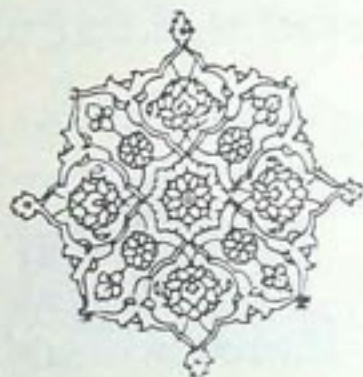
دکتر الهندی دارای تألیفات در زمینه ادب فارسی بشرح زیر می باشد:

- ۱ — بعضی از لهجه های فارسی، چاپ مطالعات تحقیقی دانشگاه اله آباد
- ۲ — مسئله یهودیها، دیروز و امروز، چاپ کتابستان اله آباد
- ۳ — حفظ و تأمین زبان و ادبیات فارسی، چاپ مجله بیاض

عبدالمجیب

آقای عبدالمجیب فرزند محمد حسن در یکم ژوئن سال ۱۹۳۶ م در شیموگه واقع در اهالت کراتاک هند جنوبی با برصه گیتی نهاد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه مدراس شد و به دریافت لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی نائل آمد. وی پس از پایان تحصیلات خود در استخدام همین دانشگاه در آمد و هم اکنون مدّت بیست و یک سال است که در دانشکده ادبیات وابسته به دانشگاه مدراس مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. ایشان بزبانهای عربی، اردو، انگلیسی و تامیل نیز آشنایی دارد.

مولوی عبدالمجید

آقای عبد المجید فرزند مقصود میان در سوم آوریل سال ۱۹۱۵م در شهر ساحلی کمبایت (کامی) در ایالت گجرات متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه بمبئی شد و در سال ۱۹۴۱م موفق به دریافت لیسانس در زبان و ادبیات فارسی گردید. آنگاه در دبیرستان امین در بمبئی به تدریس زبان فارسی پرداخت. ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی، گجراتی و هندی نیز آشنایی دارد. وی نسبت به ادبیات معاصر ایران شدیداً علاقمند است.

آقای عبد المجید از تأثیر خوش آیند انقلاب اسلامی ایران بر ادبیات فارسی تقدیر می نماید.

آقای عبد المجید مقالاتی را از فارسی به اردو ترجمه نموده است از آنجمله قسمتی از خفحیر تربت جام درباره قصه یوسف علیه السلام است که از زبان فارسی بزبان اردو برگردانده شده است.

سید عبدالوهاب اشرفی

دکتر سید عبد الوهاب اشرفی فرزند سید شاه حاجی امام الدین در دوم ثور سن ۱۳۳۶ م در فی پور، کاکور در ایالت بیهار دیده به جهان گشود. پس از گذراندن دوره مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه بیهار شد و در سال ۱۳۶۴ م فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی گردید. سپس به ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۳۶۷ م دکترای زبان و ادبیات اردو را نیز از همان دانشگاه دریافت نمود. وی هم اکنون با سمت دانشیاری در دانشگاه رانچی، بیهار در بخش زبان و ادبیات فارسی و اردو مشغول تدریس فارسی می باشد. ایشان در ضمن ریاست گروه فارسی این دانشگاه را نیز عهده دار است. ایشان به کشورهای پاکستان، بنگلادش و انگلستان مسافرت کرده است و برپانهای هندی، انگلیسی و عربی نیز آشنایی دارد.

دکتر اشرفی دربارهٔ تاثیر انقلاب ایران در ادبیات فارسی چنین نظر داده است:

“انقلاب اسلامی ایران باعث افتخار همه ملت اسلام است. چنین امید دارم که ادب و شعر فارسی در سایه این انقلاب و براهنمای راسخین در علم براه مستقیم خود ادامه دهد.”

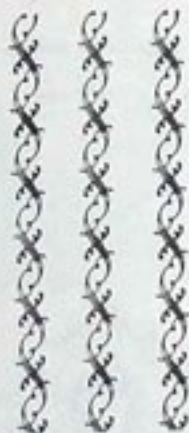
آقای اشرفی دارای مقالاتی در زمینه ادب اردو و برهان اردو می باشد.

عذر اشم

خاتم عفرا ششم فرزند عبد الجبار خان در یکم ماه مه سال ۱۹۵۷م در دهل دهنه بمهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه دهل گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. ایشان لیسانس زبان و ادبیات فارسی را از این دانشگاه دریافت نمود. آنگاه به دانشگاه جامعه ملیه اسلامیه، دهل نو راه یافت و به اخذ مدرک تربیت معلم از آن دانشگاه موفق گردید. وی پس از پایان تحصیلات در سال ۱۹۸۲م در استخدام آموزش و پرورش دهل در آمد و هم اکنون در یکی از دبیرستان های دولتی دخترانه دهل مشغول انجام وظیفه می باشد.

خاتم عفرا بزبانهای اردو، هندی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

عزیز عباس

آقای عزیز عباسی فرزند سید باقر عباس رضوی در پنجم دسامبر سال ۱۹۵۷ م در روستای جازچه در بخش غازی آباد اترپرادش به دنیا آمد. پس از گذراندن دوره های ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه اسلامی عبیگه شد و موفق به دریافت لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی گردید. ایشان هم اکنون مشغول گذراندن دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی در همین دانشگاه می باشد. وی از سال ۱۹۸۲م در مؤسسه مطالعات پنجابی، بخش زبان فارسی و اردو، دانشگاه گروناک دیو، امرت سر، پنجاب با سمت استادیاری تدریس زبان فارسی مشغول است و برزیهای هندی، اردو، انگلیسی و پنجابی نیز آشنایی دارد.

سید غلام السیدین "ناوک"

آقای سید غلام السیدین متخلص به ناوک فرزند علامه سید غلام رسول قوس در بیست و یکم آوریل سال ۱۹۳۳ م در حمزه پور در حوالی شهر گیا واقع در ایالت بیهار یا بعرضه گیتی شهادت تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در خدمت پدر خود فرا گرفت. سپس وارد دانشگاه مگد شد و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۷۹ م به دریافت فوق لیسانس در زبان و ادبیات فارسی از همین دانشگاه موفق شد. ایشان در سال ۱۹۵۵ م در دبیرستان دولتی در هزاری باغ، بیهار سمت مدیر آموزش فارسی منصوب گردید و تاکنون در همان سمت مشغول انجام وظیفه می باشد. وی بزبانهای اردو، انگلیسی، هندی و سانسکریت نیز آشنایی دارد.

آقای سید غلام السیدین دارای تالیفاتی در زمینه ادب فارسی می باشد. از آنجمله می توان کتاب "جذبات ناوک" انتخابی از شعرهای فارسی او را نام برد.

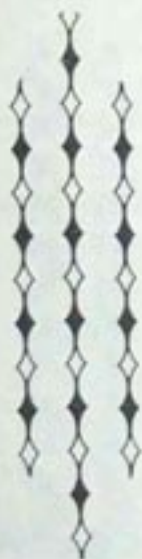

فرید محمد بلووالا

آقای فرید محمد فرزند محمود جی در بیستم ژوئن سال ۱۹۳۶ م در احمد آباد واقع در ایالت گجرات دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه در زادگاه خود به دانشگاه گجرات راه یافت و به ادامه تحصیل پرداخت. سرانجام در سال ۱۹۶۲ م موفق شد فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی را از همین دانشگاه دریافت نماید. ایشان هم اکنون با سمت دانشیاری در گروه فارسی دانشکده ویپیکانند، احمد آباد مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. وی زبانهای انگلیسی، اردو، گجراتی و مارواری نیز آشنایی دارد.

آقای فرید دارای مقالاتی در زمینه زبان و ادبیات فارسی و اردو زبان گجراتی می باشد.

مولوی سید قاضی الاسلام

آقای مولوی سید قاضی الاسلام فرزند قاضی سید عبد العلیم در سال ۱۹۲۴م در شهر تاریخی تونک در ایالت راجستان دیده به جهان گشود. تحصیلات مقدماتی خود را در دارالعلوم خلیفه نظامیه، تونک پایان رسانید. آنکاه به دانشگاه پنجاب راه یافت و مدارک مولوی فاضل و منشی فاضل را در رشته زبان و ادبیات فارسی و عربی از آن دانشگاه دریافت نمود. وی از سال ۱۹۴۷م در دارالعلوم خلیفه نظامیه تونک بتدریس زبان فارسی و علوم اسلامی پرداخت و در ضمن در مرکز تحقیقات عربی و فارسی، تونک نیز بتدریس زبان عربی و فارسی اشتغال دارد. ایشان علاوه بر تدریس و ترویج هم اکنون امام جمعه مسجد جامع تونک نیز میباشد. وی بزبانهای عربی و اردو نیز آشنایی دارد.

آقای قاضی الاسلام دارای تالیفی بنام 'هفده ساله' امیر و بیست ساله وزیر' میباشد که هم اکنون زیر چاپ است.

قاضی سید محی الدین نسیم

قاضی سید محی الدین متخلص به نسیم فرزند قاضی سید فخر الدین در پانزدهم ژانویه سال ۱۹۳۷ م در شهر معروف سورت در استان گجرات متولد شد. وی از خانواده سید حسام الدین قتال زنجانی است که در سال ۱۲۹۰ م از ایران به هند مهاجرت کرد و به تبلیغ و ارشاد مردم هند پرداخت. و سرانجام در پونا مسکنی گزید و در همانجا در گذشت. هم اکنون مرقد وی زیارتگاه مسلمانان آندیار است.

قاضی نسیم پس از پایان دوره تحصیلات مقدماتی و متوسطه در زادگاه خود وارد دانشگاه پونا گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. سرانجام موفق شد لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی و اردو از آن دانشگاه دریافت نماید. آنگاه از سال ۱۹۶۸ م بمدت شش ماه در دانشکده نوروزی وادیا در پونا تدریس زبان فارسی پرداخت و از آن بعد در استخدام دانشکده پونا وابسته به دانشگاه پونا قرار گرفت و هم اکنون در آن دانشکده مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی می باشد. ایشان بزبانهای اردو، گجراتی، هندی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

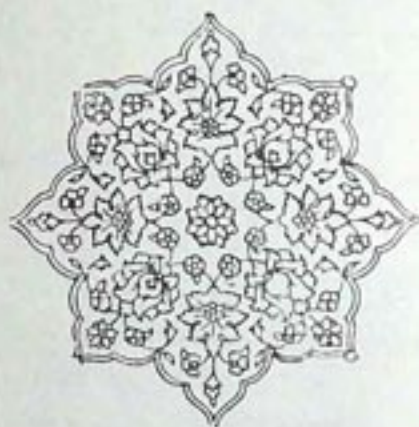
آقای نسیم دارای مقالاتی در زمینه زبان و ادبیات فارسی می باشد که بیشتر آنها بحال رسیده است. اینک به برخی از آنها اشاره میشود:

- ۱ - شرح احوال خواجه حسام الدین قتال زنجانی چشتی اشراف، مجله المیزان، ۱۹۷۱ م
- ۲ - ارمغان اشراف، شرح احوال خواجه حسام الدین قتال زنجانی و خواجه اشرف جهانگیر سمنانی
- ۳ - نامه های فارسی، مجله تلاش، تهران، ۲۵۳۶
- ۴ - ترجمه چند داستان فارسی به اردو، مجله بانو، دهل

قاضی عبدالوارث

آقای قاضی عبد الوارث فرزند قاضی عبد الرحیم در بیست و سوم ژانویه سال ۱۹۴۹م در ایالت بهار چشم بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه بهار شد و به تحصیل زبان انگلیسی پرداخت و موفق گردید در رشته زبان انگلیسی فوق لیسانس دریافت نماید. آنگاه به مطالعه زبان و ادبیات فارسی پرداخت و سرانجام به مرکز تحقیقات زبان عربی و فارسی، پتتاراه یافت و به اخذ دکترای زبان و ادبیات فارسی از این موسسه نایل آمد. ایشان پس از پایان تحصیلات عالی، مدت دوازده سال است که در مرکز تحقیقات زبان عربی و فارسی، پتتاراه مشغول انجام وظیفه می باشد. وی بر زبانهای اردو و هندی نیز آشنایی دارد.

قاضی محمد ابراهیم

دکتر قاضی محمد ابراهیم فرزند قاضی ولی محمد در پانزدهم مارس سال ۱۹۲۳م در شهر پونا در ایالت مهاراشترا با بعرصه گیتی نهاد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه بمبئی گردید و به تحصیل فارسی پرداخت. وی موفق شد فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی را از این دانشگاه دریافت نماید. سپس به ادامه تحصیل پرداخت و دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی را در همین دانشگاه به پایان رسانید. عنوان مقاله دکترای ایشان "احوال و آثار ابو الفیض فیضی" می باشد. دکتر ابراهیم پس از دریافت دکترای فارسی دوره تربیت معلم دانشگاه بمبئی گذراند و آنگاه به خدمت دانشگاه بمبئی درآمد و از سال ۱۹۴۹م در دانشکده اسماعیل وابسته به دانشگاه بمبئی مشغول بکار شد و هم اکنون با سمت استادیاری بتدریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال دارد. وی به کشورهای عربستان سعودی و انگلستان مسافرت کرده و بزبانهای انگلیسی، اردو، هندی و مراتی نیز آشنایی دارد.

دکتر محمد ابراهیم دارای مقالاتی در زمینه ادبیات فارسی می باشد که به برخی از آنها اشاره میشود:

- ۱ - غزلیات منتخب فیضی، چاپ دهل
- ۲ - سام میرزا صفوی و تحفه سامی او، مجله اند و ایرانیکا، کلکته
- ۳ - عبد القادر بدایونی و تاریخ او، مجله معارف، اعظم گره، ۱۹۵۲م
- ۴ - دولت شاه سمرقندی و تذکره او، مجله معارف، اعظم گره، ۱۹۵۱م
- ۵ - روابط هند و ایران دوران حکومت شاهنشاه اکبر، شورای روابط فرهنگی هند، دهل نو

مراقبال عابدی

بانو قمر اقبال عابدی فرزند اقبال حسین عابدی در سال ۱۹۴۳م در شهر اله آباد در ایالت اترپردیش دیده بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه اله آباد گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. ایشان در سال ۱۹۶۴م موفق شد لیسانس زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه دریافت نماید. سپس به ادامه تحصیل زبان فارسی پرداخت و در سال ۱۹۶۶م فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی و سرانجام در سال ۱۹۶۷م به اخذ مدرک تربیت معلم از دانشگاه اله آباد نائل آمد. بانو قمر عابدی پس از پایان تحصیلات خود، به دہلی منتقل شد و در سال ۱۹۶۷م به استخدام یکی از دبیرستان های دخترانه دولتی شهر دہلی در آمد ایشان هم اکنون به تدریس زبان فارسی اشتغال دارد.

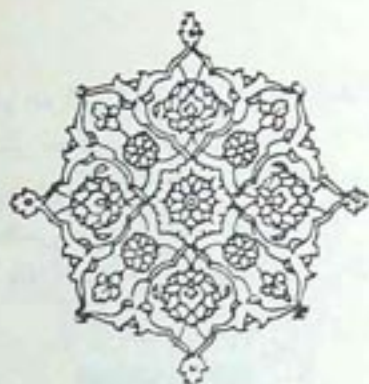
بانو قمر اقبال عابدی بزبانهای اردو، انگلیسی، هندی و سانسکریت نیز آشنایی دارد.

کرم الله رامپوری

آقای کرم الله رام پوری فرزند ابو محمد در یکم ژانویه سال ۱۹۳۹م در رام پور، بخش پجپان شرق، اہالت بہار دیدہ بچہان گشود. پس از ہایان تحصیلات ابتدایی و متوسطہ وارد دانشگاه شد و بہ دریافت لیسانس و فوق لیسانس در رشتہ زبان و ادبیات فارسی و اردو موفق گردید. وی مدت بیست و سہ سال است کہ در مرکز تحقیقات عربی و فارسی، پٹنا، بہار، مشغول تدریس زبان فارسی میباشد. ایشان بزبانہای انگلیسی و ہندی نیز آشنایی دارد.

آقای کرم الله مقالاتی دربارہ آموزش و پرورش بزبان اردو نوشته است.

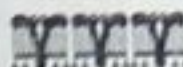

گلونت سینگ "ممتاز"

آقای گلونت سینگ متخلص به ممتاز فرزند بهوگا سینگ در سبز دهم ژوئیه سال ۱۹۲۰ م در دولت پوره، بخش فرید کوت واقع در ایالت پنجاب در یک خانواده سینگ پا برصه گیتی نهاد. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه پنجاب لاهور شد. دوره لیسانس و فوق لیسانس را در رشته زبان و ادبیات فارسی در آن دانشگاه پایان رسانید. سپس به تدریس و تحقیق پرداخت. ایشان هم اکنون با سمت دانشیاری در بخش فارسی، اردو و عربی دانشگاه پنجابی در پتاله، پنجاب مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. وی برانهای اردو، پنجابی، هندی، سانسکریت و انگلیسی نیز آشنای دارد و به افغانستان و پاکستان مسافرت کرده است. ایشان پلاس خدمات خود به زبان و ادبیات فارسی در سال ۱۹۸۵ م از طرف رئیس جمهور هند تقدیر شد.

تعدادی از تالیفات و مقالات آقای گلونت سینگ در زمینه زبان و ادبیات فارسی بشرح زیر است:

- ۱ — ترتیب و تصحیح دیوان تند لعل گوپا، شاعر هندوی فارسی زبان از پنجاب
- ۲ — کلام حقانی ترجمه اشعار پنجابی شیخ فرید گنج شکر به فارسی
- ۳ — سرود سحر ترجمه جی جی کتاب مقدس سیکها به فارسی
- ۴ — سرود سکون ترجمه سکمنی صاحب کتاب مقدس سیکها به فارسی
- ۵ — مقاله مفصل در باره مولانا جلال الدین رومی

محبوب حسین عباسی

آقای محبوب حسین عباسی فرزند احمد حسین عباسی در بیست و چهارم آوریل سال ۱۹۳۷م در شهر معروف و تاریخی احمد آباد، گجرات دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه گجرات گردید و در سال ۱۹۶۰م فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی شد و از همان سال در دانشکده گجرات، احمدآباد، با سمت استاد پاری به تدریس زبان فارسی پرداخت. وی علاوه بر زبان فارسی بزبانهای اردو، انگلیسی و گجراتی نیز آشنایی دارد. ایشان تنها از کشور پاکستان بازدهد کرده است.

آقای عباسی دارای مقاله ای در زمینه زبان و ادب فارسی بشرح زیر میباشد:

مطالعه مسلمان واپسال جامی، مجله ودیا، دانشگاه گجرات، ۱۹۸۱م

محمد ابوالمظفر

دکتر محمد ابوالمظفر فرزند اظفر عالم در بیست و ششم سپتامبر سال ۱۹۳۳م در شهر پتتا متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه پتتا شد و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۵۸م لیسانس زبان فارسی و در سال ۱۹۶۰م فوق لیسانس فارسی را از همین دانشگاه دریافت کرد. سپس به ادامه تحصیل پرداخت و سرانجام در سال ۱۹۶۸م دکترای زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه پتتا گرفت. وی پس از اتمام تحصیلات عالی در دانشکده ایچ — دی — جین، در آره، بیمار به تدریس زبان فارسی پرداخت. ایشان پس از بیست و پنج سال تدریس در آن دانشکده هم اکنون در دانشکده بازرگانی در شهر پتتا مشغول انجام وظیفه می باشد. وی بزبانهای اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

دکتر ابوالمظفر تأثیر انقلاب اسلامی ایران را در زبان و ادبیات فارسی چنین توصیف می

کند:

“من دریافته ام که انقلاب اسلامی ایران بر زبان و ادبیات فارسی اثر مثبت گذاشته است. ازین رو شدیداً تحت تأثیر آن قرار گرفته ام.”

محمد احسن مختار

آقای محمد احسن مختار فرزند محمد مجیب الرحمن در دوازدهم ژوئیه سال ۱۹۴۳ م در محمد پور در مادونی، بهار دهنه بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه پتنا شد و به ترتیب در سالهای ۱۹۶۶ م و ۱۹۶۷ م موفق به دریافت فوق لیسانس زبان فارسی و فوق لیسانس زبان اردو گردید. ایشان از سال ۱۹۷۲ م با سمت دانشیاری و ریاست گروه فارسی در دانشکده دی - بی - جی نگر، مادونی مشغول انجام وظیفه میباشند. وی بزبانهای انگلیسی، هندی، اردو، میتل و عربی نیز اشنایی دارد.

محمد ارشاد الله انصاری

دکتر محمد ارشاد الله انصاری فرزند محمد کلیم الله انصاری در دوم فوریه سال ۱۹۵۷ م در قاضی ولی چک، بهاکپور، ایالت بهار چشم بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه در زادگاه خود وارد دانشگاه بهار شد و به تحصیل پرداخت. وی در سال ۱۹۸۰ م به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه موفق گردید. سپس در دانشگاه بهاکپور به ادامه تحصیل پرداخت و سرانجام در سال ۱۹۸۵ م به اخذ دکترای زبان و ادبیات فارسی از این دانشگاه نائل آمد. عنوان رساله دکترای ایشان 'احوال و آثار شاه عبد الحکیم لاهوری' می باشد. دکتر انصاری از سال ۱۹۸۲ م در دانشکده اقلیت اسلامی در بهاکپور مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. ایشان در سال ۱۹۷۸ م مسافرتی به ایران کرده است. مسافرت دیگر ایشان به کشور پاکستان می باشد.

دکتر ارشاد درباره تأثیر انقلاب اسلامی ایران بر روی زبان و ادبیات فارسی چنین می نویسد:

"معتقدم که انقلاب اسلامی ایران بر روی فرهنگ عمومی مردم ایران بخصوص بر روی فرهنگ فارسی اثر زیبا و شایسته ای گذاشته و خواهد گذاشت."

دکتر انصاری دارای تالیفاتی در زمینه زبان و ادبیات فارسی و اردو بشرح زیر می باشد:

- ۱ - احوال و افکار و آثار شاه عبد الحکیم حاکم لاهوری، زیر چاپ
- ۲ - آشاکي کرن (افسانه هائی بران اردو)، چاپ سال ۱۹۸۳ م

محمد اقبال

آقای محمد اقبال فرزند محمد یامین در بیست و هشتم اوت سال ۱۹۵۰م در شهر دهل پابعصه گیتی نهاد. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه جامعه ملیه اسلامییه دهل نو شد و موفق به دریافت لیسانس زبان فارسی از این دانشگاه گردید. سپس به ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۹۷۹م به اخذ فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از همین دانشگاه نائل آمد. آقای محمد اقبال در استخدام دانشگاه جامعه ملیه اسلامییه در آمده است و هم اکنون در این دانشگاه در بخش زبان و ادبیات فارسی به تدریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال دارد و در ضمن دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی را در دانشگاه جامعه ملیه اسلامییه می گذراند. عنوان مقاله دکتری ایشان "سهم مؤلفین پائی هت به ترویج ادبیات فارسی" میباشد.

ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد. آقای اقبال دارای تالیفی بنام ادبیات فارسی میباشد که مشتمل بر چند مقاله ایشان در زمینه ادبیات فارسی است.

محمد امین خان

آقای محمد امین خان فرزند غلام سرور خان در بیست و هفتم فوریه سال ۱۹۱۶ م در دهویری واقع در اهالت آسام با عرصه گیتی نهاد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه کلکته شد و به ادامه تحصیل پرداخت. وی در سال ۱۹۳۸ م دوره لیسانس و در سال ۱۹۴۱ م فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی را در همین دانشگاه به پایان رسانید. پس از اتمام تحصیلات خود، در سال ۱۹۴۲ م در دانشکده کاتن گوهاتی، آسام به تدریس زبان و ادبیات فارسی پرداخت و مدتی نیز ریاست گروه زبان فارسی، عربی و اردو را در این دانشکده عهده دار بود. آقای امین پس از خدمات شایسته ای که در زمینه زبان و ادبیات فارسی در اهالت آسام بعمل آورد، هم اکنون دوران پر افتخار باز نشستگی خود را می گذراند. ایشان بزبانهای انگلیسی، اردو، هندی، پشتو، بنگالی و آسامی نیز آشنایی دارد.

مقالاتی چند از آقای امین درباره زبان و ادبیات فارسی در روز نامه ها و مجله های آسام به چاپ رسیده است که به نمونه هایی از آنها اشاره می شود:

- ۱ — حافظ: ستاره ای از ایران (انگلیسی)
- ۲ — جامی از محمده عمر غنیام (انگلیسی)
- ۳ — لغات عربی و فارسی که در زبان آسامی بکار رفته اند
- ۴ — موسیقی و اسلام
- ۵ — امیر خسرو دهلوی
- ۶ — اقبال لاهوری

محمد ایوب حسن

آقای محمد ایوب حسن فرزند محمد عبد القیوم در چهاردهم نوامبر سال ۱۹۵۲ م در بهار شریف، بخش نالنده، ایالت بهار متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه مگد گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. سپس موفق شد از آن دانشگاه فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی دریافت نماید. پس از پایان تحصیلات خود آقای ایوب حسن به استخدام دانشکده دخترانه نالنده در مگد در آمد و هم اکنون در همان دانشکده بتدریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال دارد. ایشان زبانهای اردو، هندی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

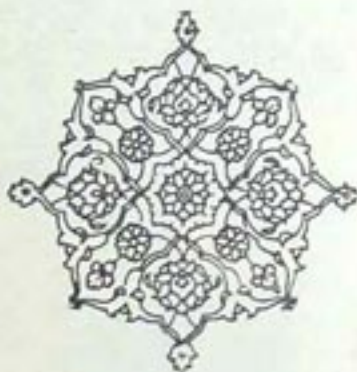

محمدحیدر علی کرمالی

دکتر محمد حیدر علی فرزند فرید خان در دوم آوریل سال ۱۹۳۴ م در هیل در اهالت کرناٹاکا، هند جنوبی، چشم بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه کرناٹاکا شد و به تحصیل پرداخت. سرانجام در سال ۱۹۶۸ م فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه دریافت نمود. آنگاه به دانشگاه شیواجی راه یافت و در سال ۱۹۷۸ م دکترای زبان و ادبیات اردو را از این دانشگاه دریافت کرد. دکتر حیدر پس از پایان تحصیلات خود از سال ۱۹۶۱ م در دانشکده ادبیات کرناٹاکا، داروار باسنت دانشیاری مشغول تدریس زبان فارسی شد و هم اکنون ریاست بخش فارسی آن دانشکده را نیز عهده دار است. ایشان بزبانهای انگلیسی، هندی و کنادی نیز آشنایی دارد.

دکتر محمد حیدر علی مقاله ای درباره احوال و آثار امیر خسرو دهلوی نوشته که از رادیو سراسری هند پخش گردیده است. از دیگر کارهای علمی ایشان ترجمه چند حکایت مشوی مولوی بزبان اردو میباشد.

سید محمد رضا ساجد رضوی

آقای سید محمد رضا ساجد رضوی متخلص به ساجد فرزند سید سبط الرضا رضوی در سال ۱۹۵۸م در لکهنؤ واقع در ایالت اترپردیش پاهرصه گیتی نهاد. وی در سال ۱۹۵۸م وارد سلطان المدارس، لکهنؤ گردید و به تحصیل پرداخت. ایشان در این مدرسه دوره های ابتدایی و متوسطه و عالی خود را گذراند و سرانجام در سال ۱۹۸۰م مدرک صدر الافاضل را دریافت نمود. آنگاه به دانشگاه لکهنؤ راه یافت و به تحصیل زبان و ادبیات فارسی پرداخت و در سال ۱۹۸۶م موفق شد فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی را از این دانشگاه دریافت نماید. آقای ساجد رضوی سپس در استخدام مدرسه سلطان المدارس و جامعه سلطانیه، لکهنؤ در آمد و هم اکنون کتابدار کتابخانه این مدرسه میباشد. در ضمن ایشان دوره دکتری خود را در دانشگاه لکهنؤ میگذرانند. عنوان مقاله دکترای ایشان "شعر مذهبی ایران در دوره صفویه" می باشد. ایشان بزبانهای اردو، هندی، عربی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

آقای ساجد رضوی دارای مقالاتی چند در زمینه مطالعات اسلامی است که در مجله های الواعظ لکهنؤ و الجواد بنارس بچاپ رسیده است. علاوه براین، "احوال و آثار پلیمی نرائن شفیق اورنگ آبادی" از جمله تالیفات ایشان است که در لکهنؤ به چاپ رسیده است.

محمد رضوان الحق ندوی

دکتر محمد رضوان الحق ندوی فرزند حکیم محمد شفیق صدیقی در دهم ژوئیه سال ۱۹۴۸ م در چین پورنیا در ایالت بیهار متولد شد. پس از تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه پتنا گردید. در سال ۱۹۷۵ م موفق به دریافت فوق لیسانس زبان فارسی و در سال ۱۹۷۹ م دکترای زبان و ادبیات فارسی را از همین دانشگاه دریافت نمود. ایشان از سال ۱۹۷۸ م در دانشکده مارواری وابسته به دانشگاه میتلا در کشن گنج، بخش پورنیا با سمت استادیاری مشغول تدریس زبان فارسی میباشد. وی بزبانهای عربی، اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

دکتر رضوان مقالاتی در زمینه ادبیات فارسی بزبان اردو نوشته که به بعضی از آنها اشاره می شود:

- ۱ - بررسی آثار منشور بیدل عظیم آبادی
- ۲ - سهم علامه شوق نیموی به علم حدیث
- ۳ - بررسی آثار عربی خسرو دهلوی
- ۴ - پیش: یک شاعر ناشناخته کشمیر

محمد زبیر قریشی

آقای محمد زبیر قریشی فرزند غلام نبی در سی و یکم اکتبر سال ۱۹۳۷ م در شهر تاریخی احمد آباد، گجرات به دنیا آمد. دوره تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در زادگاه خود پهاپان رسانید. سپس به دانشگاه گجرات راه یافت و مدرک لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی و اردو را دریافت نمود. وی هم اکنون در دانشگاه سیاجی راؤ، بروده، دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی را می گذراند. عنوان رساله دکتری ایشان "احوال و آثار مولانا سلیمان کُرد احمد آبادی" می باشد. ایشان از سال ۱۹۶۳ م در دانشکدهٔ ایچ — کی — با سمت استادیاری مشغول تدریس زبان فارسی می باشد و علاوه بر زبان فارسی و اردو، بزبانهای گجراتی، هندی، عربی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

آقای قریشی دارای تألیفات و مقالاتی دربارهٔ زبان و ادبیات فارسی می باشد، اینک به چند نمونه از تألیفات و مقالات ایشان اشاره می شود:

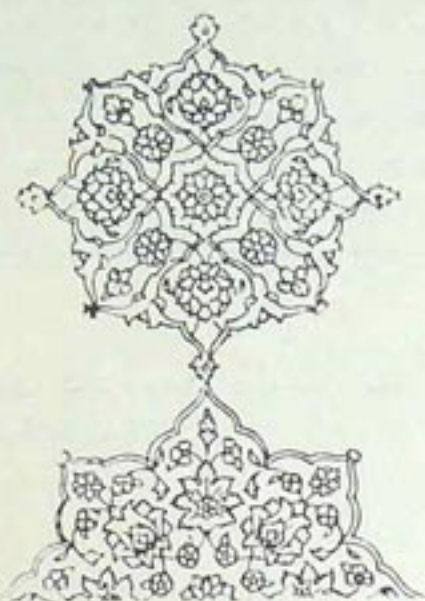
تألیفات:

- ۱ — عروض فارسی (گجراتی)
- ۲ — فهرست مفصل نسخه های خطی کتابخانهٔ حضرت پیر محمد شاه گجراتی
- ۳ — کتابهای درسی فارسی برای دبیرستانها

مقالات:

- ۱ — معرفی الرسالة "العدالة از دوانی
- ۲ — شرح بعضی آیات سلسلة الذهب جامی توسط شاگردش عبد الغفور لاری

- ۳ — معرق بعضی قطعات ناشناخته این مین
 ۴ — محمد بن محمود دهمدار شیرازی ساکن گجرات در قرن یازدهم هجری
 ۵ — نسخه های تاریخی کتابخانه پیر محمد شاه گجراتی

سید محمد سلطان عباس رضوی

دکتر سید محمد سلطان عباس رضوی فرزند مرحوم سید محمد سلیمان عباس رضوی استاد و رئیس سابق گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه هندوی بنارس در یازدهم مارس سال ۱۹۵۸ م در شهر تاریخی دهل به دنیا آمد. پس از گذراندن دوره مقدماتی و متوسطه در دهل، به بنارس منتقل شد و در دانشگاه هندوی بنارس به تحصیل پرداخت. سپس موفق شد در سال ۱۹۷۶ م دوره لیسانس و در سال ۱۹۷۸ م دوره فوق لیسانس را در همین دانشگاه به پایان برساند. ایشان در سال ۱۹۸۳ م دکترای زبان و ادبیات فارسی خود را نیز از همین دانشگاه دریافت نمود. عنوان رساله دکترای ایشان "احوال و آثار سعید نفیسی" می باشد. وی مدتی در دانشگاه هندوی بنارس به تدریس زبان فارسی اشتغال داشت و هم اکنون در دانشگاه پنجاب، چندبگرو، پنجاب مشغول تدریس زبان فارسی است. ایشان در سال ۱۹۷۸ م مسافرتی به ایران داشته است. وی بزبانهای هندی، انگلیسی، اردو، پنجابی و فرانسه نیز آشنایی دارد.

محمد سیف الله

آقای محمد سیف الله فرزند حافظ محمد اسماعیل در دهم دسامبر سال ۱۹۴۱م در شهر کلکته پا به عرصه گیتی نهاد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه به دانشگاه کلکته راه یافت و در سال ۱۹۶۱م فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی را همراه با دریافت مدال طلا از آن دانشگاه دریافت کرد. سپس از سال ۱۹۶۲م در دبیرستان سنت انتونی، کلکته بعنوان معلم فارسی استخدام شد و هم اکنون در همان دبیرستان مشغول انعام و وظیفه می باشد. وی بر زبانهای عربی، اردو، هندی، بنگالی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

تالیفات و مقالات آقای سیف الله در زمینه زبان و ادبیات فارسی عبارتند از:

تالیفات:

- ۱ — احوال و آثار جلال الدین بخاری مخدوم جهانیان جهانگشت
- ۲ — خلاصه الالفاظ جامع العلوم

مقاله:

مساافت باد بودی غالب، چاپ مجله ادبی، دبیرستان سنت انتونی، ۱۹۶۹ م

محمد شفیع بیج

دکتر محمد شفیع بیج فرزند غلام حسن بیج در هشتم اوت سال ۱۹۳۴ م در حضرت بل در سری نگر، کشمیر دیده بجهان گشود. پس از تحصیلات مقدماتی و متوسطه در زادگاه خود، به دانشگاه اسلامی علیگڑه راه یافت و به ادامه تحصیل پرداخت. وی دوره فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی را در همین دانشگاه پیاپی رسانید. آنگاه برای ادامه تحصیل وارد دانشگاه لکهنو گردید و دکترای زبان و ادبیات فارسی را از آن دانشگاه دریافت نمود. ایشان از سال ۱۹۶۰ م در بخش زبان فارسی دانشکده امر سینگ، سری نگر، کشمیر مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی می باشد. ایشان در سال ۱۹۷۶ م مسافرتی به ایران داشته است. وی بزبانهای اردو، انگلیسی و کشمیری نیز آشنایی دارد.

دکتر محمد شفیع درباره اثرات انقلاب اسلامی ایران بر روی زبان و ادبیات فارسی چنین نظر می دهد:

”سپاس خدای را که از هنگام پیروزی انقلاب اسلامی ایران وضع زبان و ادبیات فارسی دگرگون شده و در تمام نظم و نثر فارسی آثار اسلامی را مشاهده می کنیم.“

مقاله دکتر شفیع در زمینه زبان و ادبیات فارسی عبارتست از:

ملا محسن فانی کشمیری، شاعر بزرگ فارسی زبان

سید محمد طلحه رضوی برق

دکتر سید محمد طلحه رضوی متخلص به برق فرزند شاه قائم رضوی قنیل در بیست و پنجم ژانویه سال ۱۹۴۱ م در داناپور، پتنا، ایالت بهار متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطه بدانشگاه پتنا راه یافت و موفق به دریافت لیسانس و فوق لیسانس از همان دانشگاه گردید. سپس به ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۹۷۹ م دکترای زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه پتنا دریافت کرد. ایشان در سال ۱۹۶۳ م به استخدام دانشکدهٔ ایچ — دی — جین در آره وابسته به دانشگاه مگد در آمد و به تدریس زبان و ادبیات فارسی پرداخت و هم اکنون در دانشکده ای — ان —، پتنا با سمت دانشیاری مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی و اردو میباشد. وی به کشورهای عربستان سعودی و نیال مسافرت کرده و برزانهای انگلیسی، اردو و هندی نیز آشنایی دارد و بزبان اردو و فارسی نیز شعر می سراید.

دکتر برق دارای مقالاتی در زمینهٔ ادبیات فارسی می باشد که به برخی از آنها اشاره می شود:

- ۱ — شاعر فارسی گوی هند، چاپ مجله بیاض، ۱۹۸۲ م
- ۲ — وحدت الوجود و وحدت الشهود در شعر بیدل، چاپ مجله کتابخانه خدا بخش، ۱۹۸۰ م
- ۳ — شعر فارسی غالب، چاپ مجله علم و دانش، ۱۹۷۳ م
- ۴ — شعر فارسی امیر خسرو دهلوی، چاپ مجله زبان و ادب، ۱۹۷۷ م
- ۵ — کرمای سعدی، چاپ مجله معارف، ۱۹۷۸ م
- ۶ — غزل فارسی علامه اقبال لاهوری، چاپ مجله زبان و ادب، ۱۹۸۴ م
- ۷ — احوال و آثار پرماتند صبر آروی، چاپ مجله کتابخانه خدا بخش، ۱۹۸۰ م

محمد طیب ابدالی

دکتر محمد طیب ابدالی فرزند محمد ایوب ابدالی در یکم اوت سال ۱۹۳۷ م در شهر تاریخی نالنده در ایالت بیهار متولد شد. پس از تحصیلات ابتدائی و متوسطه وارد دانشگاه مگد گردید و به دریافت لیسانس و فوق لیسانس در زبان و ادبیات فارسی، عربی و اردو نائل آمد. آن گاه وارد دانشگاه اسلامی علیگروه شد و دورهٔ دکترای زبان و ادبیات فارسی را در آن دانشگاه به پایان رسانید. ایشان از سال ۱۹۶۳م در استخدام دانشگاه مگد درآمد و به تدریس زبان فارسی و اردو پرداخت. ایشان به عربستان سعودی مسافرت کرده و بزبانهای اردو، انگلیسی، هندی و عربی نیز آشنایی دارد.

دکتر ابدالی دارای تألیفات و مقالات متعددی در زمینه زبان و ادبیات فارسی بزبان اردو میباشد که تعدادی از آنها اشاره می شود:

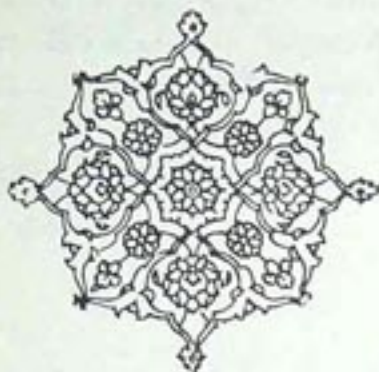
تألیفات:

- ۱ - وسیله شرف، چاپ مکتبه صوفیه، اسلام پور، نالنده، ۱۹۶۵ م
- ۲ - راحت روح، چاپ مکتبه صوفیه، اسلام پور، نالنده، ۱۹۷۷ م
- ۳ - آثار منثور حضرت صوفی منیری، چاپ کتاب منزل، پتتا، ۱۹۷۷ م
- ۴ - جاده عرفان، چاپ مکتبه صوفیه، اسلام پور، نالنده، ۱۹۷۸ م
- ۵ - الشرف، چاپ مکتبه صوفیه، اسلام پور، نالنده، ۱۹۸۰م
- ۶ - بررسی شعر عرفانی در بیهار، چاپ مکتبه صوفیه، اسلام پور، نالنده، ۱۹۸۵ م

مقالات:

- ۱ - کلام صوفی و کلام غالب، نقشهای رنگ، پتتا، ۱۹۷۰ م

- ۲ — منیر: حیات کلیم، گویا، ۱۹۷۷ م
- ۳ — ملفوظات حضرت مخدوم جهان شیخ شرف الدین رحیمی منیری، ہند و ایرانیکا، کلکتہ ۱۹۸۳ م
- ۴ — سہم سلسلہ فردوسیہ در ادبیات فارسی، مجلہ ی — ان — کالج، پشنا، ۱۹۸۳ م
- ۵ — شرح آداب المہدین، مجلہ دانشگاه پشنا، پشنا، ۱۹۸۳ م

سید محمد علی زیدی

دکتر سید محمد علی زیدی فرزند سید امراؤ علی زیدی در سال ۱۹۲۷ م در پٹ خانوادہ علم و دانش در شهر جی پور واقع در اہالت راجستان متولد شد. پس از تحصیلات ابتدائی و متوسطہ وارد دانشگاه راجستان گردید و بہ تحصیل پرداخت. در سال ۱۹۴۸ م ہنریافت فوق لیسانس در رشتہ زبان و ادبیات اردو و در سال ۱۹۷۰ م دکترای در همین رشتہ موفق گردید. سپس بہ فراگرفتن زبان و ادبیات فارسی علاقمند شد و در سال ۱۹۷۷ م در دورہ کلاسیہای زبان فارسی کہ باہمکاری دانشگاه جواہر لعل نہرو واقع در دہلی نو و بنیاد لرہنگ ایران برگزار شدہ بود، شرکت کرد. اہشان در سال ۱۹۵۲ م در دانشکدہ مہاراجا مشغول تدریس زبان فارسی و اردو شد و ہم اکنون در دانشگاه راجستان با سمت دانشیاری، رہاست گروہ فارسی و اردو را عہدہ دار است. وی بزبانہای انگلیسی و ہندی نیز آشنائی دارد و بہ کشورہای پاکستان و ایران مسافرت کردہ است.

آقای زیدی در رابطہ با تاثیر گذاری انقلاب اسلامی بر روی ادبیات فارسی چنین اظهار نظر می کند:

”پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران نشریات زیادی را بزبان فارسی خواندہ ام. معظمم کہ این انقلاب اسلامی ایران اثر عمیقی بر روی نوشتہ های زبان فارسی گذاشتہ است. من برای انقلاب اسلامی ایران دعا میکنم و امید وارم کہ تاثیر این انقلاب بر روی نظم و نثر فارسی بیشتر و بیشتر گردد.“

بیشتر تالیفات و مقالات دکتر زیدی در زمینہ ادب اردو میباشد. از جملہ تالیفات اہشان دربارہ زبان فارسی عبارتست از:

بررسی غزلیات حافظ شیرازی، مجلہ ادبی، ۱۹۸۲ م (بزبان اردو)

محمد فیروز

دکتر محمد فیروز فرزند محمد شعیب یکی از معلمان جوان زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه کلکته می باشد. ایشان در سال ۱۹۴۷ م در شهر تاریخی کلکته بدنیا آمد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه کلکته شد و موفق به دریافت لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه گردید. سپس به ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۹۷۵ م دکترای خود را در رشته زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه کلکته دریافت نمود. وی مدت دو سال است که در بخش عربی و فارسی دانشگاه کلکته با سمت استادیاری مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی، هندی، بنگالی و فرانسه نیز آشنایی دارد.

دکتر فیروز دارای مقالاتی چند در زمینه زبان و ادب فارسی می باشد که به برخی از آنها اشاره می شود:

- ۱ — عیدی: شاعر فارسی زبان بنگاله در قرن نوزدهم میلادی، چاپ مجله دانشگاه کلکته.
- ۲ — وپسی: شاعر فارسی گوی بنگاله در قرن نوزدهم میلادی، چاپ مجله دانشگاه کلکته.
- ۳ — نظری به اخلاق و شخصیت سعدی شیرازی، چاپ مجله هند و ایرانیکا، کلکته، ۱۹۸۳ م

محمد قریب خان

آقای محمد قریب خان فرزند عبد العلّی خان در پانزدهم ژوئیه سال ۱۶۲۸ م در روستای گیسو پور، بخش بلند شهر در ایالت اترپرادش متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه در زادگاه خود وارد دانشگاه علیگڑه شد و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۶۲ م به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه موفق گردید. ایشان در سال ۱۹۵۰ م به استخدام دبیرستان فتحپوری اسلامی، دهلی در آمد و هم اکنون در آن دبیرستان با سمت معلم ارشد زبان فارسی مشغول انجام وظیفه میباشد. ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

آقای قریب خان علاوه بر تالیف و ترجمه بعضی کتاب درسی برای دبیرستانها دارای مقالاتی در زمینه زبان و ادبیات فارسی بشرح زیر میباشد:

- ۱ — ابو الفضل از لحاظ یکتا مترجم، مجله انوود، دهلی، ۱۹۶۵ م
- ۲ — روابط هند و عرب در پرتو ترجمه، مجله انوود، دهلی، ۱۹۶۵ م
- ۳ — فردوسی و نظامی، مجله لوح و قلم، دهلی، ۱۹۶۸ م
- ۴ — روابط فرهنگی هند و ایران طی زمان تیموریان هند، دهلی، ۱۹۶۹ م
- ۵ — عرفی شاعر معروف فارسی، مجله لوح و قلم، دهلی، ۱۹۷۰ م

محمد محسن

آقای محمد محسن فرزند محمد مقبول در بیست و دوم ژانویه سال ۱۹۵۳ م در جیان، مظفر پور واقع در ایالت بیهار به دنیا آمد. دوره تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در زادگاه خود به پایان رسانید. سپس وارد دانشگاه بیهار گردید و به تحصیل پرداخت. وی در سال ۱۹۸۲ م بدیافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه نائل آمد. آنگاه در سال ۱۹۸۴ م به استخدام دانشکده ریت لال سوردهیب یادو در مظفر پور در آمد و هم اکنون در آن دانشکده به تدریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال دارد. در ضمن ایشان مشغول گذراندن دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی می باشد. عنوان رساله دکترای ایشان "ارتقای قصیده فارسی در هند" می باشد. ایشان بزبانهای انگلیسی، اردو و هندی نیز آشنایی دارد.

محمد مسلم نوری شبنم

آقای محمد مسلم نوری متخلص به شبنم فرزند نور محمد در یکم ژانویه سال ۱۹۴۴م در دهکده بیجه در ایالت بیهار به دنیا آمد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه در زادگاه خود، وارد دانشگاه لکهنؤ شد و به دریافت لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی موفق گردید. آنگاه به ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۹۷۷ م فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی شد. ایشان از سال ۱۹۶۷ م تا ۱۹۷۵ م در دپارتمان اسلامی لکهنؤ تدریس زبان فارسی اشتغال داشت. سپس از سال ۱۹۷۵ م به دانشکده ممتاز وابسته به دانشگاه لکهنؤ منتقل شد و هم اکنون در آن دانشکده مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. وی بزبانهای هندی، انگلیسی و عربی نیز آشنایی دارد.

تعدادی از مقالات آقای شبنم در زمینه ادب فارسی در مجله های مختلف هند بچاپ رسیده است.

محمد مقبول صوفی

دکتر محمد مقبول صوفی فرزند عبد الغفار صوفی در ششم آوریل سال ۱۹۵۰ م در رنجانه گند؛ ترال واقع در اہالت جامو و کشمیر با ہرصہ وجود نہاد. پس از پانہان تحصیلات مقیدمانی و متوسطہ وارد دانشگاه کشمیر شد و بہ تحصیل زبان فارسی پرداخت. سپس بہ اخذ فوق لیسانس و سرانجام دکترای در رشتہ زبان و ادبیات فارسی با دریافت مدال طلاہی موفق شد. عنوان مقالہ دکترای ایشان "ادبیات عرفانی در کشمیر" می باشد. وی پس از تکمیل تحصیلات عالی، از سال ۱۹۷۳ م در دانشکدہ دولتی اننت نلگہ در کشمیر مشغول تدریس فارسی گردیدہ است. ایشان بزبانہای اردو، انگلیسی و کشمیری نیز آشنایی دارد.

دکتر صوفی دارای تالیفاتی در زمینہ ادب فارسی بشرح زیر می باشد:

- ۱ - رسائل امیر کبیر میر سید علی ہمدانی
- ۲ - اسرار الاخیار
- ۳ - اسرار الانوار
- ۴ - تنبیہ السالکین
- ۵ - تصحیح دیوان طبیب کشمیری معروف بہ مولانای کشمیری

محمد مقصود عالم

آقای محمد مقصود عالم فرزند محمد محمود عالم در ششم ژوئن سال ۱۹۵۵ م در آره در ایالت
 بهار با به عرصه حیات گذاشت. پس از تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه هندوی بنارس
 شد و در سال ۱۹۷۷ م موفق به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی گردید. ایشان
 در سال ۱۹۸۰ م به استخدام دانشگاه در آمد و هم اکنون در دانشکده ی — دی — ، پتنا با سمت
 استادیاری بنارس زبان فارسی اشتغال دارد. وی علاوه بر زبان فارسی بزبانهای اردو، انگلیسی، هندی
 و عربی نیز آشنا می باشد.

محمد منصور عالم

دکتر محمد منصور عالم فرزند محمد اسماعیل در سوم ژانویه سال ۱۹۴۹ م در جگت دل، واقع در بنگال غربی متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه کلکته گردید. و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۶۹ م موفق به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی شد. آنگاه به ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۹۸۱ م دکترای زبان و ادبیات فارسی را از همین دانشگاه دریافت نمود. وی از سال ۱۹۷۷ م تا ۱۹۸۲ م با سمت استادیاری، ریاست بخش فارسی دانشگاه گوهاتی، آسام، را عهده دار بوده است. سپس به دانشگاه کلکته منتقل شد و هم اکنون با همین سمت در دانشکده مولانا آزاد، کلکته تدریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال دارد. ایشان بر زبانهای انگلیسی، اردو، هندی و آسامی نیز آشنایی دارد.

دکتر عالم دارای تالیفات و مقالاتی در زمینه زبان و ادب فارسی می باشد که به برخی از آنها اشاره می شود:

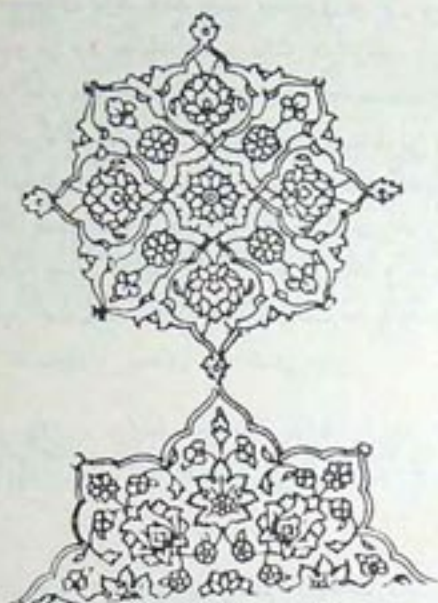
تالیفات:

- ۱ - دستور زبان فارسی، چاپ ۱۹۷۲ م
- ۲ - بررسی زندگی و اشعار مهراجا کلیان سینگ، چاپ مرکز تحقیقات اسلامی، گوهاتی، ۱۹۸۲ م
- ۳ - ترتیب و تصحیح مثنوی کلیان سینگ، چاپ کتابفروشی شاداب، جگت دل، ۱۹۸۵ م

مقالات:

- نفوذ فارسی به زبان و ادبیات آسامی، مجله هند و ایرانیکا، کلکته، ۱۹۸۳ م

- ۲ — عجائب الوردات: نسخه منحصر بفرد جغرافیا به فارسی، مجله هند و ایرانیکا، کلکته، ۱۹۸۴ م
- ۳ — پیشرفت و ارتقای ادبیات فارسی در زمان تیموریان هند، روز نامه آزاد هند، کلکته

محمد منور مسعودی

آقای محمد منور مسعودی فرزند محمد طیب مسعودی در اول نوامبر سال ۱۹۵۱ م در ترو گام در وادی سری نگر، کشمیر در یک خانواده علم و دانش متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه در زادگاه خود، عازم دهل شد و در دانشگاه جامعه ملیه اسلامی به تحصیل پرداخت. سرانجام در سال ۱۹۷۶ م دوره لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی و در سال ۱۹۷۸ م دوره فوق لیسانس را در همین رشته پایان رسانید. سپس در استخدام دانشگاه کشمیر در آمد و به تدریس زبان فارسی پرداخت. وی در ضمن تدریس هم اکنون دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی را در دانشگاه کشمیر می گذراند. عنوان رساله دکترای ایشان "تاریخ زبان و ادبیات فارسی در کشمیر طی سلطنت افغانها" می باشد. ایشان در سال ۱۹۷۶ م بمدت سه ماه به ایران مسافرت کرده است و برپانهای اردو، انگلیسی، کشمیری و پنجابی نیز آشنایی دارد.

آقای مسعودی دارای مقالات زیادی در زمینه زبان و ادب فارسی می باشد که به برخی از آنها اشاره می شود:

- ۱ — تاریخچه روز نامه هاو مجله های فارسی در ایران، مجله دانش، ۱۹۸۰ م
- ۲ — احوال و آثار شاه همدان در پرتوی رساله ده قاعده، مجله دانش، ۱۹۸۴ م
- ۳ — ملا محمد توفیق کشمیری، ملك الشعرای پادشاهان افغان، مجله دانش
- ۴ — احوال و آثار عبد الوهاب شایق، مجله دانش
- ۵ — نفوذ فارسی در فرهنگ کشمیری

محمد منیرالدین تاجی

دکتر محمد منیر الدین تاجی فرزند محمد نظام الدین در هشتم سپتامبر سال ۱۹۳۴م در بدلیه، بخش امرالوق در ناگپور ایالت مهاراشترا، دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه ناگپور گردید و به دریافت لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه موفق شد. آنگاه در همان دانشگاه به ادامه تحصیل پرداخت و سرانجام موفق شد در سال ۱۹۷۹ م. دکترای زبان و ادبیات فارسی را از آن دانشگاه دریافت نماید. ایشان در سال ۱۹۷۱م پس از فراغت از تحصیل به استخدام دانشکده جی - اس - در کام گائون در آمد و هم اکنون در همان دانشکده با سمت دانشیاری بتدریس زبان فارسی اشتغال دارد. وی زبانهای اردو و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

دکتر منیر با مطالعه نشریات فارسی بعد از انقلاب اسلامی دریافت است که انقلاب اسلامی ایران بر روی زبان و ادبیات فارسی اثر مثبت و سازنده ای گذاشته است.

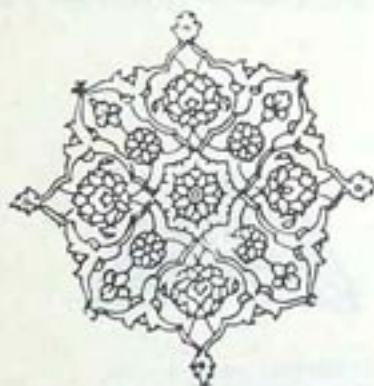

محمد ناطق صدیقی

دکتر محمد ناطق صدیقی فرزند محمد محمود عالم در پانزدهم نوامبر سال ۱۹۴۹ م در ایالت بهار متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه به دانشگاه بهار، مظفر پور راه یافت و دوره لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی را در این دانشگاه پایان رسانید. سپس به ادامه تحصیل پرداخت و در سال ۱۹۷۷ م به دریافت دکترای زبان و ادبیات فارسی از همین دانشگاه نائل آمد. عنوان پایان نامه ایشان "بررسی آثار شیخ علی حنین" می باشد.

مدت ده سال است که ایشان با سمت استادیاری در دانشگاه بهار مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی می باشد. وی بزبانهای اردو، عربی، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

محمد نجم الآفاق صدیقی

دکتر محمد نجم الآفاق صدیقی فرزند دکتر محمد احمد صدیقی در شانزدهم ژوئیه سال ۱۹۵۱م در شهر اله آباد واقع در ایالت اترپرداش متولد شد. پس از تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه اله آباد گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. سرانجام موفق بدیافت لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه گردید. وی سپس به ادامه تحصیل پرداخت و مدرک دکترای زبان و ادبیات فارسی را از دانشگاه اله آباد دریافت نمود. عنوان رساله دکترای ایشان "مهم ابو طالب کلیم در غزل فارسی" می باشد. ایشان پس از پایان تحصیلات خود، در دانشگاه اله آباد بعنوان معاون تحقیقاتی مشغول بکار شد و هم اکنون در همان دانشگاه انعام وظیفه می کند. وی بزبانهای اردو، انگلیسی و عربی نیز آشنایی دارد.

محمد نیر علی جعفری

آقای محمد نیر علی در شانزدهم ژوئیه سال ۱۹۵۹م در شهر دهل بدلیا آمد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشکده ذاکر حسین وابسته به دانشگاه دهل گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۷۹م موفق شد لیسانس اختصاصی زبان و ادبیات فارسی را از این دانشگاه دریافت نماید. سپس در سال ۱۹۸۱م به اخذ فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از همان دانشگاه با دریافت مدال طلایی نایل آمد. و سر انجام در سال ۱۹۸۳م قسمت اول دوره ام — فل (دوره بعد از فوق لیسانس) را گذراند. بعد از پایان تحصیلات خود، ایشان در سال ۱۹۸۳م به استخدام دبیرستان جامعه ملیه اسلامی در آمد و هم اکنون در همان دبیرستان به تدریس زبان فارسی مشغول می باشد.

آقای جعفری بزبانهای هندی، اردو و انگلیسی نیز آشنایی دارد. ایشان علاوه بر مقالاتی در زمینه اجتماعی، دارای چند مقاله در زمینه زبان و ادبیات فارسی می باشد که به برخی از آنها اشاره میشود:

- ۱ — تصور عشق در آثار مولانا روم و اقبال لاهوری، مجله هماری زبان، دهل
- ۲ — ترجمه مقاله ای درباره شعر جدید فارسی بزبان اردو، مجله هماری زبان، دهل

محمود حسین شیخ داعم

آقای محمود حسین شیخ داعم فرزند محمد حسین شیخ در سوم تروئن سال ۱۹۳۲ م در شهر تاریخی احمد آباد در ایالت گجرات متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطه وارد دانشگاه گجرات شد و به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی و اردو موفق شد. ایشان هم اکنون در دانشکده دخترانه ساد گونا می — یو — ، در احمدآباد به تدریس فارسی اشتغال دارد. وی زبانهای اردو، انگلیسی، هندی و گجراتی نیز آشنایی دارد.

آقای محمود حسین تاثیر انقلاب اسلامی ایران را در زبان و ادبیات فارسی ستایش کرده چنین می نویسد:

“انقلاب اسلامی ایران یکی از مهمترین حوادث قرن بیستم میلادی است. این انقلاب تاثیر شایانی در رشد انسانیت و همبستگی ملل اسلامی با یکدیگر دارد. از همین رو تعلیمات اسلامی در ادبیات فارسی نیز اثر مثبت گذاشته است.”

آقای داعم علاوه بر مقالاتی چند بزبان اردو، دارای چند کتابچه درسی فارسی بنام “گلدسته فارسی”^۱ برای دانشجویان فارسی در ایالت گجرات میباشد.

محمود فیاض ہاشمی

دکتر محمود فیاض فرزند فیاض ہاشمی در دوازدهم زوژن سال ۱۹۵۴م در شهر دہلی پایتخت ہند متولد شد. پس از تحصیلات ابتدائی و متوسطہ وارد دانشکدہ ذاکر حسین وابستہ بہ دانشگاه دہلی گردید و بہ تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی موفق شد در سال ۱۹۷۶م لیسانس و در سال ۱۹۷۸م فوق لیسانس در رشتہ زبان و ادبیات فارسی را از ہمین دانشگاه دریافت نماید سپس بہ ادامہ تحصیل زبان فارسی پرداخت و سرانجام در سال ۱۹۸۵م بہ دریافت دکترای زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه دہلی نائل آمد. عنوان مقالہ دکترای ایشان "تصحیح و تنقیح دیوان شاہ عالم ثانی متخلص بہ آفتاب" میباشد. ایشان بزبانہای انگلیسی، اردو و ہندی نیز آشنائی دارد.

دکتر محمود فیاض دارای چند مقالہ در زمینہ ادبیات فارسی بشرح زیر میباشد:

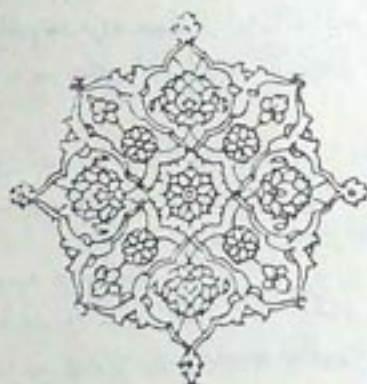
- ۱ - بررسی انتقادی کلیات آفتاب، مجلہ مرکز تحقیقات عربی و فارسی تونک، راجستان.
- ۲ - شعر اردوی شاہ عالم ثانی، مجلہ ہماری زبان، دہلی
- ۳ - ذخیرہ علمی و ادبی تونک، روزنامہ قومی آواز، دہلی
- ۴ - بررسی انتقادی ترجمہ اردوی تاریخ آسام بفارسی
- ۵ - چند نسخہ خطی مربوط بہ طب

محی الدین بمبئی والا

آقای محی الدین بمبئی والا فرزند غلام رسول در چهارم سپتامبر سال ۱۹۳۲ م در شهر احمدآباد در ایالت گجرات دیده بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه گجرات گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. سرانجام در سال ۱۹۵۸ م موفق شد فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه دریافت نماید. وی پس از اتمام دوره تحصیلات خود در سال ۱۹۶۷ م به استخدام دانشگاه گجرات (گجرات ودیایت) در آمد و هم اکنون با سمت دانشیاری در آن دانشگاه مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی می باشد. ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی، هندی و گجراتی نیز آشنایی دارد.

آقای بمبئی والا دارای مقالاتی در زمینه زبان و ادب فارسی و اردو میباشد که بیشتر آنها در مجله های گجرات نچاپ رسیده اند.

مرتاض حسین قریشی

آقای مرتاض حسین قریشی فرزند فیاض حسین قریشی در دوم اوت سال ۱۹۲۵ م در کهنه‌دو، بخش نثار در استان مادها پرورش داده بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه بمبئی شد و به ادامه تحصیل پرداخت. سرانجام لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه دریافت نمود. ایشان پس از پایان تحصیلات عالی خود در استخدام دانشکده اس - ی - کاردا در نوساری واقع در گجرات قرار گرفت و به تدریس زبان و ادب فارسی پرداخت. وی هم اکنون دوران پر افتخار باز نشستگی خود را می گذرانند. ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی و گجراتی نیز آشنایی دارد.

آقای مرتاض حسین قریشی درباره انقلاب اسلامی ایران و اثرات آن بر روی زبان و ادبیات فارسی چنین نظر می دهد:

”من از مطالعه کتب و نشریات فارسی بعد از انقلاب دریافتیم که این انقلاب عظیم تأثیر زیادی در فکر و اندیشه مردم مسلمان ایران گذاشته است. آرزو داریم که همت عالی پیشوایان بزرگ این انقلاب سر مشق کلیه رهبران کشورهای دیگر جهان گردد.“

آقای مرتاض قریشی کتب و مقالات زیادی در زمینه های علوم دینی بزبانهای انگلیسی و گجراتی ترجمه کرده که به نمونه هایی از آنها اشاره میشود:

- ۱ — ترجمه فتاوی رحیمیه به انگلیسی
- ۲ — ترجمه سفینه الخیوات فی مناقب السادات به انگلیسی
- ۳ — ترجمه طعن و تشنیع انبیاء و رد صحابه به انگلیسی
- ۴ — ترجمه احکام المساجد به انگلیسی

* * *

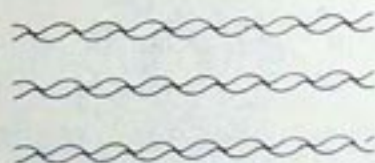
مرغوب باصفالی

دکتر مرغوب فرزند خواجه اسد الله در سال ۱۹۳۷ م در بانهاال واقع در ایالت جامو و کشمیر دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطه وارد دانشگاه کشمیر شد. لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی را در این دانشگاه پایان رسانید. آنگاه به ادامه تحصیل پرداخت و سرانجام موفق شد مدرک دکترای زبان و ادبیات فارسی را در همین دانشگاه دریافت نماید. عنوان رساله دکترای ایشان "بررسی تاریخ ادبیات فارسی در کشمیر" می باشد. وی از سال ۱۹۶۱م در مرکز مطالعات آسیایی، دانشگاه کشمیر به تدریس زبان فارسی اشتغال دارد و بزبانهای اردو، عربی، کشمیری، پنجابی و دوگری نیز آشنایی دارد.

دکتر بانهاالی تأثیر انقلاب اسلامی ایران بر روی ادبیات فارسی را تحسین می کند.

تالیفات و مقالات دکتر مرغوب در زمینه ادبیات فارسی بشرح زیر می باشد:

- ۱ — ترجمه کلیله و دمنه بزبان کشمیری
- ۲ — پرستاران: (اشعار برگزیده دکتر مرغوب)
- ۳ — خلاصه ای از احوال و آثار غالب دهلوی به زبان کشمیری.

مصطفائی خانم شیروانی

خانم مصطفائی خانم شیروانی فرزند محمد اطیع الله خان در سال ۱۹۳۶م در شهر علیگروه واقع در ایالت اترپردش متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه اسلامی علیگروه شد و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. سرانجام موفق گردید لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از این دانشگاه دریافت نماید. سپس مدرک تربیت معلم را هم از همین دانشگاه دریافت نمود. خانم شیروانی پس از پایان تحصیلات خود در سال ۱۹۵۹م دراستخدام دبیرستان دخترانه وابسته به دانشگاه اسلامی علیگروه در آمد و هم اکنون در این دبیرستان مشغول تدریس زبان فارسی میباشد. ایشان به کشورهای عربستان، بحرن و پاکستان مسافرت کرده است و بزبانهای اردو، هندی، انگلیسی و عربی نیز آشنایی دارد.

خانم شیروانی در باره تأثیر انقلاب اسلامی ایران در ادبیات فارسی چنین نظر میدهد:

با صمیم قلب ایزد تعالی را شکر می کنم که این انقلاب تأثیر عمیقی بر روی همه شئون زندگی مردم ایران و بخصوص بر روی زبان و ادبیات فارسی گذاشته است.

سید مظفر حسین برنی

آقای سید مظفر حسین برنی فرزند اعجاز حسین از شخصیت‌های برجسته علمی و اجتماعی کشور هندوستان می‌باشد. وی در چهار دهم اوت سال ۱۹۲۳م در بلند شهر (برن) واقع در ایالت اترپردیش دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشکده سنت زون واقع در شهر تاریخی آگره گردید و به تحصیل پرداخت. ایشان از همان اوان جوانی به زبان و ادبیات فارسی علاقه وافر داشت. در سال ۱۹۴۲م در رشته ادبیات عمومی لیسانس شد و در سال ۱۹۴۴م در رشته زبان و ادبیات انگلیسی نیز فوق لیسانس گردید. سپس در سال ۱۹۴۸م در خدمت دولت هندوستان درآمد و به کارهای اداری و اجتماعی پرداخت. وی پس از گذراندن یک دوران طولانی اداری همراه با داشتن پست‌های مهم اداری و خدمت به مردم هند باز نشسته شد ولی بار دیگر دعوت به کار گردید و هم اکنون استانددار ایالت هاریانا هند می‌باشد.

آقای برنی در میان دوستان خود به داشتن قریحه سرشار ادبی و عشق بزبان فارسی معروف است. وی به بیش از بیست و دو کشور جهان مسافرت نموده و بزبانهای اردو، انگلیسی، هندی و عربی نیز آشنائی دارد.

ایشان تاکنون چندین کتاب و مقاله در زمینه ادبیات فارسی برشته تحریر درآورده و در این زمینه تحقیقات شایانی انجام داده است. اینک به تعدادی از تالیفات آقای برنی اشاره میشود:

تالیفات:

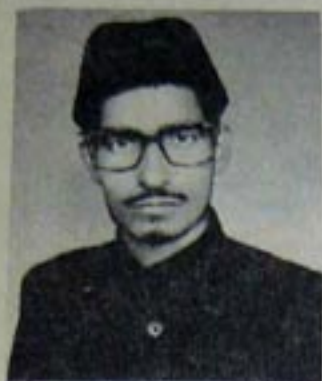
- ۱ — اقبال و اتحاد بین مذاهب، بزبانهای انگلیسی، اردو و هندی چاپ شده است.
- ۲ — اقبال دوستدار وطن بزبان اردو
- ۳ — نقش اقبال در ادب فارسی هند، بفارسی، چاپ وزارت ارشاد اسلامی جمهوری اسلامی ایران

۴ — آنچه که یافته ام میگویم، انتخاب سخنرانیهای آقای برقی

تالیفاتی که بزودی از چاب خارج خواهد شد:

- ۱ — ارزیابی اقبال
- ۲ — اقبال از لحاظ شخصیت و شعر او
- ۳ — چند نامه اقبال
- ۴ — زندگی من

مظفر سلطان حسن ترائی

دکتر مظفر سلطان حسن ترائی فرزند ابو الحسن ترائی در یکم مارس سال ۱۹۵۴ م در مبارکپور، بخش اعظم گرو، ایالت اترپرادش به دنیا آمد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه لکهنؤ شد و در سال ۱۹۷۶ م به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از همان دانشگاه موفق شد. همچنین در سال ۱۹۸۵ م فوق لیسانس در زبان اردو از دانشگاه روپیل کند دریافت نمود. سپس به ادامه تحصیل پرداخت و دریافت دکترای زبان و ادبیات فارسی از دانشگاه لکهنؤ نائل آمد. عنوان رساله دکترای ایشان 'احوال و آثار خاقانی شروانی' می باشد. ایشان از سال ۱۹۸۱ م در دانشکده دولتی مرادآباد، ایالت اترپرادش به تدریس زبان فارسی اشتغال دارد. وی در ضمن امام جمعه و خطیب مسجد جامع شیعه مرادآباد نیز می باشد. ایشان در سال ۱۹۷۸ م مسافرتی به ایران نموده است. وی بزبانهای انگلیسی، اردو، هندی و عربی نیز آشنایی دارد.

دکتر ترائی درباره تأثیر انقلاب اسلامی ایران بر روی زبان و ادبیات فارسی چنین نظر می دهد:

"این انقلاب تأثیر شایسته ای بر روی همه شئون اجتماعی و از آنجمله زبان و ادبیات فارسی گذاشته است."

تالیفات دکتر ترائی بشرح زیر می باشد:

- ۱ — ارتباط مابین ولایت فقیه و احترام فکر عمومی (ترجمه از عربی به اردو)
- ۲ — سیاست خارجه دولت اسلامی (ترجمه از عربی به اردو)
- ۳ — شیعه از نظر قرآن (ترجمه از عربی به اردو)

مظهر الحق

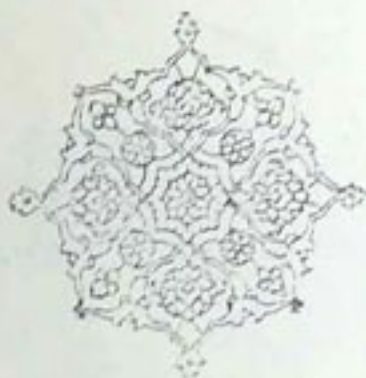
آقای مظهر الحق فرزند عبد القادر در بیستم سپتامبر ۱۹۴۲ م در شهر آله آباد در ایالت اترپردیش پنجم بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه آله آباد شد و به دریافت لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از این دانشگاه نائل آمد. ایشان از سال ۱۹۷۳ م به استخدام دانشگاه درآمد. هم اکنون در بخش فارسی و عربی دانشگاه آله آباد مشغول تدریس زبان و ادبیات فارسی میباشد. وی بزبانهای انگلیسی، اردو، هندی و عربی نیز آشنایی دارد.

معین الدین سلفی

آقای معین الدین سلفی فرزند عبد الرحمن در هفدهم آوریل سال ۱۹۴۷م در گزها بخش سیئامره، ایالت بهار متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه بهار گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۷۶ م به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی و در سال ۱۹۷۷ م فوق لیسانس زبان اردو موفق گردید. آقای معین الدین سلفی پس از اتمام تحصیلات خود از سال ۱۹۷۸ م در دانشکده نیشور واقع در مظفر پور، بهار بااستادداری مشغول تدریس زبان فارسی شد و هم اکنون ریاست بخش فارسی آن دانشکده را نیز عهده دار است. ایشان بر زبانهای اردو، عربی، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

مقبول خان

آقای مقبول خان فرزند بابان خان در چهارم ماه مه سال ۱۹۴۶ م در یوق، بخش جلگائین واقع در ایالت مهاراشترا چشم بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه کجرات گردید و به تحصیل زبان و ادبیات فارسی پرداخت. سرانجام در سال ۱۹۷۲ م موفق شد فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی را ازین دانشگاه دریافت نماید. وی پس از پایان تحصیلات دانشگاهی از سال ۱۹۷۲ م در نیو ایوا اسکول به تدریس زبان فارسی مشغول گردید و هم اکنون در همان مدرسه انجم وظیفه میکند. ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی، مراتی و گجراتی نیز آشنایی دارد.

سید منظور احسن برکاتی

آقای سید منظور احسن برکاتی فرزند مولانا مفتی محمد شریف پهلوی در سال ۱۹۲۶ م در شهر تونک در ایالت راجستان متولد شد. تحصیلات مقدماتی را در رشته علوم اسلامی در دارالعلوم خلیفه نظامیه، تونک پایان رساند. آنگاه به دانشگاه پنجاب راه یافت و دوره های منشی، مولوی، منشی فاضل و مولوی فاضل را در آن دانشگاه گذراند. سپس بتدریس زبان فارسی در مدرسه عالی دارالعلوم خلیفه نظامیه، تونک پرداخت و هم اکنون در همان مدرسه با سمت آموزگاری مشغول تدریس زبان فارسی میباشد. در ضمن وی در مرکز تحقیقات عربی و فارسی تونک به تدریس زبان فارسی اشتغال دارد. ایشان بزبانهای عربی و اردو نیز آشنایی دارد.

آقای برکاتی دارای تالیفات و مقالاتی در زمینه زبان و ادب فارسی بشرح زیر می باشد که بعضی از آنها بچاپ رسیده است:

تالیفات:

- ۱ — تصحیح و ترتیب زیب التواریخ، زیر چاپ
- ۲ — رساله ای درباره روابط غالب با تونک، زیر چاپ
- ۳ — شرح رهنمای فارسی، چاپ علی گره
- ۴ — شرح انتخاب فارسی، چاپ علی گره
- ۵ — گلزار انشاء (اردو)، چاپ علی گره

مقالات:

- ۱ — حافظ محمود شیرانی، مجله اورینتل کالج، لاهور
- ۲ — شعر در تونک، مجله نوای ادب، بمبئی

مهر النساء خان

خاتم مهر النساء خان فرزند منشی جان محمد خان در بیست و هفتم ژانویه سال ۱۹۵۱ م در شهر بمبئی مرکز اہالت مہاراشترا متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه بمبئی گردید و به ادامه تحصیل پرداخت. سرانجام در سال ۱۹۸۴ م به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی همراه با دریافت مدال طلایی از آن دانشگاه موفق گردید. وی پس از پایان تحصیلات عالی، از سال ۱۹۸۴م در دانشگاه بمبئی به تدریس زبان فارسی پرداخت و هم اکنون با سمت استادیاری در آن دانشگاه مشغول انجام وظیفه میباشد. خاتم مهر النساء در ضمن کار و تدریس دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی را در دانشگاه بمبئی می گذراند. عنوان رساله دکتری ایشان "نقش اسلام و تصوف در پیشرفت زبان فارسی در هنگام ورود اسلام به سرزمین هند" میباشد. ایشان زبانهای انگلیسی، اردو و هندی نیز آشنایی دارد.

مهر النساء محمد شیخ

خانم مهر النساء محمد شیخ فرزند محمد در هفدهم آوریل سال ۱۹۳۱ م در شهر احمد آباد در ایالت گجرات با بعرضه گیتی نهاد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه گجرات گردید و سرانجام در سال ۱۹۵۵ م مدرک فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه دریافت نمود. آنگاه بتدریس زبان فارسی پرداخت. وی هم اکنون سرپرست معلمان پبلک هائی اسکول واقع در احمد آباد میباشد. ایشان بزبانهای اردو، هندی، انگلیسی و عربی نیز آشنایی دارد.

تالیفات خانم مهر النساء جزوه هایی است که درباره دروس فارسی نوشته شده و در احمد آباد بچاپ رسیده است.

میرمن عبد اللطیف

آقای میرمن عبد اللطیف فرزند نور محمد در بیستم ژوئن سال ۱۹۴۶م در بالو پور، بخش آکولا، ایالت گجرات چشم به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه گجرات شد و به تحصیل زبان فارسی پرداخت و در سال ۱۹۷۴ م موفق به دریافت فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه گردید. پس از پایان تحصیلات خود در استخدام نیرو ابرامسکول در آمد و هم اکنون در همان دبیرستان مشغول انجام وظیفه می باشد. ایشان بزبانهای هندی، اردو، انگلیسی و گجراتی نیز آشنایی دارد.

نادره خاتون صدیقی

خانم نادره خاتون صدیقی فرزند مجاهد ملت فقید مولانا حفظ الرحمن در دهکده سیوها را در ایالت آترپردش متولد شد. پس از پایان تحصیلات ابتدائی و متوسطه در دهل به دانشگاه اسلامی علیگڑه راه یافت و به ادامه تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سالهای ۱۹۶۶م و ۱۹۶۸م بدریافت لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی موفق گردید. همچنین در سال ۱۹۷۳م به اخذ مدرک تربیت معلم از همان دانشگاه نایل آمد. ایشان پس از پایان تحصیلات خود در سال ۱۹۷۳م به استخدام آموزش و پرورش دهل در آمد و هم اکنون در یکی از دبیرستان های دولتی داخترانه دهل مشغول تدریس زبان فارسی می باشد.

خانم نادره صدیقی بزبانهای ارود، هندی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

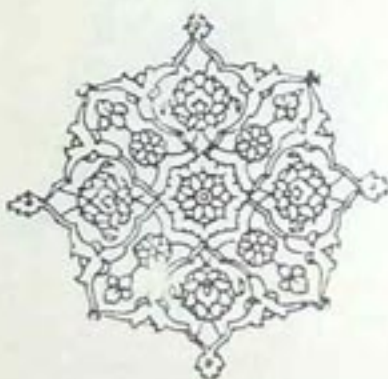

نایند بهادر سری واستاوا

دکتر نادر بهادر سری واستاوا فرزند منشی بندرین لال در یکم اوت سال ۱۹۲۹م در اودهو رام پور، بخش وارانسی واقع در اترپردش دهنه بجهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه در مدرسه نورالعلوم در شهر بهرائچ به دانشگاه لکهنؤ راه یافت. وی در سال ۱۹۵۹م موفق شد فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از آن دانشگاه دریافت نماید. سپس به دانشگاه اسلامی علیگره منتقل شد و در سال ۱۹۶۳م فوق لیسانس دیگری در همان رشته از این دانشگاه دریافت نمود. آنگاه دوباره به دانشگاه لکهنؤ راه یافت و سرانجام در سال ۱۹۷۳م دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی را در این دانشگاه گذراند. عنوان مقاله دکترای ایشان "سهم هندوها به پیشرفت ادبیات فارسی دوران حکومت نوابان اوده" می باشد. دکتر بهادر بزبانهای اردو، هندی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

علاوه بر مقالات متعددی در زمینه ادبیات فارسی، دکتر سری واستاوا مقاله دکترای خود را بزبان اردو در سال ۱۹۷۹م بجاپ رسانده است.

سید ناصر حسین زیدی

آقای سید ناصر حسین فرزند فیلسوف اسلام علامه سید عدیل اختر در سال ۱۹۲۴ م در علی نگر پالی، بخش گجیا در ایالت بیهار متولد شد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه به جامعه جوادیه واقع در بنارس راه یافت و به تحصیل علوم دینی و زبان فارسی پرداخت. سرانجام در سال ۱۹۴۸ م از این جامعه مدرک فخر الافاضل را دریافت نمود. سپس از سال ۱۹۵۴ م به استخدام محمدن اینگو عریک اسکول، پتنا در آمد و هم اکنون در همان دبیرستان بتدریس زبان فارسی اشتغال دارد. ایشان به کشورهای عراق و پاکستان مسافرت داشته است. وی بزبانهای انگلیسی، اردو و هندی نیز آشنایی دارد.

آقای ناصر حسین تألیف انقلاب اسلامی را در ادبیات فارسی خوش آیند می بیند.

آقای زیدی دارای تالیفات در زمینه ادبیات فارسی بشرح زیر می باشد:

- ۱ — رساله صدق و صفا در پیرامون مسایل فقهی
- ۲ — تلخیص و تشریح بانگ درا
- ۳ — ترجمه کتاب درسی 'انتخاب ادبیات فارسی' به اردو، چاپ سال ۱۹۷۰ م
- ۴ — ترجمه مغلل ایران، چاپ سال ۱۹۶۱ م
- ۵ — ترجمه تحفه عجم، چاپ سال ۱۹۶۲ م
- ۶ — ترجمه نصاب فارسی به اردو، ۱۹۷۵ م
- ۷ — شمامه، انتخاب مقالات تحقیقی، زیر چاپ

نجابت حسین

دکتر نجابت حسین فرزند لیقت حسین در دهم ژانویه سال ۱۹۳۵ م در شهر سهرام واقع در ایالت بیهار بدنیا آمد. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه در زادگاه خود، وارد دانشگاه های هند شد و موفق به گذراندن تحصیلات عالی گردید. آنگاه در سال ۱۹۶۶ م برای ادامه تحصیل عازم ایران گردید و از دانشگاه تهران دکترای زبان و ادبیات فارسی دریافت نمود. عنوان رساله ایشان 'متمم در زبان فارسی' می باشد. ایشان پس از مراجعت از ایران، در بخش فارسی دانشگاه اسلامی علیگروه بتلریس زبان و ادبیات فارسی اشتغال ورزید و هم اکنون با سمت استادیاری در آن دانشگاه مشغول تدریس زبان فارسی می باشد. ایشان بزبانهای اردو و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

تالیفات دکتر نجابت حسین در زمینه زبان و ادبیات فارسی، بشرح زیر است:

- ۱ — معمول غیر صریح و نویسندگان دستور زبان فارسی، چاپ تهران
- ۲ — متن درسی برای دانشجویان مدرسه عالی معدنی شاهرود.

نجم النساء یگم

عالم دکنر نجم النساء یگم فرزند محمد جمال شریف در سال ۱۹۴۷ م در شهر حیدر آباد متولد شد. پس از تحصیلات ابتدایی و متوسطه وارد دانشگاه عثمانیه حیدر آباد گردید و به دریافت مدرک فوق لیسانس در زبان و ادبیات فارسی نائل آمد. سپس به تحصیل ادامه داد و در سال ۱۹۷۹ م موفق به دریافت دکترای زبان و ادبیات فارسی از همین دانشگاه شد. عنوان رساله تحقیقی ایشان "بررسی اجمالی مکاتیب شاه عباس صفوی" است که بر زبان اردو می باشد. وی هم اکنون با سمت استادیار نیمه وقت در دانشگاه عثمانیه حیدر آباد مشغول تدریس زبان فارسی میباشد. ایشان به کشور آمریکا مسافرت کرده است. وی بزبانهای اردو، هندی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

نسیم اختر

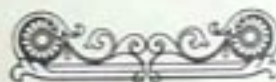
آقای نسیم اختر فرزند شیخ اصغر علی در سال ۱۹۴۸ م در دونا، بخش بهاولپور واقع در ایالت بهار دنیا آمد. پس از تحصیلات ابتدائی و متوسطه در زادگاه خود وارد دانشگاه اسلامی علیگروه گردید و به تحصیل پرداخت. وی در سال ۱۹۷۳ م لیسانس و در سال ۱۹۷۶ م فوق لیسانس در رشته تاریخ از این دانشگاه دریافت نمود. سپس به دانشگاه دهل راه یافت و در سال ۱۹۷۹ م موفق شد فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی نیز از این دانشگاه دریافت نماید. ایشان هم اکنون مشغول گذراندن دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه دهل می باشد. عنوان مقاله دکترای ایشان "بررسی انتقادی دیوان سعد الله خان متخلص به ساعی" است. وی از سال ۱۹۷۶ م تا سال ۱۹۸۲ م در آرشیو ملی هند مشغول بکار گردید و از سال ۱۹۸۲ م تاکنون در بخش کتب خطی موزه ملی هند در دهل نو مشغول انجام وظیفه میباشد. تنها مسافرت ایشان به آمریکا بوده است و برپانهای اردو، عربی و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

آقای نسیم اختر درباره انقلاب اسلامی ایران چنین نظر می دهد:

"این انقلاب پیش آمد مهم این قرن است. ملت بی بادهای خالی، نه سلاحی داشت و نه نیروی منظمی، قادر شد این چنین انقلاب بیسابقه ای را برپا کند. از این رو قابل تقدیر است."

آقای نسیم دارای مقالات در زمینه تاریخ و ادبیات فارسی بشرح زیر میباشد:

- ۱- مذهب و سیاست کشور هند طی قرون وسطی، چاپ مجله هجوم، دهل، ۱۹۸۲ م
- ۲- سیاست مذهبی اکبر، زیر چاپ
- ۳- فهرست کارهای هنری هند و عرب، چاپ موزه ملی هند، ۱۹۸۲ م
- ۴- تاریخ پادشاهان مسلمان هند، زیر چاپ

نصیر احمد صدیقی

دکتر نصیر احمد صدیقی فرزند پرفسور ضیاء احمد صدیقی در سال ۱۹۳۸م در شهر علیگڑہ واقع در اہالت اترپردیش دہلہ بھمان گھنود. پس از تحصیلات ابتدایی و متوسطہ وارد دانشگاه اسلامی علیگڑہ شد و موفق بہ دریافت فوق لیسانس در رشتہ زبان و ادبیات فارسی گردید. سپس بہ تحصیلات خود ادامه داد و دکترای زبان و ادبیات فارسی را از دانشگاه علیگڑہ دریافت کرد. دکتر نصیر از سال ۱۹۶۵م در گروہ فارسی دانشگاه اسلامی علیگڑہ با سمت استادیاری بتدریس فارسی پرداختہ استودی بہ کشور های ایران، افغانستان و کویت مسافرت کردہ است. مسافرت دکتر نصیر بہ ایران از سال ۱۹۷۲م تا ۱۹۷۴م بمدت دو سال برای تحقیق و تحصیل بودہ است. ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی و ہندی نیز آشنایی دارد.

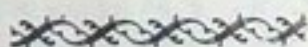
دکتر صدیقی دارای تألیفات و مقالاتی در زمینہٴ ادب فارسی بزبان اردو می باشد کہ بہ برخی از آنها اشارہ می شود.

تألیفات

- ۱ — قافی وارزہای قصائد او
- ۲ — مشوہات غالب
- ۳ — ترتیب و تنقیح دیوان ثنائی مشہدی

مقالات:

- ۱ — نظری دربارہ مؤمن خان، مومن و شعر او
- ۲ — شاعر ناشناختہ دورہ شاہنشاہ اکبر
- ۳ — معشوق غالب در غزل فارسی

نعم الدین قریشی

دکتر نعم الدین قریشی فرزند عبد الحکیم در سال ۱۹۴۸م در شهر دهلئ متولد شد. پس از پایان دوره ابتدائی و متوسطه وارد دانشکده ذاکر حسین (دانشکده دهلئ) گردید و به تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی در سال ۱۹۶۸م موفق شد مدرک لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی همراه با دریافت مدال طلایی از آن دانشکده دریافت نماید. سپس وارد دانشگاه دهلئ شد و در سال ۱۹۷۰م به اخذ فوق لیسانس از آن دانشگاه نایل آمد و سرانجام در سال ۱۹۸۴م دکترای زبان و ادبیات فارسی را از آن دانشگاه دریافت نمود. وی مدت پانزده سال است که در بخش فارسی رادیو سراسری هند مشغول انجام وظیفه می باشد. ایشان بزبانهای اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

دکتر قریشی درباره ادبیات فارسی بعد از انقلاب اسلامی ایران چنین نظر می دهد:

”انقلاب اسلامی ایران یکی از مهم ترین رویداد های جهانی است. این انقلاب به مستضعفین جهان بخصوص مردم مسلمان فلسطین حیات تازه ای بخشیده است. ادبیات بعد از انقلاب تاثیر زیادی بر همه شئون اجتماعی مردم ایران و کشورهای اسلامی گذاشته است.“

تالیفات و مقالات دکتر نعم الدین در زمینه ادبیات فارسی عبارتند از:

تالیفات:

ادبیات فارسی در هند قبل از تیموریان هند، بزبان اردو، دهلئ، ۱۹۸۵م

مقالات:

- ۱ — میرزاده عشقی، شاعر انقلاب ایران، مجله فکر نو، دهلئ، ۱۹۶۸م
- ۲ — میرزا غالب، نیک شاعر فارسی زبان، فکر نو، دهلئ، ۱۹۶۹م
- ۳ — ارتقای غزل فارسی بزبان اردو، مجله شاهجهان، دهلئ، ۱۹۷۰م
- ۴ — ترجمه داستانهای مختلف فارسی به اردو

نفیس جهان

خاتم دکتر نفیس جهان فرزند محمد سلام در سال ۱۹۴۳م در دهل چشم بجهان گشود. پس از تحصیلات ابتدائی و متوسطه وارد دانشگاه دهل شد و به تحصیل پرداخت. وی در سال ۱۹۶۹م فوق لیسانس اردو و در سال ۱۹۸۳م فوق لیسانس فارسی دریافت نمود. آنگاه به ادامه تحصیل در زمینه ادبیات اردو پرداخت و در سال ۱۹۸۰م به اخذ دکترای زبان و ادبیات اردو از دانشگاه دهل نایل آمد. خاتم نفیس جهان پس از پایان تحصیلات خود به استخدام آموزش و پرورش درآمد و هم اکنون در دبیرستان دخترانه دولتی، نیت محل واقع در دهل مشغول تدریس زبان فارسی و اردو میباشد. وی علاوه بر تدریس دوره دکترای زبان و ادبیات فارسی را در دانشگاه دهل نیز میگذراند.

خاتم دکتر نفیس جهان بر زبانهای اردو، انگلیسی و هندی نیز آشنایی دارد.

نواب الدین انصاری

آقای نواب الدین انصاری فرزند حاجی سراج الدین در اوّل نوامبر سال ۱۹۴۲ م در شهر دهل دیده بجهان گشود. پس از تحصیلات مقدماتی و متوسطه وارد دانشگاه دهل گردید و به ادامه تحصیل زبان فارسی پرداخت. وی دریافت لیسانس و فوق لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی از همان دانشگاه نائل آمد. ایشان پس از تکمیل تحصیلات، در سال ۱۹۷۸ م به استخدام دبیرستان فتحپوری اسلامی، دهل در آمد و هم اکنون در همان دبیرستان معلم زبان فارسی میباشد. تنها مسافرت ایشان به کشور پاکستان بوده است. وی بزبانهای اردو، عربی، هندی و انگلیسی نیز آشنایی دارد

حکیم سید وحید احمد برکاتی

آقای سید وحید احمد برکاتی فرزند سید طهر احمد برکاتی در چهارم اکتبر سال ۱۹۴۷م در پلک خانیاده طیب در تونک در اهالت راجستان دیده به جهان گشود. پس از پایان تحصیلات مقدماتی و متوسطه به مطالعه زبان و ادبیات فارسی پرداخت. ولی تحصیلات دانشگاهی خود را در رشته طبابت آغاز کرد. از این رو در سال ۱۹۶۲م به دانشکده پزشکی راجپوتانه راه یافت. وی پس از پنج (۵) سال تحصیل در آن دانشکده احساس کرد که به زبان و ادبیات فارسی علاقه شدید دارد. لذا وارد دانشگاه راجستان شد و در سال ۱۹۷۴م لیسانس در رشته زبان و ادبیات فارسی گزید. سپس به ادامه تحصیل در این رشته پرداخت و در دانشگاه بهوپال ثبت نام کرد و در سال ۱۹۷۸م فوق لیسانس زبان و ادبیات فارسی را از آن دانشگاه نیز دریافت نمود. ایشان پس از تکمیل تحصیل در رشته زبان فارسی از سال ۱۹۷۹م با سمت استادیاری در دانشکده دولتی تونک مشغول تدریس زبان فارسی شد و هم اکنون در آن دانشکده مشغول انعام وظيفه میباشد. وی برپایه های هندی، اردو و انگلیسی نیز آشنایی دارد.

آقای برکاتی دارای مقالاتی در زمینه های مختلف می باشد که در مجله های تونک چاپ رسیده است.

فهرست استادان، معلمان و محققان زبان فارسی در هند

ردیف	نام	صفحه
	پیشگفتار	۱
	الف:	
۱ —	آزرمیدخت صفوی	۵
۲ —	ابراهیم غلام نبی شیخ	۷
۳ —	احمد حسین جعفری، سید	۸
۴ —	احمد سجاد	۹
۵ —	ادریس حسین	۱۰
۶ —	ارتضی حسین رضوی، سید	۱۱
۷ —	امد رضا حسینی، سید	۱۲
۸ —	افتخار احمد 'فخر'	۱۳
۹ —	افسرالدوله قیاض الدین حیدر	۱۴
۱۰ —	اقبال حسین، سید	۱۶
۱۱ —	اکبر رحمانی	۱۷
۱۲ —	اکبر علی ترمذی، سید	۱۸
۱۳ —	الله بخش شیخ	۲۰
۱۴ —	امام الدین، سید	۲۱
۱۵ —	امداد حسین بخاری	۲۲
۱۶ —	اوده بیپاری سرن چوبی	۲۳
۱۷ —	اوصاف علی، سید	۲۴

«ب، ت»

۲۶	۱۸ —	باوا صاحب ترمذی
۲۷	۱۹ —	بلقیس آفاق
۲۸	۲۰ ✓ —	تنویر احمد

«ج، ح، خ»

۲۹	۲۱ —	جاوید احمد
۳۰	۲۲ —	جیلانی میان قادری
۳۱	۲۳ —	حسن امام
۳۲	۲۴ —	حسن عباس رضوی 'فطرت'، سید
۳۳	۲۵ —	حمزہ حسین، مولوی سید
۳۵	۲۶ —	حیات احمد
۳۶	۲۷ —	خان محمد عاطف

«ذ، ر، ز»

۳۸	۲۸ —	ذاکر حسین نقوی، سید
۳۹	۲۹ —	رئیس احمد نعمانی
۴۰	۳۰ —	رضا امام، سید
۴۱	۳۱ —	رفیع الدین احمد کاظمی
۴۲	۳۲ —	ریاض باری
۴۳	۳۳ —	ریحانہ خاتون
۴۴	۳۴ —	زہرہ قادری 'دیدنی'، سیدہ

«س، ش»

۴۵	۳۵ —	سعیدہ خان
۴۶	۳۶ —	سلمان احمد چشتی، مولانا
۴۷	۳۷ —	سلمیٰ شہناز
۴۸	۳۸ —	سمیع الدین حیدر

۴۹	شاكر خلیق	۳۹ —
۵۰	شاهد اقبال	۴۰ —
۵۱	شبانہ خاتون	۴۱ —
۵۲	شبیر احمد حیدری	۴۲ —
۵۳	شمس الدین صدیقی	۴۳ —
۵۴	شمشاد مصطفیٰ حسین عریضی	۴۴ —
۵۵	شمیم اختر	۴۵ —
۵۶	شمیم الحق صدیقی	۴۶ —
۵۷	شوکت علی خان	۴۷ —
۵۸	شہناز زہرا کرمائی	۴۸ —
۵۹	شیخ زینت اللہ	۴۹ —
۶۰	شیخ نیاز محمد	۵۰ —

«ط، ع، غ»

۶۱	طالعہ زیدی	۵۱ —
۶۲	طفیل احمد مدنی، سید	۵۲ —
۶۳	عادل حسین جعفری، سید	۵۳ —
۶۴	عبد الحنان سبحانی	۵۴ —
۶۵	عبد الستار 'آمی'، سید	۵۵ —
۶۶	عبد السلام	۵۶ —
۶۷	عبد الغفور شمس 'راعیین'	۵۷ —
۶۸	عبد الغنی فاروقی	۵۸ —
۶۹	عبد القادر جعفری	۵۹ —
۷۱	عبد القیوم	۶۰ —
۷۲	عبد اللطیف الصدیقی الہندی	۶۱ —
۷۳	عبد المجیب	۶۲ —
۷۴	عبد المجید، مولوی	۶۳ —
۷۵	عبد الوہاب اشرفی، سید	۶۴ —

۷۶	عذرا شبنم	— ۶۵
۷۷	عزیز عباس	— ۶۶
۷۸	غلام السیدین 'ناوک'، سید	— ۶۷

«ف، ق، ک، گ»

۷۹	فرید محمد بلو والا	— ۶۸
۸۰	قاضی الاسلام، مولوی سید	— ۶۹
۸۱	قاضی سید محی الدین 'نسیم'	— ۷۰
۸۲	قاضی عبد الوارث	— ۷۱
۸۳	قاضی محمد ابراہیم	— ۷۲
۸۴	قمر اقبال عابدی	— ۷۳
۸۵	کرم اللہ رامپوری	— ۷۴
۸۶	گلونت سینک 'ممتاز'	— ۷۵

«م»

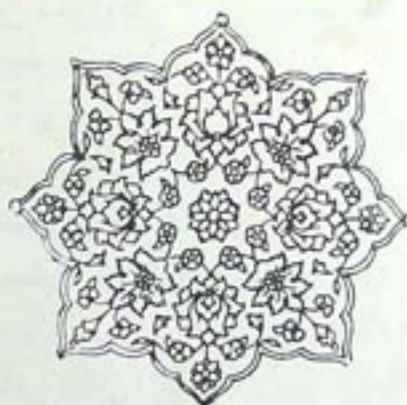
۸۷	محبوب حسین عباسی	— ۷۶
۸۸	محمد ابو المظفر	— ۷۷
۸۹	محمد احسن مختار	— ۷۸
۹۰	محمد ارشاد اللہ انصاری	— ۷۹
۹۱	محمد اقبال	— ۸۰
۹۲	محمد امین خان	— ۸۱
۹۳	محمد ایوب حسن	— ۸۲
۹۴	محمد حیدر علی کرمالی	— ۸۳
۹۵	محمد رضا ساجد رضوی، سید	— ۸۴
۹۶	محمد رضوان الحق ندوی	— ۸۵
۹۷	محمد زبیر قریشی	— ۸۶
۹۹	محمد سلطان عباسی رضوی، سید	— ۸۷
۱۰۰	محمد سیف اللہ	— ۸۸

۱۰۱	— ۸۹	محمد شفیع بیچ
۱۰۲	— ۹۰	محمد طلحه رضوی 'برق'، سید
۱۰۳	— ۹۱	محمد طیب ابدالی
۱۰۵	— ۹۲	محمد علی زیدی، سید
۱۰۶	— ۹۳	محمد فیروز
۱۰۷	— ۹۴	محمد قریب خان
۱۰۸	— ۹۵	محمد محسن
۱۰۹	— ۹۶	محمد مسلم نوری 'شبلم'
۱۱۰	— ۹۷	محمد مقبول صوفی
۱۱۱	— ۹۸	محمد مقصود عالم
۱۱۲	— ۹۹	محمد منصور عالم
۱۱۴	— ۱۰۰	محمد منور مسعودی
۱۱۵	— ۱۰۱	محمد منیر الدین تاجی
۱۱۶	— ۱۰۲	محمد ناظر صدیقی
۱۱۷	— ۱۰۳	محمد نجم الآفاق صدیقی
۱۱۸	— ۱۰۴	محمد نیر علی جعفری
۱۱۹	— ۱۰۵	محمود حسین شیخ دائم
۱۲۰	— ۱۰۶	محمود قیاض هاشمی
۱۲۱	— ۱۰۷	محمی الدین بمشی والا
۱۲۲	— ۱۰۸	مرتاض حسین قریشی
۱۲۳	— ۱۰۹	مرغوب بانہالی
۱۲۴	— ۱۱۰	مصطفائی خانم شیروانی
۱۲۵	— ۱۱۱	مظفر حسین برنی، سید
۱۲۷	— ۱۱۲	مظفر سلطان حسن تراسی
۱۲۸	— ۱۱۳	مظہر الحق، سید
۱۲۹	— ۱۱۴	معین الدین سلفی
۱۳۰	— ۱۱۵	مقبول خان
۱۳۱	— ۱۱۶	منظور الحسن برکاتی، سید

۱۳۲	مهر النساء خان	۱۱۷ —
۱۳۳	مهر النساء محمد شیخ	۱۱۸ —
۱۳۴	میعن عبد اللطیف	۱۱۹ —

«ن، و»

۱۳۵	نادره خاتون صدیقی	۱۲۰ —
۱۳۶	ناریندر بهادر سری واستاوا	۱۲۱ —
۱۳۷	ناصر حسین زیدی، سید	۱۲۲ —
۱۳۸	نجابت حسین	۱۲۳ —
۱۳۹	نجم النساء بیگم	۱۲۴ —
۱۴۰	نسیم اختر	۱۲۵ —
۱۴۱	نصیر احمد صدیقی	۱۲۶ —
۱۴۲	نعیم الدین قریشی	۱۲۷ —
۱۴۳	نفیس جهان	۱۲۸ —
۱۴۴	نواب الدین انصاری	۱۲۹ —
۱۴۵	وحید احمد برکاتی، حکیم سید	۱۳۰ —

فهرست دانشگاهها

دانشگاه	شهر	شماره
آگرا	آگرا، اترپردیش	۳۸
اسلامی علیگڑه	علیگڑه، اترپردیش	— ۵ — ۱۸ — ۴۳ — ۴۵ — ۵۱ — ۶۱ —
		۶۸ — ۷۷ — ۱۰۱ — ۱۰۳ — ۱۰۷ — ۱۲۴ —
		۱۳۵ — ۱۳۶ — ۱۳۸ — ۱۴۰ — ۱۴۱
اله آباد	اله آباد، اترپردیش	۳۸ — ۶۲ — ۶۹ — ۷۲ — ۸۴ —
		۱۱۷ — ۱۲۸
بمبئی	بمبئی، مهاراشترا	۱۸ — ۵۴ — ۷۴ — ۸۳ — ۱۲۲ — ۱۳۲
بهاگلپور	بهاگلپور، بهار	۶۴ — ۹۰
بھوپال	بھوپال، مادھیاپردیش	۱۴۵
بھوپال	مظفرپور، بهار	۹ — ۱۱ — ۲۹ — ۴۸ — ۵۲ — ۶۵ —
		۶۷ — ۷۵ — ۸۲ — ۹۰ — ۱۰۸ — ۱۱۶ —
		۱۲۹
پنجا	پنجا، بهار	۸ — ۹ — ۱۱ — ۱۴ — ۲۷ — ۳۱ —
		۳۵ — ۴۰ — ۴۹ — ۶۴ — ۷۱ — ۸۸ —
		۸۹ — ۹۶ — ۱۰۲
پنجاب	چندیگڑه، پنجاب	۸۰ — ۹۹ — ۱۳۱
پنجاب	لاهور، پنجاب پاکستان	۸۶
پنجابی	پٹیاله، پنجاب	۳۸ — ۵۹ — ۸۶
پونا	پونا، مهاراشترا	۱۳ — ۱۷ — ۵۹ — ۸۱
تهران	تهران، ایران	۱۴ — ۳۶ — ۱۳۸
جامعه ملیہ اسلامیہ	دھلی نو	۱۸ — ۴۷ — ۵۰ — ۶۶ — ۷۶ — ۹۱ —
		۱۰۵ — ۱۱۴
دھلی	دھلی	۱۸ — ۴۷ — ۵۰ — ۵۳ — ۵۶ — ۶۱ —
		۶۶ — ۷۶ — ۱۱۸ — ۱۲۰ — ۱۴۰ —
		۱۴۳ — ۱۴۴

۱۰۵ — ۱۴۵	جی پور، راجستان	راجستان
۷۵	رائچی، بہار	رائچی
۱۲۷	بریل، اترپردیش	روہیل کند
۶۸	تروہائی، اترپردیش	سری وینکیشور
۹۴	وہدیانگر، کوہا پور	شیواجی
۱۳۹	مہاراشٹرا	عثمانیہ
۹۴	حیدرآباد، اترپردیش	کرناٹک
۱۲۳ — ۱۱۴ — ۱۱۰ — ۴۳	داروہار، کرناٹکا	کشمیر
۱۱۲ — ۱۰۶ — ۱۰۰ — ۹۲ — ۲۸	سرینگر، جامو و کشمیر	کلکتہ
۳۰ — ۲۶ — ۲۲ — ۲۰ — ۱۶ — ۷	کلکتہ، بنگال غری	گجرات
۱۱۹ — ۹۷ — ۸۷ — ۷۹ — ۶۰ — ۴۴	احمدآباد، گجرات	
۱۳۴ — ۱۳۳ — ۱۳۰ — ۱۲۱		

۱۲۱	احمدآباد، گجرات	گجرات و دیپپٹ
۷۷	امریت سر، پنجاب	(دانشگاہ گجرات)
۱۲۲ — ۶۹	گنواہی، آسام	گروناٹک دیو
۱۰	لاہور، پنجاب پاکستان	گنواہی
۳۹ — ۳۸ — ۳۶ — ۳۲ — ۲۳ — ۸	لکھنؤ، اترپردیش	لاہور
۱۳۶ — ۱۲۷ — ۱۰۹ — ۱۰۱ — ۹۵ — ۴۱		لکھنؤ
۷۳	مدنراس، نامیل نادر	مدنراس
۱۰۳ — ۱۰۲ — ۹۳ — ۷۸ — ۴۳ — ۲۱	بودہ — گیا، بہار	مگد
۹۷ — ۵۳	برودہ، گجرات	مہاراجہ سیاجی راو
۹۶ — ۶۴ — ۳۵ — ۱۱	درہنگہ، بہار	میشولا
۱۱۵	ناگپور، مہاراشٹرا	ناگپور
۱۱۱ — ۹۹ — ۶۳ — ۵۸ — ۵۵ — ۲۳	وارانسی، اترپردیش	ہندوی بنارس

فهرست دانشکده‌ها

شماره	شهر	دانشکده
۱۰۲	پتنا، بهار	ا - ان -
۸۸ - ۱۰۲	آره، بهار	اچ - دی - جین
۹۷	احمدآباد، گجرات	اچ - کی
۶۰	احمدآباد، گجرات	ادیات سردار ولب بافی
۹۴	داروار، کرناٹکا	ادیات کرناٹک
۲۲	بهاروچ، گجرات	ادیات وعلوم
۱۷	پونا، مهاراشترا	ادیات وعلوم ام - ج -
۱۲۲	نوساری، گجرات	اس - بی - کاردا
۴۲	بوده - گیا، بهار	اس - ام - اس - جی -
۸۳	بمبئی، مهاراشترا	اسماعیل
۵۴	بمبئی، مهاراشترا	الفتشن
۹۰	بهاگلپور، بهار	اقلیت اسلامی
۱۱ - ۵۲ - ۶۷	(لانیگت سینگ) مظفرپور، بهار	ال - اس -
۱۳	جلگاون، مهاراشترا	ام - ج -
۱۰۱	سرینگر، جامو و کشمیر	امر سینگ
۸۸	پتنا، بهار	بازرگانی
۱۱۱	پتنا، بهار	بی - دی -
۱۴	پتنا، بهار	پتنا
۲۰	احمدآباد، گجرات	پرکاش
۱۴۵	جی پور، راجستان	پزشکی، راجپوتانه
۸۱	پونا، مهاراشترا	پونا
۱۱۵	کامگاون، مهاراشترا	جی - اس -
۱۱۹	احمدآباد، گجرات	دخترانه سادگونا سی - یو -
۲۷	پتنا، بهار	دخترانه مکند
۹۳	بهار شریف (نالنده)، بهار	دخترانه نالنده مهیلا

۲۹	مظفرپور، بہار	دکتر جگن نات میشر
۱۸	اجپیر، راجستان	دولتی
۱۱۰	انت ناگ، جامو و کشمیر	دولتی
۱۴۵	تولٹ، راجستان	دولتی
۱۲۷	مراد آباد، اترپردیش	دولتی
۳۳	مدراں، قادیان	دولتی ادبیات
۸۹	مادونی، بہار	دی - سی - جی نگر
۵۶ - ۱۱۸ - ۱۲۰ - ۱۴۲	دھل	ذاکر حسین (دانشکدہ دھل)
۹	رائچی، بہار	رائچی
۱۰۸	مظفرپور، بہار	ریت لال یادو
۱۲۵	آگرہ، اترپردیش	سنت ژون
۴۹	درنگہ، بہار	سی - ام - (چندرادر میتلا)
۱۱ - ۶۴	سہرسہ، بہار	سہرسہ
۲۳	لکھنؤ، اترپردیش	شیعہ (شیعہ کالج)
۹۲	گھوٹانی، آسام	کانتن
۷ - ۵۴	احمد آباد، گجرات	گجرات
۹۶	کشن گنج، (پورنیا)، بہار	مارواری
۴۱	اعظم گڑھ، اترپردیش	مئی شیل
۱۰۹	لکھنؤ، اترپردیش	ممتاز
۲۸ - ۱۱۲	کلکتہ، بنگال غریبی	مولانا آزاد
۱۰۵		مہاراجا
۸۱	پونا، مہاراشٹر	نوروز جی، وادیا
۳۴	بہادر گنج (پورنیا)، بہار	نہرو
۶۵ - ۱۲۹	مظفرپور، بہار	نیشپور
۷۹	احمد آباد، گجرات	وہیکانند

فهرست دبیرستانها

شماره	شهر	دبیرستان / هائی اسکول
۳۹ — ۴۵	علیگڑہ، اترپردیش	اس — ٹی، اسلامی علیگڑہ
۱۰۹	لکھنؤ، اترپردیش	اسلامیہ
۷۴	بمبئی، مہاراشٹر	امین
۶۶	دہلی	اینگلو عربک
۱۳۳	احمدآباد، گجرات	پبلک
۱۱۸	دہلی نو	جامعہ ملیہ اسلامیہ
۱۶	کامیات، گجرات	دخترانہ اس — دی — کاپادیا
۱۲۴	علیگڑہ، اترپردیش	دخترانہ اسلامی علیگڑہ
۴۷ — ۵۱ — ۶۱ — ۷۶ —	دہلی	دخترانہ دولتی
۸۴ — ۱۳۵ — ۱۴۳		
۴۴	باونگر، گجرات	دخترانہ ماجی راج
۲۱	ناٹندہ، بیہار	دخترانہ ناٹندہ
۷۸	ہزاری باغ، بیہار	دولتی
۸	پورنیا، بیہار	راجا پرتوی چند
۱۰۰	کلکتہ، بنگال غربی	سنت انتونی
۱۰۷ — ۱۴۴	دہلی	فتحپوری اسلامی
۱۳۷	پٹنہ، بیہار	محمدن اینگلو عربک
۱۳۰ — ۱۳۴	احمدآباد، گجرات	نیو ایرا (نیو ایرا اسکول)

فهرست مؤسسات علمی و مدارس دینی

شماره	شهر	مؤسسه / مدرسه
۱۸	دهلی نو	آرشیو ملی هند
۱۳۷	بنارس (وارانسی)، اترپردیش	جامعه جودهیه
۳۲ — ۹۵	لکهنؤ، اترپردیش	جامعه سلطانیه
۳۲	لکهنؤ، اترپردیش	جامعه ناظمیه
۱۲	مظفرنگر، اترپردیش	حوضه علمیه
۸۰ — ۱۳۱	تولک، راجستان	دارالعلوم خلیفه نظامیه
۳۹	لکهنؤ، اترپردیش	دارالعلوم ندوة العلماء
۷۱	پتنا، بهار	مدرسه اسلامیہ شمس الہدی
۴۶	مبارکپور، اترپردیش	مدرسه باب العلم
۴۶ — ۹۵	لکهنؤ، اترپردیش	مدرسه سلطان المدارس
۳۹	مرادآباد، اترپردیش	مدرسه فیض العلوم
۱۴ — ۴۸ — ۸۲ —	پتنا، بهار	مرکز تحقیقات عربی و فارسی
۸۵		
۵۷ — ۸۰ — ۱۳۱	تولک، راجستان	مرکز تحقیقات عربی و فارسی
۱۴۰	دهلی نو	موزه ملی هند
۱۰	دهلی نو	مؤسسه زبان خارجی، وزارت دفاع هند
		مؤسسه مطالعات علوم، تکنولوژی
۱۸	دهلی نو	و عمران
۲۴	دهلی نو	مؤسسه مطالعات هند
۱۳۶	بهرایج، اترپردیش	نور العلوم

